

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยา

นางสาวนงลักษณ์ สุนันตะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ.2560

**Factors Related to the Short-term Loan Repayment Ability of Chiang Kham
Agriculture Cooperative Limited Members in Phayao Province**

Miss Nongluck Sunanta

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2017

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยา
ชื่อและนามสกุล นางสาวนงลักษณ์ สุนันต์๊ะ
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ลัดดา พิศาลบุตร)

(รองศาสตราจารย์ ดร. มณิชา พุทชาคำ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

Independent Study title: Factors Related to the Short-term Loan Repayment Ability of Chiang Kham Agriculture Cooperative Limited Members in Phayao Province

Author: Miss Nongluck Sunanta; **ID:** 2589001367;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor;

Academic year: 2017

Abstract

This research aimed to study 1) factors that are related to the short-term loan repayment ability, 2) the level of importance of the factors, 3) the relationship among the factors, and 4) the level of importance regarding suggestions in solving problems involved with the short-term loan repayment, Chiang Kham Agriculture Cooperative Limited, members in Phayao Province.

This study was a survey research. The population was 806 members of the Cooperative who had remaining loan debts since March 31st, 2017. Approximately, 156 samples were identified using Yamane formula at sampling error of 0.08. The data were collected using simple sampling technique and were categorized into 2 groups: Cooperative members with in-time repayment (43%) and over-time repayment (57%). Statistical parameters used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Chi-square test.

The results showed that 1) in terms of personal factor, most members were male, had an age range of 41-55 years old, and had highest educational level of secondary school/vocational certificate/high vocational certificate. Most of them were Cooperative members for 11-25 years. Their families had around 3-4 members in which 2-3 of the members had their own careers. Most of the members grow rice as their primary careers and do typical hired works as their secondary careers. They have legal ownership over their lands consisting of less than 10 rai (1 rai = 1,600 m²) area for agriculture. Most members still have remaining short-term loan with suretyship over 51,000 baht with the Cooperative. In terms of economic factors, most members had overall incomes and expense around 50,000 baht or less, with debts more than 100,000 baht, and had overall assets with value more than 500,000 baht. 2) The level of importance regarding the factors related to the repayment ability was found to be in high level for members with in-time repayment. For members with over-time repayment, it was found to be in a moderate level. 3) For the relationship among the factors and the repayment ability, all factors (personal, economic, behavioral, production, marketing, environmental disaster, and political factors) showed significant relationships at 0.05 significance level. 4) The levels of importance regarding suggestions in solving problems involved with the loan repayment for both in-time and over-time repayment members were at high level. The important suggestions were that the Cooperative committees should make the loan approval processes to be more concise by analyzing debtor background and capability; the Cooperatives should have a continuous debt monitoring; and the members should use their loan money to achieve their stated purposes, respectively.

Keywords: Loan repayment ability, Chiang Kham Agriculture Cooperative Limited, Phayao Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น และคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อีกหลาย ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยา ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดเก็บข้อมูล แบบสอบถามให้ ความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูล ตลอดจนสมาชิกสหกรณ์ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน รวมทั้ง ท่านที่ไม่ได้กล่าวนามอีกมากมายที่มีส่วนช่วยให้งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิจัยฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต ผู้มีพระคุณ ตลอดจนอาจารย์และทุกท่านที่มีส่วนสร้างพื้นฐานการศึกษา ให้แก่ผู้ศึกษา

นงลักษณ์ สุนันตะ

สิงหาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	5
สมมติฐานการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์	9
บริบทของสหกรณ์การเกษตรเชิงการค้า จำกัด	23
แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ	30
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหนี้ค้างชำระหนี้ในสหกรณ์	37
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านสมาชิกที่ทำธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์	60
ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีต่อความสามารถในการชำระหนี้ เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์	67
ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์	81
ตอนที่ 4 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถ และแก้ไขปัญหา ในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์	126
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
สรุปการศึกษา	129
อภิปรายผล	135
ข้อเสนอแนะ	139
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก	149
ก แบบสอบถาม	150
ข ระเบียบสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด	159
ประวัติผู้ศึกษา	170

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559)	24
ตารางที่ 2.2 แสดงผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559).....	25
ตารางที่ 2.3 แสดงลูกหนี้เงินกู้คงเหลือของสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560	25
ตารางที่ 4.1 บัญชีส่วนบุคคลของสมาชิก.....	60
ตารางที่ 4.2 บัญชีด้านเศรษฐกิจของสมาชิก.....	64
ตารางที่ 4.3 บัญชีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์.....	67
ตารางที่ 4.4 บัญชีด้านพฤติกรรมของสมาชิก.....	69
ตารางที่ 4.5 บัญชีด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก).....	71
ตารางที่ 4.6 บัญชีด้านการตลาด (การขายผลผลิต).....	73
ตารางที่ 4.7 บัญชีด้านกษัตริกรรมชาติ.....	74
ตารางที่ 4.8 บัญชีด้านนโยบายของรัฐ.....	76
ตารางที่ 4.9 บัญชีด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์.....	78
ตารางที่ 4.10 บัญชีส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์.....	81
ตารางที่ 4.11 บัญชีด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์.....	89
ตารางที่ 4.12 บัญชีด้านพฤติกรรมของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์.....	94
ตารางที่ 4.13 บัญชีด้านการผลิต(การประกอบอาชีพหลัก)กับความสามารถในการ ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์.....	99
ตารางที่ 4.14 บัญชีด้านการตลาด(การขายผลผลิต)กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์.....	103
ตารางที่ 4.15 บัญชีด้านกษัตริกรรมชาติกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.16 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ของสมาชิกสหกรณ์.....	108
ตารางที่ 4.17 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้ เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์.....	112
ตารางที่ 4.18 สรุปผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์.....	117
ตารางที่ 4.19 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์.....	126

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	4
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการจัดรูปองค์การของสหกรณ์ชั้นปฐม โดยทั่วไป.....	22
ภาพที่ 2.2 แผนภาพแสดงกระบวนการเกิดสินเชื่อ (Credit Transaction).....	31
ภาพที่ 2.3 แผนภาพการจำแนกกลุ่มลูกหนี้ที่มีปัญหาการชำระหนี้ประเด็นการสอบทาน ข้อมูลหนี้.....	41

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นองค์กรธุรกิจหนึ่งซึ่งจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์หรือกฎหมายสหกรณ์ การเกิดสหกรณ์ในประเทศไทยเนื่องจากปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก รัฐบาลจึงริเริ่มทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกร ตั้งแต่ พ.ศ. 2459 เป็นต้นมา ประเภทสหกรณ์หาทุน ซึ่งเมื่อการดำเนินการเป็นผลดีสามารถช่วยเหลือสมาชิก ได้จึงขยายการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทต่างๆ หลายประเภทและได้เปลี่ยนแปลงการดำเนินงานมาหลายรูปแบบจนปัจจุบัน ประเทศไทยแบ่งสหกรณ์ออกเป็น 7 ประเภท มีการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ โดยอาศัยอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ และ “สหกรณ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์” ตามที่ องค์กรสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (International Cooperative Alliance, ICA) ได้บัญญัติคุณค่าสหกรณ์ (Cooperatives Value) ได้กำหนดไว้ให้สหกรณ์ถือปฏิบัติเป็นสากล ให้สหกรณ์เป็นองค์กรของประชาชน เป็นองค์กรทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม (ดำรง ปั่นประฉัต และสะอาด แก้วเกษ,2550:25)

สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์สำหรับผู้มีอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ มีวัตถุประสงค์หลายอย่างครอบคลุมครบวงจร การประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก โดยดำเนินธุรกิจในลักษณะของการบริการธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิต ธุรกิจแปรรูป ธุรกิจบริการ และธุรกิจส่งเสริมอาชีพ (ดำรง ปั่นประฉัต และสะอาด แก้วเกษ ,2550:25)

สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 57 หมู่ที่ 8 ถนนพะเยา – เชียงคำ ตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนด้านเงินทุนการผลิต การจำหน่าย และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกให้ดีขึ้น ในปี พ.ศ.2511 จดทะเบียนเป็นสหกรณ์เชิงคำ จำกัด ประเภท สหกรณ์เครดิตเพื่อผลิตกรรม

เริ่มดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2512 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2513 ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็น สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด เลขทะเบียน 013/11299 และในวันที่ 1 มกราคม 2521 จดทะเบียน เปลี่ยนใช้ชื่อบังคับและเปลี่ยนเป็นประเภทสหกรณ์การเกษตรเลขทะเบียนชื่อบังคับ ที่ 5600000125595 จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานโดย คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และได้รับการ สนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ สร้างความศรัทธา และความร่วมมือ ร่วมใจจากสมาชิก จึงสามารถขยายธุรกิจของสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้า และสร้าง ฐานะการเงินของสหกรณ์ได้เปลี่ยนแปลงระดับที่ดี (รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตร เชิงคำ จำกัด, 2559:4) สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560 มีสมาชิก 1,535 คน ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 124,470,956.75 บาท ทุนเรือนหุ้น 15,379,270.00 บาท การดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด 3 ด้าน คือ ด้านธุรกิจรับฝากเงิน จำนวน 1,595 ราย เป็น เงิน 39,448,368.98 บาท ด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 295 ราย เป็นเงิน 3,436,328.00 บาท และ ด้านธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 1,279 ราย เป็นเงิน 85,276,930.00 บาท โดยธุรกิจสินเชื่อ มีอัตราการการเติบโตของธุรกิจมากที่สุด ร้อยละ 66.54 ของอัตราการเติบโตทั้งหมดของธุรกิจ สหกรณ์ จึงถือเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม ไปเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง (รายงานผล การตรวจสอบบัญชี สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด, 2559:1,4)

ผลการดำเนินงานในธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ประจำปีทางบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2560 ระหว่างปีสหกรณ์จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก เป็นเงิน 85,276,930.00 บาท ลดลงจาก ปีก่อนจำนวน 3,162,965.00 บาท หรือร้อยละ 3.58 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด 3,276,930.00 บาท ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ร้อยละ 72.99 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ณ วันสิ้นปีมีลูกหนี้เงินให้กู้คงเหลือ 806 ราย เป็นเงิน 105,695,490.47 บาท มีลูกหนี้เงินให้กู้ผิดสัญญาชำระหนี้ จำนวน 313 ราย เป็นเงิน 22,013,794.42 บาท มีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 5,900,195.60 บาท และค่าปรับค้างรับ จำนวน 729,042.93 บาท สหกรณ์ได้ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เพียงพอแล้ว ผลการ ดำเนินการงานมีกำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน 4,885,298.25 บาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 246,593.68 บาท หรือร้อยละ 5.14 อย่างไรก็ตามผลกำไรดังกล่าวได้รวมดอกเบี้ยค้างรับ จำนวน 2,636,229.74 บาท ซึ่งหากไม่รวมรายได้จำนวนดังกล่าวเข้าเป็นรายได้ของสหกรณ์แล้ว จะมีกำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน 2,249,068.51 บาท สหกรณ์ได้มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเงินกู้ ช่วงใกล้วันสิ้นปีทางบัญชี โดยไม่มีการจ่ายเงินชำระหนี้ แต่มีการทำสัญญาใหม่ก่อนวันสิ้นปีทางบัญชี โดยนำต้นเงินกู้ พร้อมดอกเบี้ยค้างรับของสัญญาเดิมมารวมเป็นต้นเงินของสัญญาใหม่ (การแปลงหนี้) ซึ่งสหกรณ์ มีอำนาจระงับหนี้โดยการแปลงหนี้ได้ใหม่ แต่การทำนิติกรรมที่เกิดจากการแปลงหนี้ใหม่ดังกล่าว

ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 กล่าวคือ สหกรณ์ต้องกระทำการตามวัตถุประสงค์ อำนาจกระทำการของสหกรณ์ และต้องดำเนินการตามข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ในเรื่องนั้นๆ ด้วย อีกทั้งต้องพิจารณาถึงความสุจริตในการทำนิติกรรมของคู่สัญญา ทั้งสองฝ่ายและการทำนิติกรรมนั้น ต้องไม่ทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย หรือทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือของสมาชิก โดยพิจารณารวมถึงประเด็นเรื่องหลักประกันการชำระหนี้ด้วย โดย ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560 มีการแปลงหนี้ของลูกหนี้ จำนวน 404 สัญญา/ราย รวมเป็นจำนวนเงิน 25,817,430.94 บาท (รายงานผลการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์การเกษตร เชียงคำ จำกัด,2559:4)

ปัจจุบันสหกรณ์มีปัญหาหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมากสหกรณ์ต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และมีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเงินกู้ โดยไม่มีการจ่ายเงินชำระหนี้จริง เป็นเพียงการนำต้นเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยค้างรับของสัญญาเดิมมารวมเป็นต้นเงินของสัญญาใหม่ (การแปลงหนี้) ซึ่งไม่ได้สะท้อนข้อเท็จจริงแห่งการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกและไม่ได้แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานที่แท้จริงของการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชียงคำ จำกัด เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการชำระหนี้ของสมาชิกได้ตามกำหนดเวลา และการหาสาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระและเป็นแนวทางสำคัญที่จะนำมาใช้ในการป้องกันแก้ไขปัญหาของสมาชิก และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ ของสหกรณ์การเกษตรเชียงคำ จำกัด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของสมาชิกผู้ซึ่งเป็นเจ้าของสหกรณ์ และการดำเนินงานที่เหมาะสม มีความมั่นคง ยั่งยืนของสหกรณ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชียงคำ จำกัด

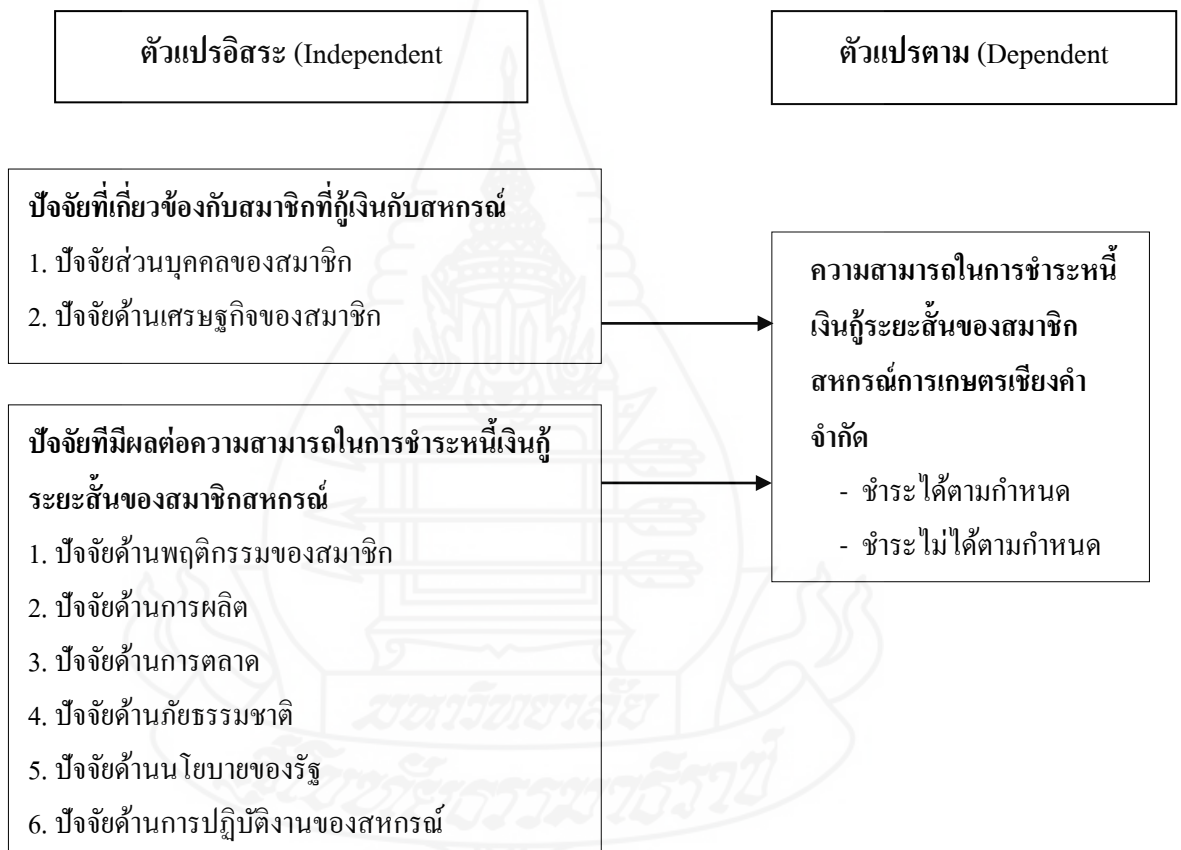
2.2 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชียงคำ จำกัด

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆที่เกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชียงคำ จำกัด

2.3 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

3. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษารั้วนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัดโดยจำแนกเป็น 8 ด้าน คือ

- 4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก
- 4.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก
- 4.1.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก
- 4.1.4 ปัจจัยด้านการผลิต
- 4.1.5 ปัจจัยด้านการตลาด
- 4.1.6 ปัจจัยด้านภัษรรมชาติ
- 4.1.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ
- 4.1.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

4.2 ขอบเขตด้านสถานที่

เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด อำเภอเชิงคำ จังหวัดพะเยา

4.3 ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ที่มีหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560 จำนวน 806 ราย โดยใช้วิธีการหาขนาดตัวอย่าง ที่ระดับ ค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 92 ความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 0.08 ของทาโรยามาเน เป็นจำนวน 156 คน ทั้งสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดและสมาชิกที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม 2560 ถึงเดือนสิงหาคม 2560

5. สมมุติฐานการศึกษา

5.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

5.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

5.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

5.4 ปัจจัยด้านการผลิตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

5.5 ปัจจัยด้านการตลาดมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

5.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

5.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

5.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

6.2 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

6.3 หนี้เงินกู้ของสมาชิก หมายถึง หนี้เงินกู้ระยะสั้นที่โดยปกติต้องชำระไม่เกิน 12 เดือน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุพิเศษ ได้ไม่เกิน 18 เดือน นับแต่วันที่ทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

6.4 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ หมายถึง ความสามารถของลูกหนี้ในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ในที่นี้รวมถึงความสามารถของลูกหนี้ที่ส่งเงินชำระคืนได้ตามกำหนดและชำระไม่ได้ตามกำหนด ตามที่ตกลงไว้ในสัญญากู้ยืม

6.4.1 ชำระได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด สามารถชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยภายในระยะเวลาที่กำหนด

6.4.2 ชำระไม่ได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ทั้งเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

6.5 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพการสมรส อาชีพหลักภาคการเกษตร อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร ระยะเวลาเป็นสมาชิก การดำรงตำแหน่งในสหกรณ์

6.6 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก หมายถึง รายได้จากภาคเกษตร (รายได้จากการทำ นา สวน ไร่ และเลี้ยงสัตว์) รายได้จากนอกภาคการเกษตร (รายได้จากการรับจ้าง ค่าขายบุตรส่งให้ เงินช่วยเหลือภาครัฐ และอื่นๆ) รายจ่ายจากภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการทำ นา สวน ไร่ และเลี้ยงสัตว์) รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร (รายจ่ายค่าใช้จ่ายทั่วไป ส่งให้บุตรและอื่นๆ) หนี้สินกับสถาบันการเงิน

6.7 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก หมายถึง การแสดงและกิริยาท่าทางของสมาชิก และครอบครัวที่เกิดร่วมกันกับสิ่งแวดล้อม เป็นการตอบสนองของระบบหรือสิ่งมีชีวิตต่อสิ่งเร้า หรือการรับเข้าทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอก มีสติหรือไม่มีสติระลึกร ชัดเจนหรือแอบแฝง และโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ เช่น ครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่นๆ มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงดู มีปัญหาครอบครัว การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

6.8 ปัจจัยด้านการผลิต หมายถึง สิ่งต่างๆที่สมาชิคนำมาผ่านกระบวนการผลิต ขึ้นเป็นผลผลิตทางการเกษตรกรรมเพื่อสนองความต้องการของผู้ซื้อ หรือผู้บริโภค คือ ที่ดินซึ่งรวมถึงทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภท แรงงานหรือทรัพยากรมนุษย์ และทุนที่อำนวยความสะดวกในการผลิต ต้นทุนการผลิตที่สูง ขาดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ขาดแหล่งน้ำ ขาดแคลนแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงานสูง

6.9 ปัจจัยด้านการตลาด หมายถึง ราคาผลผลิตตกต่ำ ปริมาณคุณภาพไม่สม่ำเสมอ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน สินค้าเกษตรผลิตโดยเกษตรกรสมาชิกรายย่อยกระจัดกระจาย ทำให้มีปริมาณไม่มากพอกับการขนส่งเพื่อนำมาขายสหกรณ์ ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรสมาชิกขายพืชผลหลังเก็บเกี่ยวทันที เนื่องจากขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา และขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย

6.10 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่ทำให้เกิดภัยธรรมชาติ อาทิ น้ำท่วม น้ำหลาก ภัยแล้ง หรือ เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง เกิดโรค

แมลงศัตรูพืชระบาด ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย
เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย

6.11 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ หมายถึง นโยบายของภาครัฐที่ให้การสนับสนุน
และช่วยเหลือ หรือเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อเกษตรกรทั้ง
ประเทศ รวมทั้งเกษตรกรสมาชิกด้วย เช่น นโยบายของทุนหมู่บ้าน นโยบายการพักชำระหนี้เกษตรกร
รายย่อยและยากจน นโยบายธนาคารประชาชน นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร นโยบายการแปลง
สินทรัพย์เป็นทุน นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร

6.12 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ของสหกรณ์ ในการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ การพิจารณาอนุมัติให้เงินกู้ การตรวจสอบ
การใช้เงินกู้ ระบบการติดตามทวงถามหนี้ของสหกรณ์ การให้บริการรวมถึงการอำนวยความสะดวก
สะดวกในการให้สินเชื่อ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระเงินกู้ ตลอดจนจนถึงการร่วมกับสมาชิกใน
การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการชำระหนี้ และมีการทุจริตเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกส่ง
ชำระหนี้แล้ว

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด นำไปใช้ประโยชน์ในประโยชน์ในการกำหนด
แนวทาง ในการวางแผนการแก้ไขปัญหา และการพัฒนา การบริหารจัดการหนี้ค้าง และการ
บริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา นำใช้เป็นแนวทางใน
การกำกับ ดูแล แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ในการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนากรอบแนวคิดของการศึกษาและเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล โดยสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. บริบทของสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด
3. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหนี้ค้างชำระหนี้ในสหกรณ์
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

1.1 ความหมายของสหกรณ์ (Co - operatives)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ ,2551:71-72) ได้สรุปความหมายของสหกรณ์ ดังนี้

1.1.1 พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช
ได้พระราชทานพระราชดำรัสแก่ผู้นำสหกรณ์ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาดุสิตดาลัย เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2526 ไว้ตอนหนึ่งว่า สหกรณ์นี้มีความหมาย คำว่า “สห” ก็ด้วยกัน “กรณ์” ทำงานทำกิจกรรมต่างๆ หมายความว่า “สหกรณ์” แปลว่าการทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันนี้ ลึกซึ้งมาก เพราะจะต้องร่วมมือกันในทุกด้าน ทั้งในด้านงานที่ทำด้วยร่างกาย ทั้งในด้านงานที่ทำด้วยสมอง และงานที่ทำด้วยใจ ทุกอย่างนี้ขาดไม่ได้ ต้องพร้อม

1.1.2 ความหมายตามพระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย พระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย ประทาน คำแปล (ดำรง ปันประณต และสะอาด แก้วเกษ, 2550:3) “สหกรณ์เป็นวิธีการจัดการรูปหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนรวมกันเข้าด้วยความสมัครใจในฐานะที่เป็นมนุษย์เท่ากัน และโดยความมีสิทธิเสมอหน้ากันหมด เพื่อจะบำรุงตนให้เกิดความเจริญในทางทรัพย์”

1.1.3 พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 “สหกรณ์หมายความว่า คณะบุคคล ซึ่งรวมกันดำเนินกิจการ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้”

1.1.4 ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 “สหกรณ์ หมายถึง องค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงหุ้นร่วมกัน จัดการร่วมกันในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการ หรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์ออกเสียงได้หนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นกับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์โคนม (กฎ) คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนว่าด้วยกฎหมายสหกรณ์”

1.1.5 องค์กรสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (The International Cooperative Alliance : ICA) ปี 1995 แถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของการสหกรณ์ (นุกูลกรฮินยงค์, 2558.) “สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระของบุคคล ซึ่งรวมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย”

1.2 ประเภทของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ ,2551:78-84.) ปัจจุบันมีการแบ่งประเภทสหกรณ์ในประเทศไทยออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่

1.2.1 สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตร รวมตัวกันจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

1.2.2 สหกรณ์ประมง คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ซึ่งชาวประมงแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ตามลำพังบุคคลเหล่านี้จึงรวมตัวกันโดยยึดหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.2.3 สหกรณ์นิคม คือ สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่งที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินค้าเชื่อ ปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่จำเป็น การแปรรูป การเกษตรกร การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งการให้บริการสาธารณสุขไปรษณีย์แก่สมาชิก

1.2.4 สหกรณ์ร้านค้า คือ สหกรณ์ที่มีผู้บริโภครวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป โดยจดทะเบียนตามกฎหมายของสหกรณ์ ในประเภทสหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของสมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค และเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ

1.2.5 สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง และได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ สามารถกู้ยืมได้เมื่อเกิดความจำเป็นตามอุดมการณ์ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.2.6 สหกรณ์บริการ คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยมีประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คน ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกันรวมตัวกันโดยยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในอาชีพต่อไป

1.2.7 สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่นอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน สถานศึกษา หรือประกอบอาชีพเดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะต่อเนื่องและบุคคลเหล่านั้นมีความปรารถนาจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยวิธีการนำเงินของตนมาสะสมไว้เป็นกองทุนสมาชิกทุกคนจะต้องสะสมเงินตามความสามารถของตนเป็นประจำและสม่ำเสมอตามที่สหกรณ์กำหนด และเงินในกองทุนนี้จะสามารถช่วยเหลือสมาชิกที่มีความจำเป็นและเดือดร้อนทางการเงิน กู้ยืมไปแก้ไขปัญหาและบำบัดความเดือนร้อนเหล่านั้นหรือถ้าไม่มีความเดือนร้อนเงินสะสมก็จะมีมากขึ้น สหกรณ์เครดิตยูเนียน จึงเป็นสหกรณ์ที่มุ่งหวังให้สมาชิกช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บริหารงานโดยสมาชิกและทำกิจการทุกอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสมาชิก

1.3 สหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ชุดฝึกอบรม เรื่องอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์, 2551:78.) ได้อธิบายความหมาย ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับของสหกรณ์การเกษตร ดังนี้

1.3.1 ความหมายของสหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

1.3.2 ความเป็นมา สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2459 ชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้” ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรกรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับหมู่บ้านตั้งขึ้นในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้น้อยและมีหนี้สินมาก มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน จำนวน 3,080 บาท เป็นค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) จำนวน 3,000 บาท

1.3.3 วัตถุประสงค์ สหกรณ์การเกษตรกรดำเนินธุรกิจแบบเอนกประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

1.3.4 ลักษณะของการดำเนินธุรกิจของการบริการสมาชิก 7 ธุรกิจ/ด้าน ดังนี้

1) **ธุรกิจสินเชื่อ** จัดหาเงินทุนมาให้สมาชิกกู้ ด้วยการระดมทุนจากภายในคือจากสมาชิกทั้งในรูปของการฝากเงิน และการถือหุ้น และระดมทุนจากภายนอก คือ หาแหล่งเงินกู้ภายนอกเพิ่มเติม เพื่อนำมาดำเนินการให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิก

2) **ธุรกิจรับฝากเงิน** เป็นธุรกิจเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออมทรัพย์และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ สหกรณ์จะรับเงินฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำหรือบางครั้งจะเรียกว่าออมทรัพย์พิเศษ โดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยให้แก่สมาชิก กำหนด อัตราดอกเบี้ยตามมติคณะกรรมการ

3) **ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย** สหกรณ์อาจจัดให้ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จัดหาปัจจัยการผลิตได้แก่ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชพันธุ์พืช เครื่องมือการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตของสมาชิก รวมทั้งเครื่องอุปโภคที่จำเป็นในการดำรงชีวิตมาบริการแก่สมาชิกด้วย ในราคาที่ยุติธรรมให้แก่สมาชิก โดยจะสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อน แล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดหาจำหน่ายต่อไป ซึ่งการรวมซื้อในปริมาณที่มาก จะทำให้ซื้อได้ในราคาที่ต่ำลง และเมื่อถึงสิ้นปี หากสหกรณ์มีกำไรก็จะจัดสรรเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกอีกด้วย

4) *ธุรกิจรวบรวมผลิต* จัดการรวบรวมผลิตผลของสมาชิกมาจัดการจำหน่าย โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้สมาชิกขายผลิตผลได้ในราคาดี ทำให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น ผลิตผลจะขายได้ราคาที่สูง สมาชิกไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าในเรื่องการชั่ง ตวง วัด หรือ ถูกกดราคาในการรับซื้อผลิตผล

5) *ธุรกิจแปรรูป* จัดการรวบรวมผลิตผลของสมาชิก มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์ออกจำหน่าย โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้สมาชิกขายผลิตผลได้ในราคาดี หรือช่วยเพิ่มช่องทางจำหน่ายให้แก่สมาชิก และเพิ่มมูลค่าของผลิตผลเป็นสินค้าหรือเป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสหกรณ์การที่จะช่วยให้ผู้ผลิตสามารถจำหน่ายผลิตผลได้ในราคาสูง การดำเนินการในขั้นตอนของการผลิตจนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จ จะต้องอยู่ในกลุ่มผู้ผลิตเท่านั้น จึงจะสามารถกำหนดราคาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ผลิตได้ สหกรณ์ก็สามารถดำเนินการได้ดีเนื่องจากมีสมาชิกสหกรณ์เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบที่นำมาแปรรูป

6) *ธุรกิจบริการ* สหกรณ์อาจมี วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร รถยนต์ รถนวดข้าว รถสีข้าว เป็นต้น ที่ไว้ให้บริการแก่สมาชิกเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำการเกษตรของสมาชิก เช่น บริการรถนวดข้าว บริการรถสีข้าว โปด บริการเครื่องชั่ง เป็นต้น โดยมีการกำหนดอัตราค่าบริการในแต่ละประเภทไว้เพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่สมาชิก

7) *ธุรกิจส่งเสริมอาชีพ* สหกรณ์อาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการเกษตร คอยความรู้และคำแนะนำ ทางด้านการเกษตร หรืออาจขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการให้คำปรึกษาแนะนำให้สมาชิก มีความรู้ ความเข้าใจหลักวิชาการ แขนงใหม่ ตลอดจนการวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด ทั้งคุณภาพ ตรงตามระยะเวลา นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้าน สหกรณ์ทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวอีกด้วย

1.3.5 ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น จากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การไถยปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลิตผลอย่างมีคุณภาพ ผลิตผลที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการอนามัย

1.4 อุดมการณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ ,2551:85-87.) อุดมการณ์ ตามความหมายในพจนานุกรม ปี 2542 หมายถึง หลักการที่วางระเบียบไว้ เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง อุดมการณ์ วิธีการสหกรณ์ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2544 ได้ศึกษาแถลงการณ์ขององค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ ระหว่างประเทศ (The International Cooperative Alliance : ICA) ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ สรุปได้ ดังนี้

1.4.1 อุดมการณ์สหกรณ์ คือ “ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และ สันติสุข ในสังคม”

1) การช่วยตนเอง คือ

- (1) ขยัน ไม่เกียจคร้าน อดทน อดกลั้น
- (2) ประหยัด ไม่สุรุ่ยสุร่าย ไม่ฟุ่มเฟือย แต่อุดมมมมมม
- (3) พัฒนาตน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเสมอ ทั้งเรื่องวิชาชีพ และอื่นๆ
- (4) หลีกพ้นอบายมุข การประพฤติดนให้ห่างไกลอบายมุขทั้งหลาย ที่เป็นบ่อเกิด แห่งความสุรุ่ยสุร่าย

2) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คือ

- (1) การเสียสละเพื่อส่วนรวม (ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาตัวรอดคนเดียวชอบ ความเป็นธรรม) (Each for all and all for each)
- (2) ร่วมมือพัฒนา (เห็นความทุกข์ยากของเพื่อนบ้านเป็นสิ่งที่จะต้อง ช่วยเหลือ ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม)
- (3) มีเมตตา รักใคร่กัน (ให้อภัยกัน รักใคร่กัน ใ้วางใจกัน เพื่อนช่วยเพื่อน)

การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น เปรียบเสมือนคนขาด้น ตาบอด สองคน ต่างก็มีข้อบกพร่องด้วยกันทั้งคู่ แต่ทั้งสองสามารถแก้ปัญหาได้จากการร่วมมือกัน สหกรณ์สอนแนะ นำเอาอุดมการณ์การของการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มาเป็น เครื่องมือในการแก้ปัญหาความยากจน โดยสูตร 5 คือ เพิ่ม ลด อด ออม เสริมเป้าหมายอุดมการณ์ คือ การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

1.5 หลักการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ ,2551:87-88,97-104.) ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยว หลักการสหกรณ์ ดังนี้

1.5.1 ความหมายของหลักการสหกรณ์ จากแถลงการณ์ของ ICA เมื่อ พ.ศ. 2538 เรื่อง เอกลักษณ์ของสหกรณ์ (Cooperative Identity) ให้ความหมายของหลักการสหกรณ์ว่า

“ The Co-operative principles are guidelines by which co-operative put their values into practice.”

“หลักการสหกรณ์ เป็นแนวทางที่สหกรณ์ยึดปฏิบัติให้คุณค่าสหกรณ์ เกิดเป็นรูปธรรม”

1.5.2 วิวัฒนาการหลักการสหกรณ์ ดังที่ทราบกันมาก่อนว่า การสหกรณ์ในสมัยปัจจุบันเริ่มต้นจากการก่อกำเนิดของสมาคมผู้นำอันเที่ยงธรรมแห่งรอชเดล (The Rochdale Society of Bquitable Pioneers) เมื่อ ค.ศ. 1844 (พ.ศ.2387) ในครั้งผู้นำรอชเดลได้ประกาศโครงการหรือแผนการในการดำเนินงานสมาคมของตนให้ทราบทั่วกัน คือ The Rochdale Programme หรือ Law the First เมื่อการดำเนินงานของสมาคมในรูปสหกรณ์ผู้บริโภคได้ผลดี ในลำดับต่อมาจึงได้มีการประกาศแนวทางปฏิบัติหรือหลักการที่ทำให้การดำเนินงานของสมาคมประสบผลสำเร็จ ที่เรียกว่า Rule of Conduct หรือ The Rochdale Practices อันเป็นการประมวลหลักการจากประสบการณ์ของตนเพื่อใช้เป็นแบบอย่างสำหรับสมาคมอื่นๆ ในภายหลัง ซึ่งรู้จักกันเป็น “หลักปฏิบัติของนักสหกรณ์รอชเดล” หรือ “หลักสหกรณ์รอชเดล” อันเป็นพื้นฐานของหลักการสหกรณ์ที่ใช้กันมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อมีการปรับใช้ป็นสากลสำหรับสหกรณ์ทุกรูปแบบ โดยองค์การสัมพันธภาพระหว่างประเทศ (The International Cooperative Alliance : ICA) แล้ว มีการปรับปรุงถ้อยคำ มีการลดและเพิ่มหลักบางประการ และประกาศเป็นหลักสหกรณ์สากล ซึ่งถือเป็นหลักการที่สหกรณ์ทั่วโลกจะต้องยึดถือเป็นแนวเดียวกัน ทั้งนี้การปรับปรุงหลักการสหกรณ์ได้มีการพิจารณาเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

หลักปฏิบัติของนักสหกรณ์รอชเดล ที่กล่าวถึงนี้ (อ้างถึงใน นุกูล กรยีนยงค์ ,2549:19) ประกอบด้วยหลักปฏิบัติที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่

- (1) การเปิดรับสมาชิกทั่วไป (Open Membership)
- (2) การควบคุมแบบประชาธิปไตย (หนึ่งคนหนึ่งเสียง) (Democratic Control (One Man. One Vote)

(3) การเฉลี่ยคืนส่วนเกินตามส่วนแห่งการซื้อ (Distribution of Surplus in Proportion on Trade)

(4) การจ่ายดอกเบี้ยแก่เงินทุนในอัตรา จำกัด (Payment of Limited Interest on Capital)

(5) การเป็นกลางทางการเมืองและศาสนา (Political and Religious Neutrality)

(6) การทำการค้าด้วยเงินสด (Cash Trading)

(7) การส่งเสริมการศึกษา (Promotion of Education)

เนื่องจากช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 นี้ โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเข้าสู่ยุคโลกไร้พรมแดน และในที่สุดสมาชิกขององค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ครั้งที่ 31 ที่เมืองแมนเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1995 (พ.ศ.2538) Centennial Congress (100 ปี ICA) จึงได้ให้การรับรองหลักสหกรณ์สากลใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยในครั้งนี้มีได้ประกาศแต่เพียงหลักสหกรณ์เท่านั้น แต่ยักรวมถึงคำนิยาม และค่านิยมทางสหกรณ์เข้าไว้อีกด้วย เรียกว่า แถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของการสหกรณ์ (The Statement of Co – operative Identity) สำหรับหลักสหกรณ์สากลที่ได้รับการรับรองทั้ง 7 ประเภท นั้น คือ หลักการว่าด้วย

(1) การเปิดรับสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership)

(2) การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)

(3) การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)

(4) การปกครองตนเอง และเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

(5) การศึกษา ฝึกอบรม และการสารสนเทศ (Education, Training and Promotion)

(6) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Co – operation Among Co-operatives)

(7) การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

1.5.3 หลักการสหกรณ์สากลในปัจจุบัน

1) หลักการที่ 1 การเปิดรับสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership) สหกรณ์เป็นองค์กรโดยสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทุกคนซึ่งสามารถใช้บริการของสหกรณ์ได้ โดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา และบุคคลนั้นต้องเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก

2) หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control) สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยมวลสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของสหกรณ์ ไม่ว่าชายหรือหญิงที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนสมาชิกต้องมีความรับผิดชอบต่อมวลสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์ชั้นปฐม มีสิทธิออกเสียงเท่าเทียมกัน (หนึ่งคนหนึ่งเสียง) ส่วนสหกรณ์ในระดับอื่นที่จัดให้เป็นไปตามวิธีประชาธิปไตย

3) หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation) มวลสมาชิกพึงร่วมทุนกับสหกรณ์ของตนอย่างเท่าเทียมกัน และควบคุมการใช้เงินทุนตามวิธีประชาธิปไตย โดยปกติอย่างน้อยส่วนหนึ่งของทุน ต้องมีทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ และสมาชิกพึงได้รับผลตอบแทนจากเงินทุน(ถ้ามี) อย่างจำกัด ภายใต้เงื่อนไขของความเป็นสมาชิก เหล่าสมาชิกจะจัดสรรเงินส่วนเกิน เพื่อจุดมุ่งหมายบางอย่างหรือทั้งหมด ดังต่อไปนี้ คือ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ของตน โดยอาจจัดเป็นกองทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยส่วนหนึ่ง จะไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อจัดสรรประโยชน์ให้สมาชิกตามส่วนธุรกรรมที่ตนทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นๆที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

4) หลักการที่ 4 การปกครองตนเอง และความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence) สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระที่ช่วยตนเองภายใต้การควบคุมของสมาชิก หากสหกรณ์นั้นๆทำข้อตกลงร่วมกับองค์กรอื่นๆ รวมถึงรัฐบาล หรือแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอก ต้องมั่นใจได้ว่าการกระทำของสหกรณ์เช่นนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมแบบประชาธิปไตยโดยมวลสมาชิก รวมถึงดำรงความเป็นอิสระไว้ได้

5) หลักการที่ 5 การศึกษาฝึกอบรม และการสารสนเทศ (Education, Training Promotion) สหกรณ์พึงให้การศึกษาศึกษา และการฝึกอบรมแก่บรรดาสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้น สามารถช่วยพัฒนาสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สหกรณ์พึงให้ข่าวสาร ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน และผู้นำทางความคิด เกี่ยวกับคุณลักษณะ และประโยชน์ของการสหกรณ์

6) **หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Co – operation Among Co-operatives)** สหกรณ์พึงให้บริการแก่มวลลยอย่างเต็มที่ และสร้างความเข้มแข็งแก่ขบวนการสหกรณ์ โดยร่วมมือกันเป็นขบวนการตามโครงสร้างระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

7) **หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)** สหกรณ์พึงดำเนินการ เพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนของตน ตามนโยบายมวลสมาชิกให้ความเห็นชอบ

1.6 วิธีการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ ,2551:104-105) ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการสหกรณ์ ดังนี้

1.6.1 ความหมายของวิธีการสหกรณ์ วิธีการสหกรณ์ (Co – operatives Practices) หมายถึง “การนำหลักการสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิก และชุมชน โดยไม่ละเลยหลักธุรกิจที่ดี” จากการศึกษาที่สหกรณ์เป็นการรวมคนที่มีอุดมคติคิดช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มารวมกลุ่มกันโดยถือกติกาของกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ 7 ประการดังได้กล่าวมาแล้ว ในการดำเนินการแบบสหกรณ์ หรือที่เรียกว่า วิธีการสหกรณ์นั้นแตกต่างไปจากการรวมกันในรูปแบบอื่น วิธีการสหกรณ์ คือการรวมกันทำมิใช่ต่างคนต่างทำ เช่น รวมกันกู้เงิน รวมกันซื้อปุ๋ย ยา ข้าวสาร รวมกันขายพืชผลที่ผลิตได้ เป็นต้น การรวมกันจำเป็นต้องนำหลักการสหกรณ์มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพกับสภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

1.6.2 ปัจจัยพื้นฐานสำคัญของวิธีการสหกรณ์สู่ความสำเร็จ ความสำเร็จของการรวมกันทำงาน ทำธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ ต้องมีส่วนประกอบที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ร่วมแรง (2) ร่วมใจ

1) ร่วมแรง ประกอบด้วย

(1) **แรงกาย** คือ คนที่มาร่วมทำงาน ในสหกรณ์ ก็คือ สมาชิกสหกรณ์นั่นเอง

(2) **แรงทรัพย์** คือ เงินที่เอามารวมกันเป็นทุนในการทำงานนั้นๆ ในสหกรณ์ก็คือ ทุนอันเกิดจาก หุ้น เงินสำรอง เงินฝาก และเงินอื่นๆ

(3) **แรงความคิด** คือ ความรู้ สติปัญญา ประสบการณ์ที่เอามาร่วมกันทำงานนั้นให้ประสบความสำเร็จ ในสหกรณ์ก็คือความรู้และประสบการณ์ในการมาทำธุรกิจสหกรณ์

การร่วมแรงนี้เป็นปัจจัยภายนอก ซึ่งอาจจะทำให้งานนั้นสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้ จึงต้องมีสิ่งที่เป็นสิ่งยึดโยง เหนี่ยวรั้งให้ทำงานที่ทำร่วมกันนั้นบรรลุ สิ่งนั้น ก็คือการร่วมใจ

2) *ร่วมใจ* การร่วมใจในสหกรณ์ คือ สิ่งที่เป็นเครื่องยึดโยง เหนี่ยวรั้งให้งานที่ทำร่วมกันนั้นบรรลุ ประกอบด้วย

- (1) ซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อหมู่คณะ
- (2) เสียสละเพื่อส่วนรวม
- (3) สามัคคี มีความพร้อมเพรียงกัน ร่วมกันด้วยความตั้งใจเพื่อผลที่ดียิ่ง
- (4) มีวินัย คือการอยู่ในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และกติกาที่กำหนดไว้

1.7 คุณค่าของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ ,2551:110-113) ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ คุณค่าของสหกรณ์ (Co-operative Values) หมายถึง สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยเหลือตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้เริ่มการสหกรณ์” คุณค่าสหกรณ์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นพื้นฐานของสหกรณ์ และส่วนที่เป็น การสร้างความเชื่อมั่นของสมาชิกดังจะ ได้กล่าวต่อไปตามลำดับ ดังนี้

1.7.1 คุณค่าเป็นพื้นฐานของสหกรณ์ ได้แก่

1) *การช่วยเหลือตนเอง (Self - Help)* ซึ่งหมายความว่า ทุกคนที่รวมกลุ่มกันตั้งสหกรณ์หรือที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกภายหลังต้องมีความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือตนเองและการทำทุกอย่างในทางที่ถูกต้องที่ชอบ เพื่อช่วยเหลือตนเองให้ได้ ทั้งในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต คำว่า “ตนเอง” ในที่นี้หมายถึงครอบครัวของตนเองด้วย นอกจากนี้ยังรวมถึง การช่วยเหลือตนเองของสหกรณ์แต่ละสหกรณ์ด้วย ที่จะสามารถตั้งอยู่และดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และเพื่อให้การดำเนินงานมีความสะดวก มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น สหกรณ์หลายสหกรณ์ ก็อาจรวมกลุ่มกันในรูปแบบชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์ชั้นสูง เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทำนองเดียวกับบุคคลธรรมดา รวมกลุ่มกันในสหกรณ์ชั้นปฐม

2) *ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Self-Responsibility)* เป็นหลักการพื้นฐานของการรวมกลุ่มบุคคลหลายคนเข้าเป็นสหกรณ์ บุคคลทุกคนนั้นต้องมีจิตสำนึกและตระหนักรู้อยู่เสมอว่าการประพฤติปฏิบัติของตนจะต้องจำกัดอยู่ในขอบเขตแห่งสิทธิและหน้าที่ของตนเองเท่านั้น และต้องเคารพต่อสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นด้วย หากเกิดความผิดพลาดหรือละเมิดสิทธิของผู้อื่นโดยไม่ตั้งใจหรือมิได้ตั้งใจก็ตาม ตนยอมรับผิดและชดใช้ความเสียหายด้วยความเต็มใจเสมอ ความรับผิดชอบต่อตนเองจึงเป็นจิตสำนึกของคนที่มีความระมัดระวังในการประพฤติปฏิบัติของตนเองให้อยู่ในทำนองคลองธรรม ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และหากเกิดขึ้นก็ยินดียอมรับผิดชดใช้ความเสียหายโดยไม่ต้องมีผู้ใดมาบังคับ

3) *ประชาธิปไตย (Democracy)* เป็นหลักการพื้นฐานที่สหกรณ์นำมาใช้ในการดำเนินงานและการควบคุมของสหกรณ์ สหกรณ์จึงได้ชื่อว่าเป็นองค์กรธุรกิจที่ดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย กล่าวคือ สมาชิกในฐานะของผู้ได้รับประโยชน์จากสหกรณ์ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ด้วยความเต็มใจเสมอ เช่น การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นในสหกรณ์ การใช้บริการของสหกรณ์ การเข้าประชุมใหญ่แสดงความคิดเห็น และออกเสียงลงคะแนนในข้อยุติต่างๆ ตามหลักการความเสมอภาค คือ คนหนึ่งมีหนึ่งเสียง และให้ถือเสียงข้างมากเป็นมติของที่ประชุม เป็นต้น

4) *ความเสมอภาค (Equality)* เป็นหลักการพื้นฐานอีกประการหนึ่งของสหกรณ์ ในการรับรองความเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่ สมาชิกทุกคนต้องเคารพและปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์อย่างเท่าเทียมกันในการใช้บริการของสหกรณ์หรือใช้สิทธิใช้เสียงในการประชุมของสหกรณ์ หรือสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ หากมีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์

5) *ความเที่ยงธรรม (Equity)* เป็นหลักการพื้นฐานของสหกรณ์ในการจัดสรรและจำแนกผลได้ทางเศรษฐกิจหรือรายได้สุทธิหรือกำไรสุทธิที่เกิดจากการดำเนินงานของสหกรณ์ อย่างเป็นธรรมและยุติธรรม เช่น การจำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้นไม่เกิดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากทั่วไป การจ่ายเงินเฉลี่ยคืน ตามส่วนของธุรกิจที่สมาชิกได้กระทำกับสหกรณ์ในระหว่างปี การจัดสรรเป็นทุนสำรองซึ่งถือว่าเป็นเงินทุนส่วนรวมของสมาชิกทุกคนซึ่งจะแบ่งแยกมิได้ และการจัดสรรเป็นทุนเพื่อการศึกษาฝึกอบรมและทุนสาธารณประโยชน์แบ่งแยกมิได้ เป็นต้น

6) *ความเป็นเอกภาพ (Solidarity)* เป็นหลักการพื้นฐานของสหกรณ์ในการช่วยให้สมาชิกสามารถช่วยตนเองได้ นั่นคือความเป็นปึกแผ่นในการผนึกกำลังกันและกันของสมาชิกทุกคน ไม่ว่าจะกำลังกาย (แรงงาน) กำลังความคิด (ปัญญา) และกำลังทรัพย์ (สิ่งของเงินทอง) ความเป็นเอกภาพในสหกรณ์ในที่สุดก็หมายถึงความรัก ความสามัคคี และการช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกันนั่นเอง ทั้งในระดับบุคคลธรรมดา คือสมาชิกสหกรณ์ขั้นปฐมและระดับนิติบุคคล คือ สหกรณ์ประเภทต่างๆ ที่รวมตัวกันเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ เป็นต้น

1.7.2 คุณค่าเป็นการสร้างความเชื่อมั่นของสมาชิก ประกอบด้วย จริยธรรมแห่ง ความซื่อสัตย์ ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ได้แก่

1) สมาชิกสหกรณ์จะต้องมีความซื่อสัตย์ (Honesty) สมาชิกจะต้องมีความซื่อสัตย์ หรือมีความภักดี (Loyalty) ต่อสหกรณ์ อุดหนุนธุรกิจของสหกรณ์ เช่น เป็นคนตรงต่อเวลา/ไม่ผัดนัดชำระหนี้/ไม่ขายผลผลิตให้ผู้อื่น/ไม่ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์

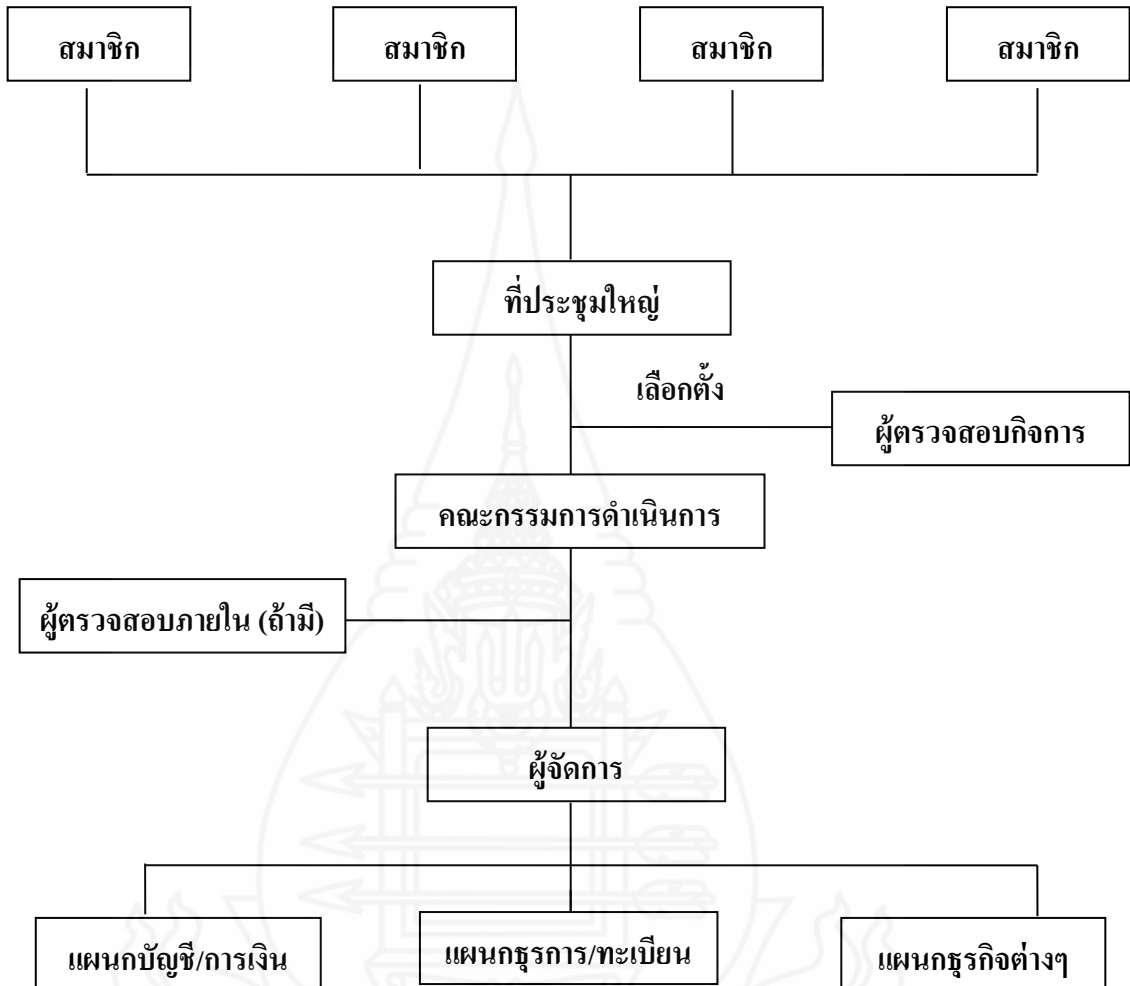
2) สมาชิกสหกรณ์จะต้องเป็นผู้เปิดเผย (Openness) สมาชิกสหกรณ์จะต้องเป็นคนไม่มีลับลมคมใน ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมใดๆ โปร่งใส เปิดเผยข้อมูลของตน โดยไม่ปิดบังต่อสหกรณ์เกี่ยวกับการมีหนี้สิน การมีทรัพย์สิน การมีผลผลิตเหลือขาย การมีที่ดินทำกิน เป็นต้น

3) สมาชิกสหกรณ์จะต้องรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) การรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิก คือ คิดถึงหัวอกของคนอื่น ไม่ทำให้สังคมมีปัญหา ไม่ทำตัวอย่างฟุ่มเฟือย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ไม่ใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ไม่เผาขยะแห้งและขังข้าว ไม่ทำลายถนนให้ชำรุดเสียหาย ช่วยพัฒนาकुคลอง พัฒนาวัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานือนามัย และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่างๆ

4) สมาชิกสหกรณ์จะต้องเอื้ออาทรต่อผู้อื่น (Caring for Others) การเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ได้แก่ การเห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจรรยาบรรณ มีพรหมวิหารธรรมต่อผู้อื่น เช่น เอื้ออาทรต่อเด็ก คนชรา คนพิการ เป็นผู้ผลิต ต้องเอื้ออาทรต่อผู้บริโภค ไม่เอาผักฉิบสารเคมีไปขาย เป็นผู้บริโภคต้องเอื้ออาทรต่อผู้ผลิต ไม่กดราคาสินค้า

คุณค่าของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ในการตั้งมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความซื่อสัตย์ เปิดเผย รับผิดชอบต่อสังคม และเอื้ออาทรต่อผู้อื่น จะต้องเป็นไปตามแบบแผนที่สืบทอดมาจากผู้ริเริ่มการสหกรณ์ด้วย

1.8 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์ ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์, 2551:106-107) ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการจ้ดรูปองค์กรของสหกรณ์ขั้นปฐม โดยทั่วไป

1.8.1 สมาชิก หมายถึง ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ และผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้ว โดยถือว่าเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

1.8.2 ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิกรวมมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือน้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ในกรณีเป็นการประชุมใหญ่ โดยผู้แทนสมาชิกต้องมีผู้แทนสมาชิกรวมมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือน้อยกว่าหนึ่งร้อยคน จึงจะเป็นองค์ประชุม โดยจะต้องประชุมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

1.8.3 ผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก หรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ และทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

1.8.4 คณะกรรมการดำเนินการ เลือกตั้งมาจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ ประกอบด้วยกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน 14 คน มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง แต่ต้องไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติของสหกรณ์ และเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

1.8.5 ผู้ตรวจสอบภายใน คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ

1.8.6 ผู้จัดการ คณะกรรมการดำเนินการจัดจ้างมาเพื่อปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงาน และจัดการธุรกิจต่างๆ ของสหกรณ์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เพื่อให้บริหารแก่สมาชิก

2. บริบทของสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

2.1 ประวัติและข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 57 หมู่ที่ 8 ถนนพะเยา – เชียงคำ ตำบลน้ำแวน อำเภอเชิงคำ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนด้านเงินทุน การผลิต การจำหน่าย และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกให้ดีขึ้น ในปี พ.ศ.2511 จดทะเบียนเป็นสหกรณ์เชิงคำ จำกัด ประเภท สหกรณ์เครดิตเพื่อผลิตกรรม เริ่มดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2512 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2513 ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด เลขทะเบียน 013/11299 และในวันที่ 1 มกราคม 2521

จดทะเบียนเปลี่ยนใช้ข้อบังคับและเปลี่ยนเป็นประเภทสหกรณ์การเกษตร เลขทะเบียนข้อบังคับที่ 560000025595 จนถึงปัจจุบัน มีสมาชิก 1,535 คน จำนวนกลุ่ม 37 กลุ่ม การดำเนินงานโดยคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 9 คน ฝ่ายจัดการ จำนวน 5 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 2 คน การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด 3 ด้าน คือ ด้านธุรกิจรับฝากเงิน ด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และด้านธุรกิจสินเชื่อ (รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด, 2559:1, 4)

2.2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559)

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พะเยา (รายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2557, 31 มีนาคม 2558 และ 31 มีนาคม 2559) สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559)

รายการ	ผลการดำเนินงาน		
	31 มีนาคม 2558	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2560
จำนวนสมาชิก (คน)	1,182	1,437	1,535
ทุนเรือนหุ้น (บาท)	12,386,880.00	14,617,700.00	15,379,270.00
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	112,790,823.90	116,632,317.93	124,470,956.75
หนี้สินทั้งสิ้น	100,695,252.16	101,121,939.86	118,322,435.00
ทุนทั้งสิ้น	12,095,571.74	15,510,378.07	6,148,611.75
รายได้/ต้นทุน	12,257,696.98	14,300,330.43	15,050,601.11
ค่าใช้จ่าย	10,084,425.88	11,900,126.35	24,756,654.49
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	2,173,271.11	2,400,204.80	(9,452,068.96)
หัก โอนขาดเซยค้างขาดทุน	1,086,635.55	1,200,102.04	0.00
กำไร(ขาดทุน)สุทธิตงเหลือ	1,086,635.55	1,200,102.04	0.00

2.3 ผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (ปีบัญชี 2557 – 2559)

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พะเยา (รายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ การเกษตรเชิงคำ จำกัด สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2557 , 31 มีนาคม 2558 และ 31 มีนาคม 2559) สามารถสรุปผลการดำเนินงานด้านธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (2557 – 2559)

ปี พ.ศ.	เงินให้กู้ระหว่างปี		ลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ		ลูกหนี้เงินกู้ผิดนัดชำระ หนี้		กำไร(ขาดทุน) สุทธิ(เฉพาะ ธุรกิจ)
	ลูก หนี้ (คน)	จำนวนเงิน (บาท)	ลูก หนี้ (คน)	จำนวนเงิน (บาท)	ลูก หนี้ (คน)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
2558	1,446	85,356,558.06	1,028	87,382,391.00	278	13,809,936.04	4,329,265.01
2559	1,752	88,439,895.00	1,154	99,291,030.23	447	16,536,248.19	5,149,891.73
2560	1,279	85,276,930.00	806	105,659,490.47	313	22,013,794.42	4,885,298.25

2.4 ผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560

สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด (รายงานสรุปเงินกู้, 2560) ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560 ของสหกรณ์ มีลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ 806 ราย จำนวนเงิน 105,659,490.47 บาท รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดง ลูกหนี้เงินกู้คงเหลือของสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560

ที่	ประเภทเงินกู้	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน
1	ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น	336	16,347,540.45
3	ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นวัตถุประสงค์	616	51,072,973.11
4	ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	321	38,238,976.91
	รวม	1,273	105,659,490.47

2.4 ระเบียบสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์

พ.ศ. 2559

2.4.1 วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน สมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ
- 2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้เป็นธุระกวาดขันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

2.4.2 จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้นสุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตและการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขายซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้นในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้ระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้ จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างก่อน ต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรง ต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขาย การประเมินราคาผลิตผลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้คะเนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้าจำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลางรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่งจะเกิน 350,000.00 บาท ไม่ได้

2.4.3 ระยะเวลาแห่งเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้นนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิก ผู้กู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลิตผลด้วยเงินกู้นั้นได้จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้ เงินกู้ระยะปานกลางนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึงถึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้จำนวนเงินกู้ รายได้และความสามารถชำระหนี้

ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในสามปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ อาจให้เวลาไม่เกินห้าปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือหรือหลักฐานการกู้ การชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ ก่อนถึงกำหนดนั้นไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ย่อมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นต่อไปอีก

2.4.4 หลักประกันเงินกู้ การกู้เงินตามระเบียบนี้ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.4.5 การควบคุมหลักประกัน

1) ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการตรวจสอบ เพื่อเงินกู้ทุกราย มีหลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อยู่ในภาวะบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่องให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด

2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกให้สมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือสำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ และหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่นบรรดา มีไว้แก่สหกรณ์จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

2.4.6 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่า การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกันและโดยปกติเริ่มลงมือใน เวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิกและ เกษตรกรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิต สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึง คณะกรรมการดำเนินการโดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงานผลิตและคำขอกู้แต่ละรายและกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิก โดยในทางปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สอบสวนข้อมูลและรายละเอียดตามแผนงานผลิตและคำขอกู้ ยังที่ประชุมกลุ่มหรือไร่ นา หรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้กู้ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทผลิตผล เนื้อที่เพาะปลูกซึ่งจะใช้เงินกู้ นั้น ผลที่ได้ต่อไป ตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าเช่าใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์และใช้ในทางอื่น ๆ ผลิตผลส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดว่าจะได้และราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขาย ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่จะส่งมอบต่อสหกรณ์เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) (ในกรณีสหกรณ์ดำเนินธุรกิจ ในด้านการรวบรวมผลิตผลหรือ

ผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบสวน จำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้น ทั้งจำนวนเงินทุนของผู้ขอู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และ กำหนดการจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอู้ กำหนดชำระคืนเสร็จ และการชำระหนี้เงินกู้รายก่อน ๆ ของผู้ข้อนั้น ในกรณีผู้ขอู้เลือกใช้การจำนอง อสังหาริมทรัพย์หรือการค้ำประกัน ก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สิน ที่เสนอเป็นประกัน หรือสอบสวนฐานะทั่วไป ของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกันด้วยและเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบ และรับรองรายการต่าง ๆ แล้ว จึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้ขอู้ แต่ละคนจากกลุ่มนั้น ๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

4) สมาชิกผู้ขอู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับ แผนงานผลิตและค่าขอู้ อนึ่ง สมาชิกผู้ขอู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำหนังสือค้ำประกันต่อ สหกรณ์

2.4.7 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอู้เงินระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลัก หรือระยะปานกลางต้องแจ้งความจำเป็นขอู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอู้รายที่ปรากฏว่าอยู่ใน เกณฑ์ซึ่งสหกรณ์พึงพิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อ แนะนำสมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและค่าขอู้ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ ถูกต้องตามสมควร และให้ผู้สอบสวนทำรายการประกอบค่าขอู้ด้วย

2) สมาชิกผู้ขอู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์ พร้อมกับแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและค่าขอู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตาม ข้อ 2.4.4 ก็ให้ผู้ค้ำประกัน ทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้เสนอไปพร้อมกันด้วย

2.4.8 การตรวจสอบการใช้เงินกู้

1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการ ดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้ข้อนั้น กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่ สมาชิกผู้ข้อนั้นเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้ข้อนั้นร่วมมือ และปฏิบัติตาม

2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้ข้อนำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรอันได้ผลดีขึ้นหรือภาวะแห่งการผลิต ที่ใช้เงินกู้นั้น แสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่า ไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่าย เงินกู้งวด ต่อๆ ไป สำหรับรายนั้นได้

2.4.9 ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผู้กู้

สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ของตนทางสหกรณ์นี้ตามข้อกำหนดในข้อ 3.4.6 ในปริมาณที่คุ้มกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึงชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์คิดราคาผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์นั้น ในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ มีสิทธิเข้าสำรวจผลิตผลของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลาน ในที่เก็บหรือที่อื่น ๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

2.4.10 การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้

สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้ และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลาซึ่งสมาชิกนั้นๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือจำนวนผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ตามข้างต้น ในกรณีจำเป็นสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคนเพื่อให้ชำระคืนเงินกู้ หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์ หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตาม ในการชำระหนี้เงินกู้ นั้น ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงานของสหกรณ์ หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราว ๆ

2.4.11 การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้

ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายราย ให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระให้เป็นไปตามกำหนดได้ทุกราย หนี้เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระเสร็จก่อนที่ให้ชำระหนี้เงินกู้นั้น ให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่น ในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละราย หลังจากจัดให้ค่าฤชาธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงจะชำระต้นเงิน

2.4.12 ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น คณะกรรมการดำเนินการ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ยให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

3. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ

3.1 ความหมายของสินเชื่อ สินเชื่อเพื่อการเกษตร และนโยบายให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรกร กรมส่งเสริมสหกรณ์ (คู่มือปฏิบัติงานสินเชื่อสหกรณ์,2557:1-2) ได้อธิบายความหมายของสินเชื่อ สินเชื่อเพื่อการเกษตร และนโยบายให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรไว้ดังนี้

3.1.1 สินเชื่อ (Credit) ในทางเศรษฐศาสตร์ หมายความว่า ความเชื่อถือซึ่งทำให้บุคคลฝ่ายหนึ่งยอมมอบของหรือบริการหรือจำนวนหนึ่งให้เพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งช่วงเวลาหนึ่ง

3.1.2 สินเชื่อเพื่อการเกษตร หมายถึง การกู้ยืมของเกษตรกรเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเกษตรกรรม หรือเพื่อช่วยในการผลิตและการขายผลิตผลเกษตรกรรม การให้สินเชื่อนั้นอาจให้เป็นเงินสดหรือให้เป็นสิ่งของ เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย หรือวัสดุการเกษตร อื่นๆ เป็นต้น

3.1.3 นโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร เนื่องจากการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรมีความเสี่ยง (Risk) ทั้งในด้านการผลิตและการตลาด ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว การให้สินเชื่อ จะต้องใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบตามสมควร ซึ่งสหกรณ์ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรที่จะให้ผลมั่นคงตามแนวทางที่กำหนด

3.2 กระบวนการทางด้านสินเชื่อ

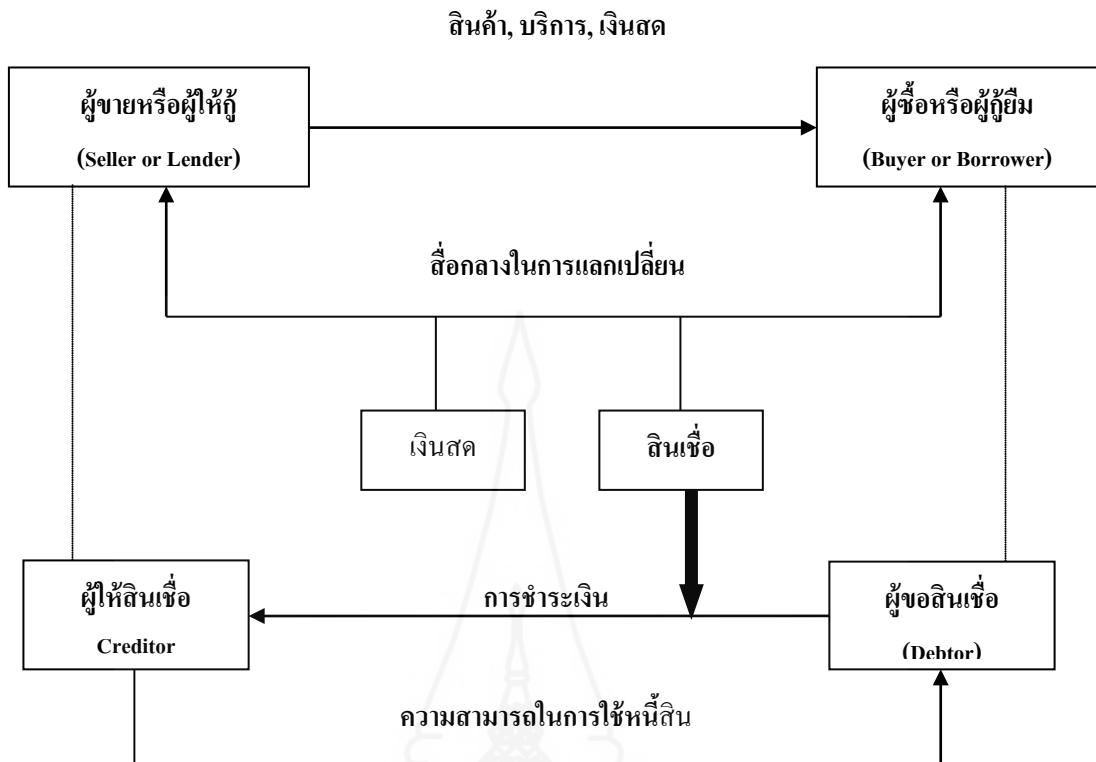
กระบวนการทางด้านสินเชื่อ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

(<http://www.novabizz.net/credit-1.html> :2560)

3.2.1 Credit Transaction การเกิดรายการสินเชื่อ

3.2.2 Credit Standing สถานะทางสินเชื่อ

3.2.3 Credit Instruments การใช้เครื่องมือประกอบการด้านสินเชื่อ

ภาพที่ 2.2 แผนภาพแสดงกระบวนการเกิดสินเชื่อ (Credit Transaction)

กระบวนการเกิดสินเชื่อเริ่มต้นเมื่อผู้ขาย (ผู้ให้สินเชื่อ) จัดหาสินค้า, บริการ, เงินทุนให้กับผู้ซื้อ (ผู้ขอสินเชื่อ) และผู้ซื้อ (ผู้ขอสินเชื่อ) จะต้องจัดหาสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (Medium of Exchange) เพื่อแลกเปลี่ยนกับสินค้าหรือบริการที่ได้รับจากผู้ขาย (ผู้ให้สินเชื่อ) ซึ่งอาจเสนอเงินสด (Money) หรือสินเชื่อ (Credit) ก็ได้ ซึ่งถ้าหากสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเป็นเงินสด กระบวนการซื้อขายสินค้าหรือบริการก็จะเกิดขึ้นได้อย่างสะดวกรวดเร็ว แต่ถ้าใช้สินเชื่อในการชำระค่าสินค้าหรือบริการ ผู้ซื้อ (ผู้ขอสินเชื่อ) ก็ต้องสัญญาว่าจะชำระค่าสินค้าหรือบริการดังกล่าวในอนาคตข้างหน้าตามแต่จะตกลงกัน ซึ่งการเกิดสินเชื่อขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ขาย (ผู้ให้สินเชื่อ) ว่าข้อตกลงตามสัญญาของผู้ซื้อ (ผู้ขอสินเชื่อ) มีมูลค่าเป็นตัวเงินและยอมรับให้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนได้เมื่อเกิดสินเชื่อขึ้นแล้ว จะมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ 2 ฝ่าย คือ ผู้ขายที่อาจจะเรียกได้ว่า ผู้ให้สินเชื่อ (Creditor) และผู้ซื้อ ที่อาจเรียกได้ว่า ผู้ขอสินเชื่อ (Debtor) เมื่อผู้ขอสินเชื่อได้รับสินเชื่อที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ให้สินเชื่อเรียบร้อยแล้ว ผู้ขอสินเชื่อก็ต้องแสดงความสามารถในการจ่ายชำระคืนให้กับผู้ให้สินเชื่อในอนาคตตามระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ซึ่งความสามารถในการชำระหนี้จะขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ขอสินเชื่อ และความตั้งใจที่จะชำระหนี้ให้กับผู้ให้สินเชื่อ

3.3 บทบาทสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจ

สินเชื่อเข้ามามีบทบาทอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในวงจรชีวิตปัจจุบันของเราทุกคน ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้และความสามารถของผู้ขอสินเชื่อที่จะชำระคืนภายในกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้ (ขึ้นอยู่กับประเภทของสินเชื่อที่เกิดขึ้น) สินเชื่อเป็นเสมือนน้ำมันหล่อเลี้ยงให้ระบบเศรษฐกิจเติบโตและขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (<http://www.novabizz.net/credit-1.html:2560>)

3.3.1 ทางด้านผู้บริโภค ผู้บริโภคสามารถนำรายได้ในอนาคตมาชำระค่าสินค้าหรือบริการในปัจจุบันนี้ เป็นการยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้นตามความสามารถในการหารายได้ในอนาคต หรืออาจจะนำมาใช้ในกรณีฉุกเฉินหรือเหตุการณ์อันสุดวิสัย เช่น เจ็บป่วย การศึกษา เป็นต้น กล่าวได้ว่าสินเชื่อมีความสะดวกสบายในการนำไปใช้ โดยไม่จำเป็นต้องพกพาเงินสดจำนวนมากติดตัวไปด้วยที่เรียกว่า เครดิตการ์ด (Credit Card)

3.3.2 ทางด้านธุรกิจ นักธุรกิจมักใช้สินเชื่อเพื่อขยายตลาดการค้าและค้นหาลูกค้าของธุรกิจ ถ้าธุรกิจโดยอมให้ใช้สินเชื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ก็จะเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ซื้อของธุรกิจนั้นๆ มากขึ้น หรือบางครั้งก็เกิดจากการที่ลูกค้าต้องการสินค้าหรือบริการ แต่ขาดแคลนเงินสดในขณะนั้นเพื่อชำระค่าสินค้าหรือบริการ หรืออาจจะเป็นเพราะลูกค้าต้องการใช้สินเชื่อเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการมากกว่า ดังนั้น หากธุรกิจใดต้องการอยู่รอด ก็จำเป็นต้องยอมรับสินเชื่อเป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าหรือบริการ นอกจากนี้ยังอาจเกิดจากการที่ธุรกิจขาดแคลนเงินทุนในการจัดหาสินค้าหรือวัตถุดิบก็อาจจำเป็นต้องขอสินเชื่อเพื่อดำเนินธุรกิจต่อไป การดำเนินธุรกิจทั่วไป จำเป็นต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมากในการเริ่มธุรกิจ ดำเนินธุรกิจและขยายธุรกิจให้ก้าวหน้า ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้างโรงงาน คนงาน พนักงาน หรือแม้กระทั่งการสำรวจตลาด เป็นต้น

3.3.3 ทางด้านเศรษฐศาสตร์ สินเชื่อช่วยรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ทั้งในกรณีที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ปัญหาต่างๆ ทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาวะการว่างงาน ความล้มเหลวทางธุรกิจ หรือเป็นกรณีที่ภาวะเศรษฐกิจเติบโตรวดเร็วอันนำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อ โดยรัฐบาลพยายามจะช่วยรักษาความแตกต่างนี้ด้วยนโยบายการเงินและการคลัง นั่นคือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลจะกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายเงินมากขึ้น โดยใช้สินเชื่อกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัว ในขณะที่ถ้าเป็นภาวะเศรษฐกิจขยายตัว รัฐบาลจะเข้ามาช่วยลดการใช้จ่ายเงิน เพื่อลดภาวะการเกิดเงินเฟ้อ

3.4 ขั้นตอนการบริหารสินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร,2559.)
 ขั้นตอนการบริหารสินเชื่อ เป็นขั้นตอนที่สำคัญของสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง เนื่องจากประกอบด้วย ผู้ที่มีส่วนได้เสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันไป ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม แม้บางเรื่องไม่ได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่หากใช้วิจารณญาณ หรือสามัญสำนึกเยี่ยงปुरुชนคนธรรมดา ก็สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบที่พึงมีหรือพึงกระทำของแต่ละคน ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอน ที่สำคัญในการบริหารสินเชื่อ ได้ดังนี้

3.4.1 การรับคำขอกู้ เป็นการรับคำขอกู้ แผนการต้องการเงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ โดยสมาชิกผู้กู้จะต้องแจ้งความประสงค์พร้อมหลักฐานต่าง ๆ เช่น หนังสือคำขอกู้เงิน สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หลักประกัน เป็นต้น เพื่อประกอบการพิจารณา

3.4.2 การพิจารณาคำขอกู้ (เบื้องต้น) ประกอบด้วย ได้แก่

- 1) วัตถุประสงค์การใช้เงินกู้
- 2) รายละเอียดและคำชี้แจงเกี่ยวกับแผนงานเกษตรกรรมที่ต้องการลงทุน
- 3) จำนวนเงินที่ขอกู้
- 4) งดชำระคืน
- 5) หลักประกัน
- 6) ลงทะเบียนรับคำขอกู้เงิน จัดทำทะเบียนรับคำขอกู้เงิน
- 7) สรุป รวบรวม คำขอกู้เงินประเภทต่าง ๆ พร้อมรายละเอียด นำเสนอผู้จัดการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ และคณะกรรมการดำเนินการ ตามลำดับ

3.4.3 การอนุมัติสินเชื่อ

- 1) โดยที่ประชุมคณะกรรมการเงินกู้
- 2) โดยที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และรายงานการประชุมควรระบุรายละเอียดของสมาชิกที่ได้รับอนุมัติ และไม่ได้รับการอนุมัติพร้อมเหตุผลที่ไม่อนุมัติ
- 3) คณะกรรมการผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติเงินกู้

3.4.4 การทำสัญญาเงินกู้ ทำหนังสือเงินกู้ระยะสั้น/ปานกลาง

3.4.5 การจ่ายเงิน

- 1) แจ้งสมาชิกผู้กู้ว่าได้รับอนุมัติหรือไม่/นัดสมาชิกผู้กู้รับเงิน
- 2) สมาชิกผู้กู้ลงนามในหนังสือกู้
- 3) จัดทำหลักฐานเอกสารการรับเงินกู้/รับวัสดุการเกษตร

- 4) เรียกเก็บเงินค่าหุ้น 5 % ตามส่วนแห่งเงินกู้
- 5) ลงทะเบียนบัญชีย่อยลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น/ปานกลาง สมุดคู้บัญชีเงินกู้
- 6) บันทึกบัญชีลูกหนี้

3.4.6 การตรวจสอบการนำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์แห่งเงินกู้ หลังจากสมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้ว

3.5 การพิจารณาให้สินเชื่อของสหกรณ์

ปรเมศวร์ อินทรชุมนุม (2557:1-8) การพิจารณาให้สินเชื่อของสหกรณ์ ในเบื้องต้น โดยหลักการผู้เขียนขอแบ่งแยกหน้าที่ของผู้เป็นเจ้าของหนี้เงินกู้ออกเป็นสองหน้าฐานะ คือ หน้าที่ในฐานะที่เป็น “ผู้ให้กู้” คือหน้าที่ก่อนการให้กู้ยืมเงิน และหน้าที่ในฐานะที่เป็น “เจ้าหนี้” คือหน้าที่หลังการให้กู้ยืมเงิน หน้าที่ “ผู้ให้กู้” มีดังต่อไปนี้

3.5.1 หน้าที่ที่ต้องศึกษาเสียก่อนว่า “ผู้กู้” เป็นใคร การพิจารณาว่าผู้กู้เป็นใคร มีฐานสัมมาอาชีพแบบใด คุณลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร วางใจได้เพียงใด เพราะนี่คือพื้นฐานประการแรกที่ผู้ให้กู้จะต้องพิจารณา หากผู้ให้กู้ไม่รู้จักว่าผู้กู้เป็นใครแล้ว โดยปกติผู้ให้กู้คงไม่ให้กู้ เพราะจะแน่ใจได้อย่างไรว่าจะได้เงินต้นคืน ดังจะเห็นได้จากการกู้ยืมระหว่างบุคคลธรรมดาด้วยกัน หากไม่รู้จักกันมาก่อนคงไม่มีการให้กู้เป็นแน่แท้ และสำหรับการกู้เงินจากสถาบันการเงินนั้น สถาบันการเงินจะให้ผู้กู้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของตน โดยเฉพาะรายได้และครอบครัว อยู่ไม่น้อย ทั้งยังต้องการเอกสารต่างๆ มากมาย เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประชาชน และเอกสารรับรองรายได้เป็นที่ตั้ง นี่คือการพยายามทำความเข้าใจกับผู้กู้และเป็นการคำนวณเงินที่ควรให้กู้นั่นเอง เพราะอย่างน้อยก็พอจะมั่นใจได้ว่าจะได้เงินต้นและผลประโยชน์คืน

3.5.2 หน้าที่ที่จะต้องพิจารณาว่าผู้กู้เงินไปเพื่อการอันใด โดยปกติในการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ก็เน้นวัตถุประสงค์ของการกู้ว่า “กู้เงินไปเพื่อการอันจำเป็นในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก” นั่นย่อมหมายความว่าสมาชิกควรกู้เงินจากสหกรณ์ไปเพื่อเป็นทุนในการก่อให้เกิดรายได้ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็อาจเพื่อการอันจำเป็นในครอบครัวซึ่งกรณีนี้อาจก่อให้เกิดรายได้ก็ได้หรือไม่เกิดรายได้ก็ได้ แต่ทั้งหลายทั้งปวงต้องเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวนั้น แต่ในทางปฏิบัติกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์มักจะเน้นไปที่ความจำเป็นของสมาชิกมากกว่าการก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งต่างไปจากกลุ่มสหกรณ์การเกษตรที่ให้ความสำคัญในการสร้างรายได้มากกว่าการอย่างอื่น หนี้เงินกู้ส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์จึงเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่สมาชิก บางครั้งอาจกลายเป็นการนำเงินได้ในอนาคตมาบริโภคในปัจจุบันเกินสมควร จนทำให้หลายคนหมดเงินในอนาคตหรือเสียนาคตที่งดงามไปเสียเลยทีเดียว ดังนั้นคณะกรรมการเงินกู้

ควรต้องเพิ่มความสำคัญในการพิจารณาประเด็นหลักนี้เสียก่อนว่าผู้ไปเพื่อการอันจำเป็นจริง ๆ หรือไม่หรือเพียงเป็นข้ออ้าง หรือเพื่อการสร้างรายได้ที่เป็นไปได้จริงหรือไม่ ถ้าเป็นกรณีเพื่อหารายได้ กรรมการเงินกู้ก็ต้องสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเสี่ยงในการลงทุนได้ด้วย เพราะกรรมการสหกรณ์มีหน้าที่สร้างมั่นคงแก่สมาชิก ช่วยเหลือสนับสนุนให้สมาชิกมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และดูแลวินัยการเงินของสมาชิกภายใต้กรอบอุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ มิใช่เพียงแค่ “ตราขางทางการบริหาร” สำหรับการกู้เงินของสถาบันการเงินอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน วัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินแต่ละประเภทยังมีวัตถุประสงค์ของการให้กู้ต่างกัน เช่น ธนาคารทั่วไปจะให้กู้โดยมีวัตถุประสงค์รวมเพื่อประโยชน์ทางการค้าของผู้ให้กู้เป็นสำคัญ แต่บางธนาคารก็มีวัตถุประสงค์เฉพาะพิเศษแตกต่างออกไป เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ยังเน้นลงไปที่การผลิตทางด้านเกษตรกรรมและการร่วมตัวของกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์เป็นหลัก หรือธนาคารอาคารสงเคราะห์ก็จะเน้นวัตถุประสงค์ของการกู้เพื่อที่อยู่อาศัยเป็นหลัก ส่วนสถาบันการเงินอื่นอาจมุ่งหมายเฉพาะการให้กู้ยืมเงินเพื่อการจัดหายานยนต์พาหนะ เป็นต้น ดังนั้นผู้ให้กู้หรือนายทุนเจ้าของเงินจะต้องให้ความสำคัญต่อข้อพิจารณาเรื่องวัตถุประสงค์ของการให้กู้อย่างมาก เพราะนั่นหมายถึงความสามารถดำเนินกิจการในธุรกิจของผู้ให้กู้ที่จะไม่ให้เกิดหนี้สูญในธุรกิจการเงินของตนที่ใช้เงินต่อเงินให้เกิดการหมุนเวียนของเงินทุนเพื่อสร้างกำไร

3.5.3 หน้าที่ที่จะต้องพิจารณาว่าผู้กู้มีศักยภาพในการชำระหนี้เพียงใด

ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ที่จะคืนเงินกู้แก่ผู้ให้กู้หรือเจ้าหนี้ภายในระยะเวลาที่เจ้าหนี้กำหนดได้นั้น มีเงื่อนไขหลักที่ต้องพิจารณา 3 เรื่อง อันประกอบด้วย

- 1) ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
- 2) ความสามารถในการดำรงชีพของสมาชิกและครอบครัว
- 3) ความสามารถในการเก็บออมของสมาชิก

เงื่อนไขทั้งสามประการดังกล่าว ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพิจารณาให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์หรือผู้ขอู้ ระบบสหกรณ์ซึ่งแตกต่างกับสถาบันการเงินอื่นที่มุ่งเน้นความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้เพียงประการเดียว แต่สหกรณ์ต้องพิจารณาทั้งสองประเด็นประกอบกัน โดยเฉพาะประเด็นที่สองคือความสามารถในการดำรงชีพ เพราะนั่นคือคุณภาพชีวิตของสมาชิกที่สหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องดูแลรักษาเอาไว้ให้ได้ และในประเด็นที่สามสมาชิกควรเหลือเงินเก็บเพื่อการออมบ้าง หากเงื่อนไขดังกล่าวของสมาชิกหากขาดไปประเด็นหนึ่งประเด็นใด โอกาสที่จะเกิดหนี้สูญก็มีมากขึ้นด้วย ความมั่นคงในชีวิตสมาชิกก็จะลดน้อยถอยลง จึงเป็นหน้าที่ของกรรมการดำเนินการที่จะต้องดูแลอย่างจริงจัง เพราะหน้าที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ คือ สร้างคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีกว่าเดิม มิใช่ว่าสมาชิกจะอยู่ได้หรือไม่ไม่สำคัญ ขอให้สหกรณ์ได้รับชำระหนี้เป็นอันเพียงพอ เพราะคิดอย่างนี้จึงทำให้ระบบเศรษฐกิจ

โดยรวมของประเทศต้องเสียหาย เพราะการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินที่ขาดความรอบคอบในการรักษาชีวิตความเป็นอยู่ของผู้กู้หรือลูกหนี้ ทั้งนี้เนื่องจากการมุ่งเน้นการให้บริการที่รวดเร็วเพื่อการแข่งขัน ไม่ใส่ใจว่าผู้กู้จะกู้เงินไปทำอะไร คุณเพียงเงื่อนไขรายได้พอชำระหนี้เท่านั้น สถาบันการเงินหรือผู้ให้กู้จึงได้ผู้กู้ด้วยคุณภาพ รายได้ต่ำแต่รสนิยมสูง ความสามารถน้อยแต่บริโภคเกินตัว และที่สำคัญไม่ประมาณตนและไม่มีความวินัยทางการเงิน ตัวอย่างที่เด่นชัดคือกรณีการให้บัตรเครดิตแก่ลูกค้ายี่มีรายได้ไม่ถึงหนึ่งหมื่นบาทต่อเดือน ซึ่งสถาบันการเงินหรือบริษัทบัตรเครดิตต่างก็รู้อยู่แล้ว หากลูกหนี้เหล่านี้ไม่ชำระหนี้ เมื่อฟ้องไปก็บังคับคดีในการหักเงินเดือนของลูกหนี้มาชำระหนี้ตามสภาพพินาศไม่ได้ เนื่องจากรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด ความผิดพลาดตรงนี้จะโทษลูกหนี้เพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ เพราะในการปล่อยเงินกู้หาได้มีผู้ใดบังคับผู้ให้กู้ไม่ ตรงกันข้ามผู้ให้กู้กลับมีอำนาจที่จะบีบบังคับเอาแก่ผู้กู้ได้ทุกประการ แต่ด้วยความประมาทเลินเล่อและความเห็นแก่ได้จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้สินได้มากขึ้น ในที่สุดก็ขาดเงินทุนหมุนเวียนทำให้ผู้ให้กู้ทั้งหลายต้องพลอยล้มหายตายจากไปพร้อมกับลูกหนี้ ดังที่เคยเกิดขึ้นเมื่อสิบกว่าปีที่ผ่านมา

3.5.4 หน้าที่ที่จะต้องพิจารณาว่าผู้กู้มีหลักประกันในการชำระหนี้หรือไม่
เมื่อพิจารณาตามข้อที่ 3.5.1 ข้อ 3.5.2 และข้อ 3.5.3 แล้ว โดยหลักการต้องถือว่า ข้อพิจารณาทั้งสามข้อดังกล่าวเป็นประเด็นหลัก และน่าจะเป็นหลักประกันเพียงพอต่อการพิจารณาให้กู้แล้วว่า หากผู้ให้กู้ให้ผู้กู้ยืมเงินไป ผู้ให้กู้จะได้เงินที่ผู้กู้ได้ยืมไปคืนจากผู้ให้กู้พร้อมดอกเบี้ยตามอัตราที่กำหนดภายในระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ เพราะถ้าผู้ให้กู้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ทั้งสามประการดังกล่าวแล้ว เห็นว่าผู้ให้กู้ไม่ควรให้ผู้กู้ยืมเงิน แต่ยังให้ผู้กู้ยืมเงินไป ก็เท่ากับว่าผู้ให้กู้เป็นฝ่ายบกพร่องในหน้าที่ของตนเองและเป็นความประมาทปราศจากความระมัดระวังของผู้ให้กู้ แม้จะไม่มีกฎหมายบังคับไว้โดยตรงว่าผลจะเป็นประการใดก็ตาม แต่ผลร้ายจะตกเป็นภัยพิบัติแก่ผู้ให้กู้หรือเจ้าหนี้โดยตรงคือไม่สามารถได้รับชำระหนี้จากผู้กู้หรือลูกหนี้ได้นั่นเอง แต่ไม่ว่าจะเป็นอย่างไรก็ตาม ผู้ให้กู้ยังคงความได้เปรียบผู้กู้ยืมเช่นเดิม โดยในการให้กู้ขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้ให้กู้จะได้รับชำระหนี้คืนจากผู้กู้ยืมอย่างสิ้นเชิงและแน่นอน ผู้ให้กู้จึงใช้วิธีการเรียกหลักประกันเพิ่มเติมจากผู้กู้ ไม่ว่าจะหลักประกันที่เป็นบุคคลหรือหลักทรัพย์ จนบางครั้งเห็นได้ชัดว่าหลักประกันอาจเกินจำนวนหนี้ที่ปล่อยกู้เสียอีก

ประเด็นสุดท้ายซึ่งเป็นเรื่องรองที่ผู้ให้กู้จะนำมาพิจารณาคือ ความมั่นใจของผู้ให้กู้ว่าจะได้รับชำระหนี้คืนจากผู้กู้ยืมอย่างสิ้นเชิง เช่น สหกรณ์ที่ให้สมาชิกกู้ยืมเงินไปจะต้องมั่นใจว่าสมาชิกรายนั้นสามารถที่จะดำเนินการบริหารการเงินและชีวิตของตนเองต่อความผูกพันและหน้าที่ที่สมาชิกสหกรณ์นั้นมีต่อสหกรณ์ได้เพียงใด เพราะอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ไม่ว่าจะสหกรณ์จะวิเคราะห์เหตุปัจจัยแห่งการกู้ยืมไว้ดีเพียงใด แต่เมื่อยังมีความเสี่ยงอยู่บ้าง เช่น กรณีการเสียชีวิต

ของสมาชิกลูกหนี้ โดยเฉพาะลูกหนี้บางรายอาจไม่มีทรัพย์สินใดที่พอจะเป็นทรัพย์สินมรดกไว้เพื่อรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ โดยเฉพาะสหกรณ์ซึ่งเป็นของคนหมู่มาก ดังนั้นความจำเป็นในการพิจารณาในเรื่องหลักประกันก็น่าจะมีอยู่บ้างและควรพิจารณาเป็นรายๆ แล้วแต่กรณีไป ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป แต่ในทางปฏิบัติเรามักตั้งกติกาดายตัวจนบางครั้งทำให้เกิดข้อขัดข้องอยู่พอสมควร

4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหนี้ค้างชำระหนี้ในสหกรณ์

4.1 มูลเหตุที่เกิดของการค้างชำระหนี้

วนิดา จันทวงศ์ ,2550:14-15 กล่าวว่า การค้างชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในการดำเนินของธนาคาร เนื่องจากการอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าที่มาขอสินเชื่อ แม้ว่าได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้แล้วก็ตามแต่ยังมีปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา ธนาคารเองก็มีระบบตรวจสอบติดตามหนี้ภายหลังจากที่ได้ให้กู้แล้ว ซึ่งต้องหาวิธีการหรือมาตรการในการควบคุมหนี้ค้างชำระให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งมูลเหตุของการค้างชำระหนี้พอจะสรุปได้ดังนี้

4.1.1 มูลเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปย่อมส่งผลกระทบต่อตัวลูกหนี้ได้ ได้แก่

1) **ภาวะเศรษฐกิจ** เป็นปัญหาสำคัญของการประกอบธุรกิจ หากภาวะเศรษฐกิจดี ย่อมส่งผลให้การประกอบธุรกิจมีการขยายตัวและเจริญรุ่งเรือง หากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือซบเซาย่อมส่งผลให้เกิดการชะลอตัวทำให้ทางธุรกิจและการจ้างงานน้อยลง รายได้ของบุคคลลดลงตาม ซึ่งในบางธุรกิจอาจจะประสบปัญหารุนแรงถึงขั้นล้มละลายได้

2) **นโยบายของรัฐบาล** การดำเนินธุรกิจย่อมต้องเป็นไปในขอบเขตแห่งกฎหมายธุรกิจบางชนิดรัฐบาลอาจเห็นว่ามีมีความจำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนก็อาจจะกำหนดให้มีการควบคุมราคา เช่น ปูนซีเมนต์ น้ำตาล เป็นต้น การกระทำเช่นนี้ย่อมเป็นผลดีต่อผู้บริโภค แต่ถ้ามีปัจจัยอื่นเปลี่ยนแปลง รัฐบาลจะต้องพิจารณาปรับนโยบายให้เหมาะสม เช่น ถ้าต้นทุนของสินค้าที่ถูกควบคุมราคาสูง ก็ต้องขยับราคาควบคุมให้สูงขึ้นบ้าง ถ้าผู้ประกอบการไม่มีกำไรอาจทำให้ไม่มีกำลังใจจะขยายการผลิต เพื่อผลิตสินค้าเพิ่มขึ้นไว้รับความต้องการที่จะสูงขึ้นในอนาคตในด้านภาษีอากร ถ้ามีการปรับปรุงภาษีอากรให้ทันต่อสภาวะการณ์ ก็จะเป็นการช่วยเหลือธุรกิจ เช่น การตั้งกำแพงภาษีเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ นโยบายมาตรการทางการเงินที่ช่วยเหลือผู้ประกอบการ ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เป็นต้น

3) **ค่านิยมและเทคโนโลยี** การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งสองแม้ว่าดูเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ก็อาจจะทำให้ธุรกิจบางประเภทเกิดปัญหาขึ้นได้ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น เมื่อผู้บริโภคมีค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป หรือทางด้านเทคโนโลยี เช่น อุตสาหกรรมประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในราคาที่ถูกลงและคุณภาพที่ดีขึ้น

4) **ภัยธรรมชาติ** หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ ภัยจากน้ำท่วม ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ

4.1.2 มุลเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในธนาคารที่เป็นผู้ปล่อยสินเชื่อเองและสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่

1) **การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย** อาจทำให้ผู้กู้รับภาระดอกเบี้ยที่เปลี่ยนไปด้วยหากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ภาระดอกเบี้ยก็จะเพิ่มขึ้น ผู้กู้ต้องใช้เวลามากกว่าเดิมในการชำระหนี้ให้หมดไป ความเสี่ยงต่อการค้างชำระยิ่งสูงขึ้น

2) **การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม** เช่น การประเมินราคาหลักประกันที่สูงเกินไป หลักทรัพย์ค้ำประกันไม่มีสภาพคล่อง ทำให้ผู้กู้ได้รับการอนุมัติวงเงินที่หลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่คุ้มกับมูลหนี้ เกิดความจำเป็นหรือเกินความสามารถในการชำระหนี้ ทำให้ผู้กู้ไม่คำนึงถึงการสูญเสียหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันไว้

3) **ระบบการติดตามและควบคุมหนี้** ของธนาคารไม่มีประสิทธิภาพ

4) **การอำนวยการสินเชื่อของธนาคารที่ไม่มีการกลั่นกรองที่ดี** เช่น เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ การดำเนินงานที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ

4.1.3 มุลเหตุที่เกิดจากตัวลูกหนี้ ได้แก่

1) **การที่ลูกหนี้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม** เช่น การนำไปเก็งกำไรในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง ผลประโยชน์หรือกำไรที่ผู้กู้เก็งไว้ก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

2) **การย้ายถิ่นที่อยู่ การเปลี่ยนงาน การถูกเลิกจ้างงาน** ทำให้ไม่สามารถรับภาระหนี้ที่มีอยู่ได้

3) **ลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง** ทูพพลภาพ สภาพครอบครัวหย่าร้าง ทำให้ภาระการใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงได้

4) **ลูกหนี้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย** มีหนี้สินภายนอกมาก

5) **ลูกหนี้ทำการค้าเกินตัวหรือหวังผลเลิศในธุรกิจมากเกินไป** ภาระเงินงวดที่คาดไว้อาจเกินความสามารถในการชำระหนี้ได้

6) **การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร** เป็นผลให้การดำเนินงานของธุรกิจชะงักงัน การตัดสินใจดำเนินงานต่างๆ ไม่รวดเร็ว

7) การทุจริตของผู้บริหารกิจการ คิดถึงผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม สภาพธุรกิจที่แท้จริงไม่เปิดเผย จึงยากต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ทันกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

8) ลูกหนี้เจตนาบิดพลิ้วไม่ยอมชำระหนี้ หรือนำเงินไปชำระหนี้ภายนอก ก่อนนำเงินไปชำระคืนแก่ธนาคาร

4.2 แนวทางการบริหารหนี้ค้างชำระในสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (คู่มือการบริหารสินเชื่อและแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้เงินให้กู้ที่ผิดนัดชำระหนี้, 2551:1-11) ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารหนี้ค้างชำระในสหกรณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ลูกหนี้และศักยภาพของลูกหนี้ ข้อมูลที่สหกรณ์ควรนำมาใช้ในการวิเคราะห์ลูกหนี้ค้างชำระแต่ละรายนั้น จะต้องรู้รายได้ รายจ่ายของสมาชิก ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน สาเหตุที่ผิดปกติก่อเกิดขึ้นในตัวลูกหนี้ ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระ ดังนั้น กระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหาลูกหนี้ ควรดำเนินการ ดังนี้

- 1) กำหนดตัวผู้รับผิดชอบ
- 2) กำหนดเป้าหมาย
- 3) สอบทานหนี้
- 4) วิเคราะห์ลูกหนี้และกำหนดศักยภาพ
- 5) กำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขหนี้
- 6) ปฏิบัติตามกลยุทธ์
- 7) ประเมินผลปฏิบัติงานและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์

4.2.2 การวิเคราะห์ปัญหาลูกหนี้ วิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) สอบทานหนี้ทุกราย
- 2) วิเคราะห์และคัดแยกลูกหนี้เข้าสู่มาตรการแก้ไข
- 3) ดำเนินการจัดการแก้ไข
- 4) ติดตาม ควบคุม แนะนำ กำกับและประเมินผล

4.2.3 องค์ประกอบในการวิเคราะห์

1) วิเคราะห์ศักยภาพของลูกหนี้ เป็นการวัดความสามารถและความตั้งใจในการชำระหนี้ของสมาชิก เช่น รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน ประวัติการชำระหนี้

2) วิเคราะห์เหตุผิดปกติในตัวลูกหนี้ เช่น ย้ายที่อยู่ ดาย เป็นหนี้นอกระบบ เลิกประกอบอาชีพ ถูกเจ้าหนี้ดำเนินคดี เจตนาบิดพลิ้ว

- 3) วิเคราะห์หลักประกันและทรัพย์สินของลูกหนี้ แบ่งเป็น
 - (1) หลักประกันค้ำหนี้
 - (2) หลักประกันไม่ค้ำหนี้
 - (3) ไม่มีหลักประกัน
- 4) กำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ เช่น
 - (1) ให้ชำระหนี้เก่าและให้สินเชื่อกใหม่
 - (2) การขยายกรอบเวลาชำระหนี้
 - (3) การเปลี่ยนตัวลูกหนี้
 - (4) การขายที่ดินบางแปลงชำระหนี้
 - (5) การแยกความรับผิดชอบ
 - (6) การลดเงินต้น
 - (7) การลดดอกเบี้ย ลดค่าปรับ ยกเลิกค่าปรับ
 - (8) การโอนทรัพย์สินชำระหนี้
 - (9) การดำเนินคดีและบังคับคดี
 - (10) การให้สหกรณ์ซื้อที่ดิน
 - (11) การตัดหนี้สูญ

4.2.4 กลุ่มลูกหนี้ค้างชำระที่ต้องดำเนินการแก้ไข สหกรณ์ควรจัดกลุ่มสมาชิกเป็น

4 กลุ่ม เพื่อให้รู้ถึงความสำคัญว่าควรจะแก้ไขปัญหาหนี้กลุ่มไหนก่อน

1) กลุ่ม 1 หนี้ที่จะขาดอายุความ หากพบว่ามีลูกหนี้ที่จะขาดอายุความ สหกรณ์ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เช่น จัดทำหนังสือรับสภาพหนี้ ให้สมาชิกชำระหนี้บางส่วน เพื่อให้อายุความสะดุดหยุดลง ให้สมาชิกหาหลักประกันเพิ่ม ฟ้องดำเนินคดีภายในกำหนดอายุความ

2) กลุ่ม 2 หนี้ที่ครบชำระในปี หมายถึง หนี้ที่ครบกำหนดคืนปีนั้น ๆ กลุ่มนี้ สหกรณ์มีโอกาสดูรับชำระหนี้คืนสูง หากสมาชิกเป็นลูกหนี้ดีเกิดประสบปัญหาขึ้นมา สหกรณ์ต้องรีบออกไปพบสมาชิกให้โอกาส แก้ไข เช่น อาจขยายเวลาการชำระหนี้ออกไป สมาชิกเหล่านี้ยังประกอบอาชีพปกติอาจมีเหตุบางประการที่ชำระไม่ได้ สหกรณ์ต้องช่วยเหลือ ดูข้อเท็จจริง ช่วยหาแนวทางแก้ไข

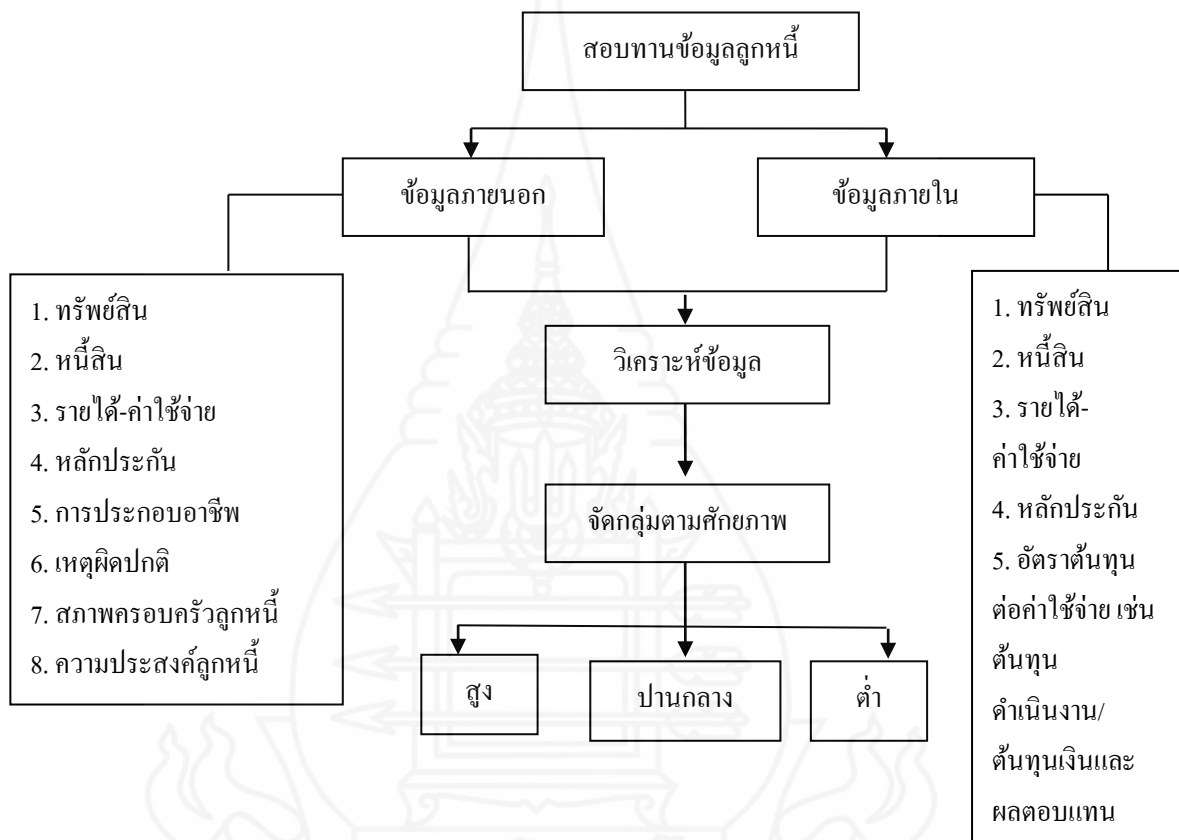
3) กลุ่ม 3 หนี้ค้างที่มีอายุเกินกว่า 1 ปี

4) กลุ่ม 4 หนี้ผิดปกติ (ตาย ย้ายที่อยู่ บวช บิดพลี ภูค้ำเนินคดี)

ลูกหนี้กลุ่ม 3 และ 4 สหกรณ์ต้องติดตามโดยเร็ว ใช้วิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน ตาย ให้ติดตามที่ทายาท การรับมรดกของทายาท ติดตามจากผู้ค้ำประกัน ย้ายที่อยู่ ใช้วิธีการตรวจสอบจาก

สำนักนายทะเบียน สอบถามจากญาติ พี่น้อง เพื่อน สุดท้ายใช้กระบวนการทางกฎหมาย เมื่อสหกรณ์ จัดกลุ่มลูกหนี้เรียบร้อยแล้ว ต้องดำเนินการจำแนกลูกหนี้เพื่อสอบทานหนี้ของสมาชิกที่มีปัญหา การชำระหนี้ทุกราย โดยสอบทานข้อมูลทั้งภายในที่สมาชิกให้ข้อมูลไว้กับสหกรณ์ และภายนอก ของสมาชิคนามาวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละรายแล้วจัดกลุ่มตามศักยภาพ

การจำแนกลูกหนี้ที่มีปัญหาการชำระหนี้

ภาพที่ 2.3 แผนภาพการจำแนกลูกหนี้ที่มีปัญหาการชำระหนี้ประเด็นการสอบทานข้อมูลหนี้

4.2.5 การแก้ไขปัญหามาชิกย้ายออกนอกแดน หากพบว่าสมาชิกย้ายที่ทำกิน ออกนอกแดนดำเนินงานของสหกรณ์ มีกระบวนการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ปัญหามาชิกที่มีการตรวจพบ เช่น หย่าร้าง ย้ายที่ทำกิน โดยเฉพาะสมาชิกที่มีอาชีพรับจ้าง นำข้อมูลที่พบมาปรับปรุงข้อมูลที่อยู่ของสมาชิกทุกรายในรอบปี
- 2) กำหนดแบบตรวจสอบข้อมูลสมาชิก
- 3) ดำเนินการตรวจสอบสมาชิกที่ย้ายออกนอกแดน
- 4) รายงานผล ติดตามจัดหาฐานข้อมูลเพื่อง่ายต่อการติดตาม
- 5) ติดตามผู้ค้าประกัน
- 6) ประสานกับฝ่ายทะเบียนของกรมการปกครองเพื่อตรวจสอบที่อยู่ปัจจุบันของสมาชิกที่อยู่นอกแดน หรืออาจวิธีการสืบข้อมูลจากเพื่อนบ้านข้างเคียง

4.2.6 การแก้ไขปัญหามาชิกไม่มีตัวตน หากพบว่าสมาชิกไม่มีตัวตน มีกระบวนการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานออกติดตามเร่งรัดหนี้ของสมาชิก กรณีนี้อาจเกิดเหตุทุจริตขึ้นในสหกรณ์
- 2) รวบรวมรายชื่อสมาชิกผู้กู้และผู้ค้าประกันเป็นหมวดหมู่
- 3) ติดตามประสานงานกับฝ่ายทะเบียนของกรมการปกครองเพื่อตรวจสอบที่อยู่ของสมาชิกผู้กู้และผู้ค้าประกัน
- 4) เมื่อทราบที่อยู่แล้ว นำเสนอคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดแนวทางขั้นตอน ค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ รวมทั้งมอบอำนาจในการติดตามหนี้และรายงานความคืบหน้าต่อที่ประชุมเป็นประจำทุกเดือน
- 5) เมื่อดำเนินการถึงที่สุดแล้ว กล่าวคือ เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ และทางบัญชีแล้ว ก็นำเสนอ ที่ประชุมใหญ่ขอตัดหนี้สูญ

4.2.7 การแก้ไขปัญหามาชิกปฏิเสธหนี้ หากพบว่าสมาชิกปฏิเสธหนี้ มีกระบวนการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- 1) สอบทานหนี้สมาชิกทุกราย กรณีนี้อาจเกิดทุจริตในสหกรณ์
- 2) ตรวจสอบเอกสารการกู้ การรับเงิน หลักฐานอื่นๆ ของสมาชิกและสหกรณ์
- 3) ยืนยันยอดหนี้กับสมาชิกเพื่อการยอมรับมูลหนี้ กรณีสมาชิกรับเงินกู้ไปจริง

4.2.8 การแก้ไขปัญหาไม่สามารถบังคับชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย (ตายหนี้ขาดอายุความ) หากพบว่าปัญหาไม่สามารถบังคับชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย มีกระบวนการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- 1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานทางการเงินของสมาชิกและสหกรณ์
- 2) เจริญสมาชิกหรือทายาทเพื่อได้รับสภาพหนี้
- 3) เจริญสมาชิกเกี่ยวกับจำนวนเงินต้น ดอกเบี้ย ค่าปรับ อายกเลิก/ลดดอกเบี้ย/ค่าปรับ นำเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา

4.2.9 การแก้ไขปัญหามังคสิทธิ์หนี้ตามคำพิพากษา หากพบว่าปัญหาการบังคับคดีตามคำพิพากษา มีกระบวนการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- 1) จำแนกลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตามกระบวนการขั้นตอนการบังคับคดี
- 2) วางแผนติดตามเร่งรัดลูกหนี้ตามคำพิพากษา
- 3) ดำเนินการสืบทรัพย์และยึดทรัพย์ขายทอดตลาดภายในกำหนด 10 ปี นับแต่ศาลมีคำพิพากษา

5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ

5.1 ภาพรวมหลักเกณฑ์กำกับดูแลด้านกระบวนการสินเชื่อ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ภาพรวมหลักเกณฑ์กำกับดูแลด้านกระบวนการสินเชื่อ, 2551:2-3) มีดังต่อไปนี้

5.1.1 การพิจารณาสินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน และธุรกรรมคล้ายสินเชื่อ ประกอบด้วย

- 1) แผนนโยบายการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ
- 2) หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

5.1.2 การกำกับดูแลคุณภาพสินเชื่อ ประกอบด้วย

- 1) การสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ แผนนโยบายสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ
- 2) การจัดชั้นและการกักเงินสำรอง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกักเงินสำรอง
- 3) การประเมินราคาหลักประกัน ประกอบด้วย แผนนโยบายราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขาย

5.1.3 การกำกับดูแลเมื่อสินเชื่อบัญชีมีปัญหา (NPL)

- 1) ติดตามทวงถามหนี้ ผู้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แผนนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- 2) ตีทรัพย์ชำระหนี้ หรือดำเนินคดี บังคับหลักประกัน แผนนโยบายการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์ รอการขาย

5.2 ประเด็นในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร

กฤษฎ ฐิริสินสิทธิ์ (เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ,2550:89-93.) ประเด็นในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร ก่อนที่ธนาคารจะตัดสินใจให้เครดิตแก่ผู้ขอกู้นั้น ธนาคารจะพิจารณาปัจจัยเครดิตต่อไปนี้

5.2.1 ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) ความสามารถในการชำระหนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาให้สินเชื่อ ลูกหนี้ที่แม้ อยากรจะชำระหนี้สักเพียงใด หากปราศจากซึ่งความสามารถในการชำระหนี้แล้ว ย่อมไม่เกิดการชำระหนี้ ดังนั้นการให้กู้ยืม และการให้เครดิตของธนาคารจะต้องประเมินความสามารถในการชำระ หนี้ของลูกหนี้เป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1) **ความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา** การประเมินความสามารถ

ในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา พิจารณาได้จากข้อมูลต่อไปนี้

- (1) รายได้ประจำ หมายถึง เงินเดือน และรายได้อื่น
- (2) **ความสามารถในการชำระหนี้** ใน ระยะเวลาที่ต่อเนื่องขึ้นอยู่กับเงินเดือน และรายได้ที่ได้รับอย่างสม่ำเสมอ และความสามารถนำ รายได้นั้นมาใช้ส่วนหนึ่งเพื่อการชำระหนี้ ความสามารถในการหารายได้จะชี้ให้เห็นความแน่นอนของรายได้อันนำมาสู่การชำระหนี้ในอนาคต พิจารณาได้จากลักษณะของงานที่ทำ พื้นความรู้ความสามารถในการทำงาน สุขภาพความมั่นคงในการทำงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน

(3) **หนี้สินที่มีอยู่** หมายถึง ภาระผูกพันที่มีอยู่เดิม รูปแบบของการใช้จ่าย หมายถึง ภาวะที่ผู้มีรายได้จะต้องรับผิดชอบก่อนที่จะเหลือ รายได้เพื่อการชำระหนี้ พิจารณาได้จากฐานะการสมรส ขนาดครอบครัว และระดับการครองชีพ เมื่อทราบรายได้ ความแน่นอนของรายได้หนี้สินเดิม และรูปแบบของการใช้จ่ายแล้ว ส่วนที่เหลือ จะเป็นเครื่องคุ้มครองรายจ่ายชำระหนี้แก่ธนาคาร

2) **ความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจ** พิจารณาได้จาก อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

- (1) อัตราสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)
- (2) อัตราส่วนหนี้สิน และความคุ้มครองรายจ่ายประจำ (Debt and Coverage Ratio)
- (3) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)
- (4) อัตราส่วนความเจริญเติบโต และอื่นๆ (Growth and Others)

5.2.2 ความเต็มใจชำระหนี้ และอุปนิสัย (Character) ข้อนี้ถือว่าสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะแม้ว่าปัจจัยที่เหลือจะดี แต่ถ้าลูกค้าหรือลูกหนี้ ขาดความซื่อสัตย์ ความจริงใจแล้ว ก็ย่อมมีโอกาสเกิดหนี้สูญแก่ทางธนาคารมาก ปกติแล้วถ้าเป็นลูกค้ารายใหม่ธนาคารจะดูถึงชื่อเสียง ฐานะการศึกษา อุปนิสัยครอบครัว ความซื่อสัตย์ การที่จะทราบอุปนิสัยที่แท้จริงของผู้กู้ได้ โดยความสำคัญอย่างใกล้ชิด ซึ่งความซื่อสัตย์เป็นหลักสำคัญของ อุปนิสัย แต่ก็ไม่มีวิธีใดที่จะประกันได้ว่าความซื่อสัตย์จะคงอยู่ตลอดไป ดังนั้นธนาคารจึงต้องให้ความสำคัญทั้งในกรณี ที่ธุรกิจที่ขอสินเชื่อ นั้นมีการบริหารงานแบบเจ้าของคนเดียว หรือในกรณี การขอสินเชื่อเพื่อการบริโภค

5.2.3 ทุนที่จะนำมาลง (Capital) ทุน หมายถึง สิ่งของทรัพย์สินเงินทอง ที่ผู้ประกอบการนำมาลงทุนไว้ในธุรกิจ ธุรกิจอาจ ดำเนินการได้โดยไม่มีการกู้ยืม ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนน้อย เป็นผลให้กำไรของกิจการน้อยตามไป ด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงทำการกู้ยืมตามกำลังความสามารถของตน แต่ขณะเดียวกันถ้ามีการใช้ เงินกู้ยืมสูง (Leverage) ธุรกิจอาจประสบปัญหา เนื่องจากกำไรที่ธุรกิจได้รับส่วนใหญ่จะต้อง นำไปใช้ชำระคืนเงินกู้แก่ธนาคาร และถ้ากำไรของธุรกิจนั้นน้อยธุรกิจนั้นอาจขาดทุน ปกติแล้วเงินทุน เท่ากับ มูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดของกิจการหักด้วยหนี้สินทั้งหมด ถ้ากิจการใดมีหนี้สินมากกว่าเงินทุนที่ลงไว้ หมายความว่า เจ้าหนี้มีอัตราเสี่ยงสูงเพราะเจ้าหนี้ได้ลงทุน มากกว่าเจ้าของกิจการ ดังนั้นเงินทุนของผู้ขอ กู้จึงเปรียบเสมือนเกราะให้ความปลอดภัย (Margin of safety) กับธนาคาร ซึ่งโดยปกติแล้วธนาคารจะยอมให้กิจการกู้ที่อัตราส่วนของหนี้ต่อเงินทุนไม่เกิน 3 เท่า

5.2.4 หลักประกัน (Collateral) โดยปกติก่อนที่ธนาคารจะอนุมัติเงินให้กับลูกค้า ธนาคารมักจะให้ลูกค้าผู้กู้เงินวางหลักทรัพย์เป็นประกัน ไว้กับธนาคาร ทั้งนี้เพื่อชดเชยกับ จุดอ่อนที่เห็นได้ชัดเจนในด้านความเสี่ยง เช่น ความสามารถของผู้กู้ที่ยังไม่ได้พิสูจน์ หรือ เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามหลักประกันไม่อาจที่จะมาชดเชยกับ จุดอ่อนทางด้านความซื่อสัตย์ เพราะถ้าหากผู้กู้ ขาดความซื่อสัตย์แล้ว ย่อมหมายถึงความเสี่ยง อยู่ในระดับสูงมาก โดยทั่วไปแล้วเรามักจะเข้าใจว่าการกู้เงินจากธนาคารต้องมีที่ดิน หรือ สิ่งปลูกสร้างมาค้ำประกันแต่ความจริงแล้วยังมีสิ่งอื่นๆ ที่ใช้ค้ำประกันได้ ดังนี้

1) การใช้บุคคลค้ำประกัน (Personal Guarantee) บุคคลที่ค้ำประกันต้องเป็นบุคคลที่มี ชื่อเสียง ฐานะดี หรือคนที่ธนาคารรู้จัก หรือคนที่ธนาคารยอมรับให้เครดิต

2) การใช้เงินฝากประจำค้ำประกัน (Fixed Deposit) โดยการมอบอำนาจให้กับธนาคารมี สิทธิหักเงินฝากประจำชำระหนี้ การขอให้กู้ในลักษณะนี้มักเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำกว่าอัตราปกติ โดยธนาคารมักจะใช้วิธีบวกอัตราดอกเบี้ยเหนืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำในขณะนั้นขึ้นอีกร้อยละ 3-4 จุดประสงค์ในการขอกู้โดยใช้เงินฝากค้ำประกันนี้ผู้ขอกู้มักจะมาขอกู้เพื่อใช้ เป็นเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นในรูปของการเบิกเงินเกินบัญชี

3) การกู้โดยการโอนสิทธิการเช่า ในบางกรณีผู้กู้ไม่ไม่มีหลักทรัพย์ของตนเอง แต่ได้ทำสัญญาเช่าสถานที่เพื่อเป็นที่ประกอบการเป็นสัญญาระยะยาว ธนาคารก็อาจนับเป็นหลักทรัพย์ได้

4) การให้กู้โดยมีสินค้าเป็นหลักประกัน (Stock Financing) โดยธนาคารจะพิจารณาเลือก เอาสินค้าที่มีคุณภาพแบบเดียวกัน (Homogeneous) เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ และควบคุม ผู้ขอกู้จะต้องทำประกันภัยสินค้าที่นำมาไว้กับธนาคาร ตลอดจนสลักหลังกรรมกรรมมอบให้กับธนาคารเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์เมื่อเกิดความเสียหาย

5.2.5 ภาวะการณ์ (Condition) เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อการบริโภคสินค้า วิธีการจำหน่าย ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลในการควบคุม ยกเลิก การส่งเสริม การเพิ่มภาษี เพิ่มกฎข้อบังคับ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า

5.3 หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ

กฤษ ภูริสินสิทธ (เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ,2550:93-95) หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ ก่อนที่ธนาคารจะตัดสินใจให้เครดิตแก่ผู้ขอกู้นั้น ธนาคารจะมีหลักการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

5.3.1 หลัก 5C

1) Character คือ อุปนิสัยของลูกค้า เป็นการวิเคราะห์ถึงอุปนิสัยของลูกค้าว่ามีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบหรือไม่ ความตรงต่อเวลาในการชำระหนี้ และความสม่ำเสมอในการชำระหนี้ นโยบาย และวิธีการชำระหนี้ของธุรกิจนั้น ซึ่งผู้อนุมัติสินเชื่อสามารถอาศัยประสบการณ์ ที่บอกให้ทราบถึงปัจจัยด้านคุณธรรมนี้ และเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการวิเคราะห์การขยสินเชื่อ

2) Capacity คือความสามารถในการชำระหนี้ เป็นการใช้อ้างอิงข้อมูลในการประเมิน ความสามารถในการชำระหนี้ โดยอาศัยข้อมูลจากการติดต่อกับลูกค้าในอดีต ประกอบกับสภาพ ทั่วๆ ไปของโรงงาน เครื่องมืออุปกรณ์ ทำเลที่ตั้งของธุรกิจ หรือ โรงงานว่าอยู่ใน

ทำเลที่เหมาะสมหรือไม่ มีการกระจายคลังสินค้าไปได้ทั่วถึงแค่ไหน นอกจากนี้ก็พิจารณาถึงรายได้ของธุรกิจว่า ได้มาจากที่ใด รวมทั้งดูถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในกิจการ

3) *Capital* คือ **ทุนของลูกค้า** เป็นการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินต่างๆ ไปโดยวิเคราะห์ อัตราส่วนทางการเงิน โดยเฉพาะส่วนทุนที่สามารถสัมผัสได้ ได้แก่

(1) ทรัพย์สินที่มีตัวตน และไม่มีตัวตน เช่น ที่ดิน อาคาร เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องจักร เป็นต้น

(2) การตอบแทนของเงินทุน

(3) สินทรัพย์ใดๆ ที่สามารถนำไปค้ำประกันหนี้สินได้

4) *Collateral* คือ **หลักทรัพย์ค้ำประกัน** ซึ่งหมายถึง ทรัพย์สิน หรือตัวบุคคลที่ถูกนำมาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันในการซื้อสินเชื่อ ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงภัยทางการเงินในกรณีที่ลูกหนี้มีผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินในอนาคตเปลี่ยนแปลงในทางที่ไม่ดี ซึ่งบุคคลที่นำมาค้ำประกัน นั้นต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่น่าเชื่อถือ และมีทรัพย์สินส่วนตัวในปริมาณเพียงพอที่สามารถชำระหนี้ได้ ส่วนทรัพย์สินที่นำมาค้ำประกันมักจะเป็นทรัพย์สินถาวร เช่น ที่ดิน เครื่องจักร อาคาร ยานพาหนะ และจะต้องเป็นทรัพย์สินที่ซื้อได้ง่าย ขายคล่อง ราคาไม่เปลี่ยนแปลงง่าย

5) *Condition* คือ **สภาพต่างๆ** ไป หมายถึง ผลกระทบจากเศรษฐกิจโดยทั่วไป ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล สภาพทางการเมือง สภาพดินฟ้าอากาศ สภาพทางด้านแรงงาน สภาพทางการเงิน และการคลังที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า

5.3.1 หลัก 5P

1) *Policy* คือ **นโยบายของกิจการ** เป็นการดูว่ากิจการนี้มีนโยบายทำการผลิตเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ หรือจำหน่ายภายในประเทศ นโยบายการขาย นโยบายการบริหารดีหรือไม่ นโยบายการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานหรือไม่เพียงใด นโยบายทางด้าน ราคา ดูว่าจำหน่ายในราคาที่ยุติธรรมหรือไม่

2) *Price* คือ **ราคา** เป็นการพิจารณาราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ ของกิจการว่ามีราคาสูง หรือต่ำเพียงใด โดยจะทำการเปรียบเทียบกับคู่แข่ง และเป็นการพิจารณาว่าต้นทุนในการผลิตสินค้า ของกิจการว่าสูงหรือต่ำกว่าหรือไม่ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดราคาจำหน่ายสินค้าของกิจการ

3) *Place* คือ **สถานที่ หรือช่องทางการจัดจำหน่าย** เป็นการพิจารณาถึงเขตพื้นที่ ที่เป็นตัวแทนในการจัดจำหน่ายของกิจการ เช่น จำหน่ายเฉพาะภาคใดภาคหนึ่ง หรือจำหน่ายทั่วประเทศ เป็นต้น มีการจัดจำหน่ายโดยวิธีใดบ้าง เช่น จำหน่ายโดยตรง หรือผ่านตัวแทน

สถานที่ตั้งของ กิจการ หรือ โรงงานจะต้องคำนึงถึงความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ เช่น ความใกล้ไกลแหล่งวัตถุดิบ ความใกล้ไกลตลาด เป็นต้น สถานที่ตั้งมีสาธารณูปโภคที่ดีหรือไม่ เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ การคมนาคมสะดวกหรือไม่

4) *Production* คือ การผลิต เป็นการพิจารณาถึงผลิตภัณฑ์ที่ผลิต ว่ามีลักษณะอย่างไร มีคุณภาพ และมาตรฐานที่ดีหรือไม่ ตรงกับความต้องการของตลาดหรือไม่ กระบวนการผลิตเป็นอย่างไร ใช้เทคนิคการผลิตอย่างไร กำลังการผลิตของเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพหรือไม่ และผลิตได้เท่าไร ผลิตตามฤดูกาล หรือผลิตได้ตลอดทั้งปี ผลิตได้สม่ำเสมอหรือไม่ ถ้าต้องการผลิตเพิ่มขึ้นสามารถขยายกำลังการผลิตได้หรือไม่

5) *Promotion* คือ การส่งเสริมการตลาด เป็นการพิจารณาว่ากิจกรรมใดบ้าง ที่เป็นการส่งเสริมการตลาด เช่น การโฆษณา การแจกของแถม การแจกสินค้าตัวอย่าง เป็นต้น ซึ่งจะสามารถทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักของตลาด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นภาพร ลิ้มประพันธ์ (2553:บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรการเกษตร ในจังหวัดสุโขทัย” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดสุโขทัย พบว่าปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อชำระหนี้ส่วนใหญ่ในด้านรายได้ คือ รายได้จากการขายผลผลิตการเกษตร และค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร ที่มีผลต่อการชำระหนี้ส่วนใหญ่ คือ ค่าปุ๋ยเคมี ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อชำระหนี้มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ ผลผลิตการเกษตรมีราคาตกต่ำ และรองลงมา เมื่อศึกษาในรายละเอียดเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยธรรมชาติที่มีผลกระทบ คือ ภาวะฝนแล้ง ปัจจัยด้านสังคม คือ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลในสังคมต่อกัน ปัจจัยด้านการเมือง คือ นโยบายการแก้ไขหนี้ภาคเกษตร ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับน้อย ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะของสมาชิกจากการศึกษาพบว่า ส่วนมากสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความสามารถในการชำระหนี้คืนเมื่อถึงกำหนดได้เกือบทั้งหมด มีเพียงบางส่วนที่มีประสบปัญหา อันเนื่องมาจากปัจจัยภายนอก โดยแหล่งเงินกู้ที่นำมาใช้หนี้สหกรณ์มาจากรายได้จากการประกอบอาชีพทางการเกษตร ในส่วนของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจะมาเยี่ยมเยียนปีละ 2 ครั้ง และจะมีการแจ้งหนังสือเตือนกับสมาชิกปีละ 1 ครั้ง และส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวิธีปฏิบัติในการขอเงินกู้และชำระหนี้เงินกู้จากเจ้าหน้าที่สินเชื่อของสหกรณ์อยู่ในระดับดี มีความสะดวกที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่

สินเชื่อของสหกรณ์ในการติดต่อชำระหนี้ อยู่ในระดับมาก และมีความต้องการให้สหกรณ์ มีการปรับปรุงงานสินเชื่อ สิ่งที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด คือ สถานที่จัดครุณ้อยไป ในการดำเนินงาน ของพนักงานสหกรณ์การเกษตร ส่วนมาก เห็นว่าไม่มีความคิดเห็นว่าควรปรับปรุง ความคิดเห็น เกี่ยวกับด้านการให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่อประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร คือ ควรให้กู้เงินซื้อรถไถหรือรถเกี่ยวได้ ควรให้สินเชื่อในการซื้อปุ๋ย ควรสนับสนุนการทำปุ๋ย ไร่ใช้เองและให้สินเชื่อกับกลุ่มอาชีพ และควรหาทางช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรในเขตจังหวัดสุโขทัย พบว่าสมาชิกที่มีเพศ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และรายจ่ายต่อปี ต่างกันมีความสามารถในการชำระหนี้ แตกต่างกัน ส่วนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีสถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก พื้นที่เพื่อใช้ในการเกษตร และรายได้ต่อปีต่างกัน มีความสามารถในการชำระหนี้ไม่แตกต่างกัน

นฤมล คำทอง(2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง “ความสามารถในการชำระหนี้ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดตาก” ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิก ที่กู้ยืมเงินสหกรณ์ส่วนใหญ่เพศชาย อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 51 – 60 ปี การศึกษาระดับประถม สถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกของ สหกรณ์ น้อยกว่า 5 ปี จำนวนบุตรที่ต้องส่งเรียนหนังสือในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่มี และไม่มีภาระ ที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ปัจจุบันไม่มีภาระหนี้สินนอกระบบ มีรายได้เฉลี่ยของ ครอบครัวยุติต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท 2) สมาชิกส่วนใหญ่ กู้เงินระยะสั้นและ ใช้บุคคลค้ำประกันเงินกู้ ส่วนใหญ่ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์มากกว่าร้อยละ 70 เมื่อนำเงินกู้ ไปใช้แล้ว มีพนักงานสหกรณ์ได้ออกไปตรวจสอบการใช้เงินกู้ ส่วนใหญ่สมาชิกจะได้รับ ใบเดือนหนี้ให้ไปชำระในรอบปี 1 ครั้ง ส่วนการติดตามเร่งรัดหนี้ในปีที่ผ่านมาไม่ได้รับ สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สหกรณ์ สาเหตุมาจากประสบภัยธรรมชาติ และประกอบ อาชีพขาดทุน 3) ปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ ด้านที่เกิดจากสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิต ต่าง ๆ (ค่าปุ๋ย) ด้านที่เกิดจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการบริการ ทำเรื่องขอเงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว ด้านที่เกิดจากผลผลิตได้รับความเสียหาย เนื่องจากภัยธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่เกิดจากฝนแล้ง และด้านที่เกิดจาก สาเหตุอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่เกิดจากราคาผลผลิตตกต่ำ 4) การเปรียบเทียบ ความแตกต่างสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์กับปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อความสามารถ ในการชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเข้ามาเป็นสมาชิก จำนวนบุตรที่ต้องส่งเรียนหนังสือ ภาระที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู บิดา ญาติพี่น้อง ภาระหนี้สินนอกระบบ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ต่อเดือน ประเภทเงินกู้ การค้าประกันเงินกู้ การนำเงินกู้ไปใช้จ่าย การออกไปตรวจสอบ การใช้เงินกู้ การได้รับใบเตือนหนี้ การติดตามเร่งรัดหนี้ในรอบปี สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อความสามารถ ในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุเมธ ชูรัตน์ (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์ ” ผลการศึกษาพบว่า (1)กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมีอายุระหว่าง 36-45 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส มีหนี้สินกับสหกรณ์ 60,001-90,000 บาท (2)สมาชิกสหกรณ์ร้อยละ 81.9 มีการชำระหนี้เงินกู้โดยการชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย (3)ความเหมาะสมของกระบวนการให้สินเชื่อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (4)ความเหมาะสมของการวิเคราะห์สินเชื่อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (5)วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ ยกเว้น เพศ และอายุ ปัจจัยด้านกระบวนการให้สินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ ยกเว้น ด้านการแจ้งเตือนหนี้สินครบกำหนดชำระและด้านความถี่ในการทวงถามหนี้ ส่วนปัจจัยด้านการวิเคราะห์สินเชื่อมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านเงินทุนและหลักประกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อรกัญญา เพียรการ (2558:บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ” ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เพศหญิง อายุ 51- 60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส มีสมาชิกในครัวเรือน 2-3 คน ทำนาเป็นอาชีพหลักและการรับจ้างทั่วไป มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ ในระหว่างปีกู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์สูงสุดจำนวน 40,001-50,000 บาท และส่วนใหญ่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 59.40 ชำระไม่ได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 40.60 มีหนี้เงินกู้ค้างชำระมากที่สุดจำนวน 40,001-50,000 บาท รายได้จากภาคการเกษตรมากที่สุดจำนวน 50,001-100,000 บาท/ปี รายได้จากนอกภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี รายจ่ายจากภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรสูงกว่า 150,000 บาท มีหนี้เงินกู้กับกองทุนหมู่บ้านมากที่สุด จำนวน 20,001 - 40,000 บาท 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ด้านการผลิต ด้านกิจกรรมชาติ และด้านการตลาด แต่ปัจจัยด้านนโยบายรัฐบาลอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ ปัจจัยความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก คือ จำนวนหนี้เงินกู้ในปัจจุบัน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจทุกปัจจัยยกเว้นรายจ่ายนอกภาคการเกษตร ปัจจัยด้านการผลิตทุกปัจจัย ยกเว้นด้านต้นทุนการผลิตสูงและที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ปัจจัยด้านการตลาดทุกปัจจัย ยกเว้นด้านราคาผลผลิตตกต่ำ ปัจจัยด้านกิจกรรมชาติทุกปัจจัยยกเว้นเกิดฝนแล้ว ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ทุกปัจจัยยกเว้นการให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ และนโยบายของรัฐบาลทุกปัจจัย 4)ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่มากที่สุด คือ การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ สหกรณ์ควรขยายวงเงินกู้และควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามลำดับ

สุคนธ์ อินขัน (2558:บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 41 – 55 ปี ศึกษาในระดับประถมศึกษาสมรสแล้ว มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คนขึ้นไป ประกอบอาชีพได้ 1-2 คน ประกอบอาชีพไม่ได้ 1 – 2 คน ทำสวนยางพาราเป็นหลัก มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร 10 – 20 ไร่ มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ระหว่าง 15,000 – 30,000 บาท ใช้บุคคลค้ำประกัน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีรายได้จากภาคการเกษตร 50,000 – 100,000 บาท/ปี และนอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 50,000 บาท /ปี รายจ่ายภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 50,000 บาท/ปี มีหนี้คงเหลือกับสถาบันการเงินสูงกว่า 100,000 บาท มีมูลค่าสินทรัพย์สูงกว่า 500,000 บาท (2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกโดยรวมและปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ด้านเศรษฐกิจและการเมือง และด้านกิจกรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิกอยู่ในระดับน้อย (3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ สมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ และช่วงเวลาที่กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น ด้านเศรษฐกิจของสมาชิก คือรายได้จากภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร หนี้กับธนาคารออมสินและมูลค่าสินทรัพย์ ด้านพฤติกรรมของสมาชิก คือมีปัญหาครอบครัว และการประกอบ

อาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ คือ สหกรณ์มีระบบการติดตาม ทวงถามหนี้ และมีการทุจริตเกิดขึ้นเมื่อส่งชำระหนี้และ ด้านเศรษฐกิจและการเมือง คือ ต้นทุน การผลิตสูงขึ้น (4) ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ ระยะเวลาของสมาชิก กลุ่มที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมากและกลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ บริบทของสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร หนี้ค้างชำระหนี้ในสหกรณ์ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้สรุปเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เชิงคำ จำกัด” ดังนี้

6.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก หมายถึง ประวัติส่วนตัวและครอบครัวของ

สมาชิก สัมมาอาชีพ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญประการแรกของการพิจารณาให้กู้เงิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพ การสมรส อาชีพหลักภาคการเกษตร อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวนพื้นที่ ทำการเกษตร หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์

6.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก หมายถึง ความสามารถในการหารายได้

รายได้ประจำตามฤดูกาลผลิตทางการเกษตร และรายได้อื่น ที่จะชี้ให้เห็นถึงความแน่นอนของ รายได้อื่นจะนำไปสู่การชำระหนี้ในอนาคต และค่าใช้จ่ายตลอดจนหนี้สินที่มีอยู่ รูปแบบค่าใช้จ่าย ซึ่งจะเป็นตัวคุ้มครองการจ่ายชำระหนี้แก่สหกรณ์ ได้แก่ รายได้จากภาคเกษตร (รายได้จากการทำ นา สวน ไร่ และเลี้ยงสัตว์) รายได้จากนอกภาคการเกษตร (รายได้จากการรับจ้าง ค้าขาย บุตรส่งให้ เงินช่วยเหลือภาครัฐ และอื่นๆ) รายจ่ายจากภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการทำ นา สวน ไร่ และ เลี้ยงสัตว์) รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร (รายจ่าย ค่าใช้จ่ายทั่วไป ส่งให้บุตรและอื่นๆ) หนี้สินกับ สถาบันการเงิน

6.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก หมายถึง การแสดงและกิริยาท่าทางของสมาชิก

และครอบครัวที่เกิดร่วมกันกับสิ่งแวดล้อม เป็นการตอบสนองของระบบหรือสิ่งมีชีวิตต่อสิ่งเร้า หรือการรับเข้าทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอก มีสติหรือไม่มีสติระลึกรู้ ชัดเจนหรือแอบ

แฝง และโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ เช่น ครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่น ๆ มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็น ภาระต้องเลี้ยงดู มีปัญหาครอบครัว การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

6.4 ปัจจัยด้านการผลิต หมายถึง สิ่งต่างๆที่สมาชิกรับมาผ่านกระบวนการผลิตขึ้น เป็นผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสนองความต้องการของผู้ซื้อ หรือผู้บริโภค ได้แก่ ที่ดินซึ่งรวมถึง ทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภท แรงงานหรือทรัพยากรมนุษย์ และทุนที่อำนวยความสะดวก ในการผลิต ต้นทุนการผลิตที่สูง ขาดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ขาดแหล่งน้ำ ขาดแคลนแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงานสูง

6.5 ปัจจัยด้านการตลาด หมายถึง ระบบของการดำเนินธุรกิจทั้งหมดที่กำหนดขึ้นเพื่อ การวางแผนเกี่ยวกับ การตั้งราคา การส่งเสริมการตลาดและการจำแนกของรายจ่ายผลิตภัณฑ์หรือ บริการ ตามหน้าที่และกระบวนการทางการตลาดจากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค ได้แก่ ราคาผลผลิตตกต่ำ ปริมาณคุณภาพไม่สม่ำเสมอ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน สินค้าเกษตรผลิตโดยเกษตรกรสมาชิกรายย่อย กระจัดกระจาย ทำให้มีปริมาณไม่มากพอกับการขนส่งเพื่อนำมาขายสหกรณ์ ถูกกดราคารับซื้อ จากพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรสมาชิกขายพืชผลหลังเก็บเกี่ยว เนื่องจากขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อ รอรราคา และขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย

6.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่ทำให้เกิดภัยธรรมชาติ ได้แก่

6.6.1 การเกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือ เกิดภาวะฝนชุก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย

6.6.2 การเกิดภาวะภัยแล้ง เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ให้ไม่ได้รับผลผลิตตามที่ คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย

6.6.3 การเกิดภาวะวาทภัย เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิต เสียหาย

6.6.4 การเกิดโรคแมลงศัตรูพืชระบาด ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทำให้ ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย

6.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ นโยบายของภาครัฐที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ หรือเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อเกษตรกรทั่วประเทศ รวมทั้ง เกษตรกรสมาชิกด้วย ได้แก่

- 6.7.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้าน
- 6.7.2 นโยบายการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจน
- 6.7.3 นโยบายธนาคารประชาชน
- 6.7.4 นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร
- 6.7.5 นโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน
- 6.7.6 นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร

6.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ ซึ่งได้แก่

- 6.8.1 การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ
- 6.8.2 การพิจารณาอนุมัติให้เงินกู้
- 6.8.3 การตรวจสอบการใช้เงินกู้
- 6.8.4 ระบบการติดตามทวงถามหนี้ของสหกรณ์
- 6.8.5 การให้บริการรวมไปถึงการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ
- 6.8.6 การร่วมกับสมาชิกในการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลา
การชำระหนี้
- 6.8.7 การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระเงินกู้
- 6.8.8 มีการทุจริตเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้แล้ว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น สมาชิกสหกรณ์ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินกู้คงเหลือทั้งหมด ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560 มีจำนวน 806 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ที่เป็นลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560 จำนวน 806 คน กำหนดขนาดโดยวิธีการคำนวณโดยใช้สูตร Taro Yamane ซึ่งกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.08 ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลทั้งหมด จำนวน 156 คน ตามลูกหนี้เงินกู้คงเหลือของสหกรณ์ทั้งหมด

โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 92 ความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 0.08

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย

n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยกำหนดให้เท่ากับ 0.08)

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{806}{1 + 806(0.08)^2}$$

$$n = 156 \text{ คน}$$

ดังนั้น ได้จำนวนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ อำเภอเชิงคำ จังหวัดพะเยาทั้งสิ้นจำนวน 156 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม โดยในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

2.1 ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด และความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

2.2 ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

2.3 ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้ ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ และปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ มีลักษณะคำถามประเภทมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความให้ผู้ตอบเลือกตอบโดยกำหนดคะแนน เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

2.4 ตอนที่ 4 ระดับความสำคัญและข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกลักษณะคำถามประเภทมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความให้ผู้ตอบเลือกตอบโดยกำหนดคะแนน เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยให้สมาชิกตอบแบบสอบถามจากผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ ที่เป็นหนี้ และไม่เป็นหนี้ กับสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จำนวน 156 คน โดยสอบถามในระหว่างเดือนสิงหาคม 2560

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานประจำปีของสหกรณ์ งบการเงินของสหกรณ์ ระเบียบว่าด้วยเงินกู้ของสหกรณ์ ทะเบียนรายละเอียดลูกหนี้รายตัวของสมาชิกสหกรณ์ และรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ความสามารถด้านสินเชื่อของสหกรณ์ คือเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเชิงคำ รวมทั้งเอกสารหนังสือของส่วนราชการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และลงรหัส (Coding) แล้วนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของสมาชิก

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทางเศรษฐกิจของสมาชิก

ตอนที่ 2

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านนโยบายรัฐบาล ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) คือ $(5-1) / 5 = 0.8$ แบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) เป็น 5 ชั้น ทุกอันตรภาคชั้นมีความเท่ากัน คือ ชั้นละ 0.8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	ประสบปัญหามากที่สุด
3.41 – 4.20	ประสบปัญหามาก
2.61 – 3.40	ประสบปัญหาปานกลาง
1.81 – 2.60	ประสบปัญหาน้อย
1.00 – 1.80	ประสบปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับ สามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ Chi-Square

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยา ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ลูกหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2560 จำนวน 806 ราย โดยเก็บรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 156 ชุด และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยจำแนกผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกที่กู้เงินกับสหกรณ์ ประกอบด้วย (1) ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก (2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก
 2. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก (2) ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) (3) ปัจจัยด้านการตลาด (4) ปัจจัยด้านภัษรรมชาติ (5) ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ (6) ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์
 3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์
 4. ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถ แก้ไขปัญหา ในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์
- สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไคว้แสดควร์
df	แทน	ค่าความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
p	แทน	Asymp. Sig. (2-sided)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านสมาชิกที่ทำธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ อาชีพหลักในภาคการเกษตร อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ ช่วงหนี้ที่กู้ของหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ หลักประกันการกู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

n = 156		
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	121	77.60
หญิง	35	22.40
รวม	156	100.00
2. อายุ		
20 – 40 ปี	23	14.80
41 – 55 ปี	76	48.70
56 ปีขึ้นไป	57	36.50
รวม	156	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	75	48.00
มัธยมศึกษา (ม.3,ม.6)/ปวช./อนุปริญญา/ปวส.	81	52.00
รวม	156	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 156		
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
4.สถานภาพการสมรส		
โสด	13	8.30
สมรส	132	84.60
หย่าร้าง/หม้าย	11	7.00
รวม	156	100.00
5.ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์		
1 - 10 ปี	44	28.20
11 – 15 ปี	65	41.70
26 – 40 ปี	30	19.20
41 ปีขึ้นไป	17	10.90
รวม	156	100.00
6.จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 – 2 คน	39	25.00
3 – 4 คน	82	52.60
5 คน ขึ้นไป	35	22.50
รวม	156	100.00
7.จำนวนสมาชิกในครอบครัวประกอบอาชีพได้		
1 คน	17	11.00
2 – 3 คน	101	64.70
4 คน ขึ้นไป	38	24.30
รวม	156	100.00
8.อาชีพหลักในภาคการเกษตร		
ทำนา	69	44.20
ทำไร่	54	34.60
ทำสวน/ผสมผสาน/เลี้ยงสัตว์	33	21.20
รวม	156	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 156		
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
9.อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 อาชีพ)		
รับจ้างทั่วไป	133	85.30
ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ/ค้าขาย/อื่น ๆ	11	7.00
ไม่มี	12	7.70
รวม	156	100.00
10.กรรมสิทธิ์ในที่ดิน		
มี	105	67.30
ไม่มี	51	32.70
รวม	156	100.00
11. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	92	59.00
11 – 20 ไร่	33	21.20
21 – 30 ไร่	13	8.30
31 ไร่ขึ้นไป	18	11.60
รวม	131	100.00
12.หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560		
น้อยกว่า 10,000 บาท	23	14.70
10,001 – 30,000 บาท	54	34.60
30,001 – 50,000 บาท	21	13.50
51,000 บาท ขึ้นไป	58	37.20
รวม	156	100.00
13.ช่วงหนี้ที่กู้ของหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560		
หนี้ที่กู้ระหว่างปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2560 (1 เม.ย. 59- 31 มี.ค.60)	95	60.90
หนี้ที่กู้ก่อนปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2560 (ก่อน 1 เม.ย. 59)	61	39.10
รวม	156	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 156

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
14.หลักประกันในการกู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์		
ใช้บุคคลค้ำประกัน	109	69.90
ใช้ทรัพย์สินในการค้ำประกัน(ที่ดิน/บ้าน ฯลฯ)	24	15.40
ใช้ทั้ง 2 เป็นหลักประกัน	23	14.70
รวม	156	100.00
15.ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ณ 31 มีนาคม 2560		
ชำระได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด	67	42.90
ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด	89	57.10
รวม	156	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 77.60 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 22.40 มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.70 รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.50 น้อยที่สุดมีอายุ 20 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.80 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา(ม.3,ม.6)/ปวช./อนุปริญญา/ปวส. ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 81.00 รองลงมา มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 48.00 สมาชิกส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 84.60 รองลงมาอยู่ในสถานภาพ โสด คิดเป็นร้อยละ 8.30 น้อยที่สุดอยู่ในสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย คิดเป็นร้อยละ 7.00 สมาชิกส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.70 รองลงมา มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.20 น้อยที่สุดมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.90 มีสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ระหว่าง 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 รองลงมา มีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 น้อยที่สุดมีสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.50 สมาชิกส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพได้ระหว่าง 2-3 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70 รองลงมาที่ประกอบอาชีพได้ระหว่าง 4 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.30 น้อยที่สุดที่ประกอบอาชีพได้ 1 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.00 สมาชิกประกอบอาชีพ ในภาคการเกษตร ส่วนใหญ่ทำนาเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 44.20 รองลงมาประกอบอาชีพ ทำไร่ข้าวโพด คิดเป็นร้อยละ 34.60 น้อยที่สุดประกอบอาชีพทำสวนลำไย/ผสมผสาน/เลี้ยงสัตว์คิดเป็นร้อยละ 21.20 สมาชิกประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 85.30 รองลงมาไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 7.70 น้อยที่สุดมีอาชีพลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ/ค้าขาย/อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 7.00 สมาชิก

มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67.30 ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 32.70 สมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่น้อยกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.00 รองลงมา มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 10 - 20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.20 น้อยที่สุดมีพื้นที่ทำการเกษตร ระหว่าง 21 – 30 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.30 สมาชิกส่วนใหญ่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560 51,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.20 รองลงมา มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.60 น้อยที่สุดมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.70 หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือส่วนใหญ่เป็นหนี้เงินกู้ระหว่างปีบัญชีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2560 คิดเป็นร้อยละ 60.90 เป็นหนี้ที่กู้ก่อนปีบัญชี 31 มีนาคม 2560 คิดเป็นร้อยละ 39.10 การค้าประกันเงินกู้ของสมาชิกส่วนใหญ่ใช้บุคคลค้าประกัน คิดเป็นร้อยละ 69.90 รองลงมา ใช้ทรัพย์สินในการค้าประกัน คิดเป็นร้อยละ 15.40 น้อยที่สุดใช้ทั้งบุคคลและทรัพย์สินค้าประกัน คิดเป็นร้อยละ 14.70 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นในรอบปีที่ผ่านมาของสมาชิก ส่วนใหญ่สมาชิกไม่สามารถชำระได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 57.10 สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 42.90

1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ประกอบด้วย รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปี รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี รายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่อปี หนี้สินกับสถาบันการเงิน ณ 31 มีนาคม 2560 หนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน ณ 31 มีนาคม 2560 มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด ณ 31 มีนาคม 2560 ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

n = 156		
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี (ทำนา ไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ อื่นๆ)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	95	60.90
50,001 – 100,000 บาท	35	22.40
100,001 – 150,000 บาท	16	10.30
สูงกว่า 150,000 บาท	10	6.40
รวม	156	100.00
2. รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปี (รับจ้าง ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ ค้าขาย อื่นๆ)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	127	81.40
50,001 – 100,000 บาท	20	12.80
100,001 บาทขึ้นไป	9	5.70
รวม	156	100.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 156

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
3.รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี (จากการทำนา ทำไร่ ทำสวน อื่นๆ)		
น้อยกว่า 50,000 บาท	88	56.40
50,001- 100,000 บาท	44	28.20
100,001 – 150,000 บาท	10	6.40
สูงกว่า 150,000 บาท	14	9.00
รวม	156	100.00
4.รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรต่อปี (รายจ่ายค่าใช้จ่ายทั่วไป,ส่งบุตร อื่นๆ)		
น้อยกว่า 50,000 บาท	77	49.40
50,0001 – 100,000 บาท	39	25.00
100,001 – 150,000 บาท	15	9.60
สูงกว่า 150,000 บาท	25	16.00
รวม	156	100.00
5. หนี้สินกับสถาบันการเงิน ณ 31 มีนาคม 2560		
ธ.ก.ส./ธนาคารออมสิน	51	32.70
กองทุนหมู่บ้าน	61	39.10
กองทุนส.ป.ก	17	10.90
อื่นๆ(ระบุ)	15	9.60
ไม่มีหนี้กับสถาบันการเงินอื่น	12	7.70
รวม	156	100.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 156		
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
6. จำนวนหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน ณ 31 มีนาคม 2560		
ต่ำกว่า 25,000 บาท	29	18.60
25,001 – 50,000 บาท	31	19.90
50,001 – 75,000 บาท	30	19.20
75,001 – 100,000 บาท	11	7.00
สูงกว่า 100,000 บาท	46	29.50
ไม่มี	9	5.80
รวม	156	100.00
7. มูลค่าสินทรัพย์ (ที่ดิน,บ้าน,รถยนต์,รถไถ,รถมอเตอร์ไซด์,เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ การประกอบอาชีพ ฯลฯ)		
ต่ำกว่า 50,000 บาท	17	10.90
50,000 – 100,000 บาท	21	13.50
100,001 – 300,000 บาท	35	22.40
300,001 – 500,000 บาท	25	16.00
สูงกว่า 500,000 บาท	58	37.20
รวม	156	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิกมีรายได้จากภาคการเกษตร (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ อื่นๆ) ต่อปี มากที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.90 รองลงมา ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.40 น้อยที่สุดคือ สูงกว่า 150,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 6.40 รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปี (รับจ้าง ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ ค้าขาย อื่นๆ) มากที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 81.40 รองลงมามี รายได้จากภาคการเกษตรระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.80 น้อยที่สุด คือ ตั้งแต่ 100,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.80 รายจ่ายภาคการเกษตรต่อปี (จากการทำนา ทำไร่ ทำสวน อื่นๆ) ส่วนใหญ่ คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.40 รองลงมา ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.20 น้อยที่สุด คือ ตั้งแต่ 150,001 บาท คิดเป็น ร้อยละ 6.40 รายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่อปี (รายจ่ายค่าใช้จ่ายทั่วไป,ส่งบุตร อื่นๆ)ส่วนใหญ่ คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.40 รองลงมา ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท

คิดเป็นร้อยละ 25.00 น้อยที่สุด คือ สูงกว่า 150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.00 หนี้สินกับสถาบันการเงินของสมาชิก สมาชิกมีหนี้สินกับ กองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 39.10 รองลงมา ธ.ก.ส./ธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 51.00 น้อยที่สุด คือ ไม่มีหนี้กับสถาบันการเงินอื่น คิดเป็นร้อยละ 7.70 สมาชิกมีหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน มากที่สุด สูงกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมา คือ ระหว่าง 25,001- 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.90 น้อยที่สุด ไม่มี คิดเป็นร้อยละ 5.80 มูลค่าสินทรัพย์ของสมาชิก(ที่ดิน,บ้าน,รถยนต์,รถไถ,รถมอเตอร์ไซด์,เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ การประกอบอาชีพ ฯลฯ)ส่วนใหญ่ คือ สูงกว่า 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.20 รองลงมา ระหว่าง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.40 น้อยที่สุด ต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.90

ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

ระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก (2) ปัจจัยด้านการผลิต(การประกอบอาชีพหลัก) (3) ปัจจัยด้านการตลาด (4) ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ (5) ปัจจัยด้านนโยบายภาครัฐ (6) ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ปราบกฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.3 – 4.8

ตาราง 4.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย
1. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก	2.54	1.416	น้อย	2.50	1.089	น้อย
2. ปัจจัยด้านการผลิต(การประกอบอาชีพหลัก)	3.94	1.089	มาก	3.39	1.063	ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านการตลาด	3.80	1.167	มาก	3.63	1.046	มาก
4. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ	3.63	1.122	มาก	2.95	1.067	ปานกลาง
5. ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	2.97	1.267	ปานกลาง	2.84	1.159	ปานกลาง
6. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของ สหกรณ์	4.36	0.798	มากที่สุด	4.01	0.884	มาก
รวม	3.54	1.143	มาก	3.39	1.024	ปานกลาง

n = 67 : 89

จากตาราง 4.3 พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.54 และ สมาชิกที่ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.39 โดยปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของกลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.36 กลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.01 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ที่อยู่ในระดับ มาก รองลงมา ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.94 และปัจจัยด้านการตลาด สำหรับกลุ่มสมาชิกที่ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และระดับน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก กลุ่มสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย เท่า 2.54 และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลา ที่กำหนดมีระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับน้อยเหมือนกัน

จากผลการสรุปการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ทั้ง 6 ปัจจัยย่อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด ในระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมาก และ กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ กลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนดในและกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด มีระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมากที่สุด และมาก ตามลำดับ ดังนั้น สหกรณ์ควรวางระบบการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบ และกระบวนการที่ชัดเจน โดยเน้นไปที่การปฏิบัติงานของสหกรณ์ คือ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ในการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ การพิจารณาอนุมัติให้เงินกู้ การตรวจสอบการใช้เงินกู้ ระบบการติดตามทวงถามหนี้ของสหกรณ์ การให้บริการรวมไปถึงการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การชำระเงินกู้ ตลอดจนจนถึงการร่วมกับสมาชิกในการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลา การชำระหนี้ และมีการทุจริตเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้แล้ว ซึ่งจะส่งผลถึง

ความสามารถ ในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสมาชิกสหกรณ์ การบริหารธุรกิจสินเชื่อ และ
ธุรกิจในภาพรวมของสหกรณ์ประสบความสำเร็จ

2.1 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย
1.ครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่นๆ	2.58	1.304	น้อย	2.65	1.067	ปานกลาง
2.มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็น ภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน	2.75	1.491	ปานกลาง	3.26	1.082	ปานกลาง
3.มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น	2.09	1.011	น้อย	2.74	0.833	ปานกลาง
4.มีปัญหาครอบครัว	2.21	1.483	น้อย	2.08	1.316	น้อย
5.การประกอบอาชีพไม่เป็นไป ตามที่คาดหวัง	2.81	1.448	ปานกลาง	3.04	1.157	ปานกลาง
6.นำเงินไปใช้ไม่ตรง วัตถุประสงค์ที่ขอกู้	2.22	1.434	น้อย	2.51	1.307	น้อย
7.ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ ในฐานะผู้ค้ำประกันเงินสหกรณ์	2.87	1.424	ปานกลาง	2.26	1.103	น้อย
8.กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นๆ ต่อ	2.82	1.731	ปานกลาง	1.42	0.850	น้อยที่สุด
รวม	2.54	1.416	น้อย	2.50	1.089	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก มีผลต่อความสามารถ
ในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและชำระไม่ได้ภายใน
ระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ใน ระดับน้อยเหมือนกัน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.54 และ 2.50
ตามลำดับ โดยปัจจัยย่อย ระดับความสำคัญของปัจจัยสูงสุดคือ ที่ระดับปานกลาง ของกลุ่ม
สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำ

ประกันเงินสหกรณ์ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.87 สำหรับกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับความสำคัญของปัจจัยที่สูงที่สุดคือ ที่ระดับปานกลาง คือ มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็น ภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.26 รองลงมา ระดับความสำคัญของปัจจัยปานกลาง ของกลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่น ๆ ต่อ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 2.82 สำหรับกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับความสำคัญของปัจจัยปาน กลาง คือ การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.04 น้อยที่สุดของกลุ่ม สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น ค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.09 ระดับความสำคัญของปัจจัยน้อย สำหรับกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด กู้ยืมเงิน สหกรณ์ให้บุคคลอื่น ๆ ต่อ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 1.42 ระดับความสำคัญของปัจจัยน้อย

จากผลการสรุปการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก ทั้ง 8 ปัจจัยย่อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด และ กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ในระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับน้อย เหมือนกัน โดยปัจจัยด้านการพฤติกรรมของสมาชิก กลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนดในและกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ ภายในกำหนด มีระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับปานกลาง คือ มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็น ภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน ดังนั้น สหกรณ์ควรวางระบบการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ออย่างมี ประสิทธิภาพ ในส่วนของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด ควรให้คำแนะนำและหาแนวทางแก้ไข ปัญหากรณี สมาชิกต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกันเงินสหกรณ์ เพราะจะส่งผล กระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตของสมาชิกกลุ่มนี้ด้วย สำหรับในกลุ่มชำระ หนี้ไม่ได้ภายในกำหนด สหกรณ์ควรกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดสวัสดิการสมาชิกและ ครอบครัว และมีการจัดสรรและเบิกจ่ายทุนสะสมสวัสดิการสมาชิกและครอบครัวเป็น หรือทุน ศึกษาอบรม ไปตามระเบียบ อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยเหลือสมาชิก กรณี ที่สมาชิกมีสมาชิกใน ครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน เช่น จ่ายทุนสำหรับผู้สูงอายุ จ่ายทุนรักษาพยาบาล หรือ จ่ายทุนเพื่อการศึกษาแก่ลูกหลานสมาชิก เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ ตามกำหนดของสมาชิกสหกรณ์ การบริหารธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจในภาพรวมของสหกรณ์ ประสบผลสำเร็จ

2.2 ปัจจัยด้านการผลิต(การประกอบอาชีพหลัก)

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก)	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย
1.ขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์ เหมาะสม	3.99	1.022	ปานกลาง	2.87	1.160	ปานกลาง
2.ขาดแคลนแหล่งน้ำ	4.31	1.018	มากที่สุด	2.94	1.004	ปานกลาง
3.ขาดแคลนแรงงาน	4.06	0.936	มาก	3.09	1.041	ปานกลาง
4.ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้าง แรงงานสูง	4.00	1.044	มาก	4.13	0.956	มาก
5.ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือ นวัตกรรมใหม่ๆ	3.51	1.330	มาก	3.49	1.207	มาก
6.ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ	3.79	1.188	มาก	3.81	1.010	มาก
รวม	3.94	1.089	มาก	3.39	1.063	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่าปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 และกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.39 โดยปัจจัยย่อยขาดแคลนแหล่งน้ำ กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.31 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด กลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ปัจจัยย่อยต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้าง แรงงานสูง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13 ผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก รองลงมา คือ ขาดแคลนแรงงาน กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.06 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก กลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก ที่ย่ำสุด คือ ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ภายใน

ระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก กลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ ขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง

จากผลการสรุปการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก ทั้ง 6 ปัจจัยย่อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด ระดับมาก และ กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ในระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับปานกลาง โดยปัจจัยย่อยด้านการผลิต กลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด มีระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมากที่สุด คือ ขาดแหล่งน้ำ และกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมาก คือ ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้าง แรงงานสูง ดังนั้น สหกรณ์ควรวางระบบ การบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด ควรให้คำแนะนำและหาแนวทางแก้ไขปัญหากรณี สมาชิกขาดแคลนแหล่งน้ำในการจัดการผลิต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อถึงจำนวนและคุณภาพผลผลิต ส่งผลถึงรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตที่ได้ น้อยกว่าที่คาดหมาย โดยอาจตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำ หรือประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการจัดการแหล่งน้ำในการทำ การเกษตรให้การช่วยเหลือสมาชิก สำหรับในกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด สหกรณ์อาจมี โครงการช่วยเหลือสมาชิกโดยการลดอัตราดอกเบี้ย หรือการใช้มาตรฐานภาครัฐในการขอชดเชย และ ลดดอกเบี้ยให้แก่สมาชิก หรือการอบรมการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรแก่สมาชิก เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก แทนปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูง หรือการใช้สารชีวภาพหรือพืชสมุนไพร แทนการใช้สารเคมีซึ่งมีราคาสูงและมีอันตรายต่อเกษตรกรสมาชิก เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลถึง ความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสมาชิกสหกรณ์ การบริหารธุรกิจสินเชื่อ และ ธุรกิจรวมภาพรวมของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จ คุณภาพชีวิตสมาชิกดีขึ้น

2.3 ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของ ปัจจัย
1.ราคาผลผลิตตกต่ำ	4.51	0.943	มากที่สุด	4.33	1.085	มากที่สุด
2.ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง	4.37	0.850	มาก	3.87	1.057	มาก
3.ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอ ราคา	3.15	1.559	ปานกลาง	3.18	1.093	ปานกลาง
4.ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิต เพื่อขาย	3.15	1.317	ปานกลาง	3.15	0.948	ปานกลาง
รวม	3.80	1.167	มาก	3.63	1.048	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าปัจจัยด้านการตลาด(การขายผลผลิต) มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ตามลำดับ โดยปัจจัยย่อยราคาผลผลิตตกต่ำ กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.33 ตามลำดับ ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด เหมือนกัน รองลงมา ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของ สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เหมือนกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ตามลำดับ ที่ยสุด คือ ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย และขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา กลุ่มสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 เท่ากัน สำหรับกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง เหมือนกัน

จากผลการสรุปการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิก ทั้ง 4 ปัจจัยย่อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนดและ กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ระดับมากเหมือนกัน โดยปัจจัยย่อยด้านการตลาด กลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนดและกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด มีระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมากที่สุด คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ เหมือนกัน ดังนั้น สหกรณ์ควรวางระบบการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการวางแผนและพัฒนาระบบการบริหารจัดการธุรกิจรวบรวมผลผลิตสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปด้วย เพราะปัจจุบันสหกรณ์ไม่ได้ดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก ส่งผลให้สมาชิกต้องหาตลาดจำหน่ายผลผลิตเอง ทำให้ราคาผลผลิตถูกกำหนดโดยผู้ซื้อ ราคาผลผลิตตกต่ำ หรือวางแผนการส่งเสริมอาชีพ การผลิตสินค้าทางการเกษตรแก่สมาชิกที่มีความหลากหลายพืชมากขึ้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงของราคาผลผลิตตกต่ำของเกษตรกรสมาชิก เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสมาชิกสหกรณ์ การบริหารธุรกิจสินเชื่อ การบริหารธุรกิจรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรและธุรกิจในภาพรวมของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จ คุณภาพชีวิตสมาชิกดีขึ้น

2.4 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย
1. เกิดภาวะ น้ำท่วมหรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตไม่ได้ตามที่คาดการณ์	3.63	1.166	มาก	3.60	.095	มาก
2. เกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตตามที่คาดการณ์	3.90	0.907	มาก	3.06	1.091	ปานกลาง
3. เกิดวาทภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลเสียหาย	3.52	1.050	มาก	2.70	1.038	ปานกลาง
4. เกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย	3.48	1.364	มาก	2.45	1.187	น้อย
รวม	3.63	1.122	มาก	2.95	1.067	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่าปัจจัยด้านภัยธรรมชาติมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 โดยปัจจัยย่อยเกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตตามที่คาดการณ์ ของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ ไม่ได้รับผลผลิตตามที่คาดการณ์ ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 รองลงมาเกิดภาวะ น้ำท่วมหรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตไม่ได้ตามที่คาดการณ์ กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 คือ เกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ ไม่ได้รับผลผลิตตามที่คาดการณ์ ท้ายสุด คือ เกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย กลุ่มสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่าเท่ากับ 3.48 และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับน้อย

จากผลการสรุปการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติของสมาชิกทั้ง 4 ปัจจัยย่อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด ระดับมาก และ กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ในระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับปานกลาง โดยปัจจัยย่อยของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด คือ ด้านการเกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตตามที่คาดการณ์ มีระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมาก และปัจจัยย่อยของกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด คือ เกิดภาวะ น้ำท่วมหรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตไม่ได้ตามที่คาดการณ์ มีระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรวางระบบการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด ควรให้คำแนะนำและหาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าหนี้ สมาชิกประสบปัญหา ด้านการเกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตตามที่คาดการณ์ และ เกิดภาวะ น้ำท่วมหรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตไม่ได้ตามที่คาดการณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อถึงจำนวนและคุณภาพผลผลิต ส่งผลถึงรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตที่ได้น้อยกว่าที่คาดหมาย โดยอาจตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำ หรือประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการจัดการหรือหาแนวทางการป้องกันภัยธรรมชาติดังกล่าว เพื่อให้การช่วยเหลือสมาชิก ทั้งกลุ่มชำระหนี้ได้หรือไม่ได้ภายในกำหนด สหกรณ์อาจมีมีโครงการช่วยเหลือสมาชิกโดยการลดอัตราดอกเบี้ย หรือการให้มาตรการฐานภาครัฐในการขอชดเชย และลดดอกเบี้ยให้แก่สมาชิก และ สหกรณ์ควรกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดสวัสดิการสมาชิกและครอบครัว และมีการจัดสรรและ

เบิกจ่ายทุนสะสมสวัสดิการสมาชิกและครอบครัวเป็น หรือทุนสะสมสวัสดิการสมาชิกและครอบครัวไปตามระเบียบอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยเหลือสมาชิก กรณี ที่สมาชิกมีประสบภัยธรรมชาติ เช่น จ่ายทุนช่วยเหลือสมาชิกอุทกภัย วาตภัย เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสมาชิกสหกรณ์ การบริหารธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจในภาพรวมของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จ คุณภาพชีวิตสมาชิกดีขึ้น

2.5 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย
1.นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้	2.97	1.267	ปานกลาง	3.17	1.199	ปานกลาง
2. นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้	3.43	1.328	มาก	2.90	1.253	ปานกลาง
3. นโยบายธนาคารประชาชนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้	3.06	1.127	ปานกลาง	2.90	1.197	ปานกลาง
4.นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้	3.07	1.271	ปานกลาง	2.88	1.146	ปานกลาง
5.นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้	2.63	1.289	ปานกลาง	2.47	1.088	น้อย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ความสำคัญ ของปัจจัย ระดับ
6.นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร มีผลต่อการตัดสินใจในการ ชำระหนี้เงินกู้	2.67	1.319	ปานกลาง	2.74	1.072	ปานกลาง
รวม	2.97	1.267	ปานกลาง	2.84	1.159	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่าปัจจัยนโยบายของรัฐมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.97 และ 2.84 ตามลำดับ โดยปัจจัยย่อยนโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.43 สมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.17 รองลงมา คือ นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยมี เท่ากับ 3.07 และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยและนโยบายธนาคารประชาชนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.90 เท่ากัน ท้ายสุด คือ นโยบายแปลงสินทรัพย์ เป็นทุน กลุ่มสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่า 2.63 และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47

จากผลการสรุปการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ทั้ง 6 ปัจจัยย่อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนดและ กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ในระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับปานกลาง

เหมือนกัน โดยปัจจัยย่อยกลุ่มสมาชิกชำระหนี้ภายในกำหนด คือ นโยบายการพักชำระหนี้ คริวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยมี มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก และกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง ดังนั้น สหกรณ์ควรวางระบบการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบ และกระบวนการที่ชัดเจน โดยสร้างทางเลือกของธุรกิจสินเชื่อให้สมาชิกมากขึ้น หรือวางแผนมาตรการช่วยเหลือของสมาชิกให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ เพื่อช่วยเหลือสมาชิก และทำให้สหกรณ์มีรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ และไม่มีความเสี่ยงในการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ โดยเป็นไปตามความสมัครใจของสมาชิก และเหตุอันควรแก่การจะเข้าร่วมโครงการฯ หรือมาตรการต่างๆ ของรัฐบาล ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสมาชิกสหกรณ์ การบริหารธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจในภาพรวมของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จ

2.6 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย
1.เจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้คำแนะนำสมาชิกอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ยื่นคำขอกู้และการชำระหนี้	4.42	0.873	มากที่สุด	4.10	0.675	มาก
2.สหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว	4.51	0.805	มากที่สุด	3.87	0.894	มาก
3.สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว	4.37	0.885	มากที่สุด	4.16	0.903	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ของสหกรณ์	กลุ่มชำระได้ภายในกำหนด			กลุ่มชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย
4. เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก	4.00	0.718	มาก	3.90	0.905	มาก
5. สหกรณ์มีการตรวจสอบการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.770	มากที่สุด	3.97	0.947	มาก
6. สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ทั้งด้านสถานที่ และเจ้าหน้าที่	4.36	0.792	มากที่สุด	4.04	0.722	มาก
7. สหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้	4.54	0.745	มากที่สุด	4.04	0.722	มาก
รวม	4.36	0.798	มากที่สุด	4.01	0.721	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และ 4.01 ตามลำดับ โดยปัจจัยย่อย สหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิก ส่งชำระหนี้ กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้อยู่ใน ระดับมากที่สุด สำหรับกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.16 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก และรองลงมา

สหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้อยู่ใน ระดับมากที่สุด และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.10 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก น้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก กลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ สหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.87 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก เหมือนกัน

ผลการสรุปการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ทั้ง 7 ปัจจัยย่อย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มชำระหนี้ภายในกำหนด และ กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด ในระดับความสำคัญของปัจจัย ระดับมากที่สุด และมาก ตามลำดับ โดยปัจจัยย่อยกลุ่มสมาชิกชำระหนี้ภายในกำหนด คือ สหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับ มากที่สุด และกลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ภายในกำหนด คือ สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรวางระบบการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบ และกระบวนการที่ชัดเจน โดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของสหกรณ์อย่างชัดเจน และรัดกุม สร้างจิตสำนึกการให้บริการแก่สมาชิกถือว่าสูงสุด บริการสมาชิกด้วยความเต็มใจ ถูกต้อง ชัดเจน รวมทั้งการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ในภาพรวม แสดงถึงความพร้อมในการสนองความต้องการของสมาชิก ความโปร่งใสและการวางระบบควบคุมภายในที่ดีของการบริหารสินเชื่อของคณะกรรมการ และการปฏิบัติงานของพนักงานสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสมาชิกสหกรณ์ การบริหารธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจ ในภาพรวมของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จ

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก (2) ปัจจัยด้านการผลิต(การประกอบอาชีพหลัก) (3) ปัจจัยด้านการตลาด (4) ปัจจัยด้านภักดิ์ธรรมชาติ (5) ปัจจัยด้านนโยบายภาครัฐ (6) ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เมื่อนำมาทดสอบหาค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) ได้มีการนำตัวแปรที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบจำนวนไม่ถึง 5 ราย มาควรรวมกับตัวแปรที่ใกล้เคียงกัน โดยมีผลตามปรากฏดังตารางที่ 4.10 – 4.19

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านส่วนบุคคลของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	46	29.49	72	46.15
หญิง	21	13.46	17	10.90
$\chi^2 = 3.796$ df=3 p=0.122 รวม	67	42.95	89	57.05

n = 67 : 89

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
2. อายุ				
ไม่เกิน 20 - 40 ปี	12	7.70	11	7.05
41 - 55 ปี	31	19.87	45	28.85
56 ปีขึ้นไป	24	15.38	33	21.15
$\chi^2 = 8.073$ df = 9 p = 0.257 รวม	67	42.95	89	57.05
3. ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	27	17.31	48	30.77
มัธยมศึกษาขึ้นไป(ม.3,ม.6,ปวช.)	40	25.63	41	26.28
อนุปริญญา/ปวส.				
$\chi^2 = 43.247$ df = 6 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05
4. สถานภาพการสมรส				
โสด	2	1.28	11	7.05
สมรส	61	39.10	70	44.87
หย่าร้าง/หม้าย	4	2.57	8	5.13
$\chi^2 = 20.893$ df = 9 p = 0.013** รวม	67	42.95	89	57.05
5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์				
1 - 10 ปี	24	15.39	19	12.18
11 - 25 ปี	21	13.46	43	27.56
26 - 40 ปี	9	5.77	21	13.46
41 ปีขึ้นไป	13	8.33	6	3.85
$\chi^2 = 23.152$ df = 9 p = 0.006** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

n = 67 : 68

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
6. จำนวนสมาชิกในครอบครัว				
1 – 2 คน	24	15.38	15	9.61
3 – 4 คน	24	15.38	57	36.54
5 คนขึ้นไป	19	12.19	17	10.90
$\chi^2 = 18.604$ df=9 p=0.029* รวม	67	42.95	89	57.05
7. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้				
1 – 2 คน	13	7.05	4	2.56
3 – 4 คน	36	23.08	64	41.03
5 – 6 คน	13	8.30	19	12.18
6 คนขึ้นไป	5	3.21	2	1.28
$\chi^2 = 18.664$ df=9 p=0.028* รวม	67	42.95	89	57.05
8. อาชีพหลักในภาคการเกษตร				
ทำนา	29	18.59	40	25.64
ทำไร่	30	19.23	24	15.38
ทำสวน/ผสมผสานทำสวนเลี้ยงสัตว์/ ประมง/ อื่นๆ	8	5.13	25	16.03
$\chi^2 = 19.537$ df=9 p=0.021* รวม	67	42.95	89	57.05
9. อาชีพนอกภาคการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
รับจ้างทั่วไป	52	33.33	80	51.28
ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ/ค้าขาย/อื่นๆ	5	3.21	6	3.84
ไม่มี	10	6.41	3	1.93
$\chi^2 = 73.537$ df= 12 p=0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
n = 67 :68				
10. กรรมสิทธิ์ในที่ดิน				
มี	42	26.92	63	40.38
ไม่มี	25	16.03	26	16.67
$\chi^2 = 4.067$ df = 6 p = 0.668 รวม	67	42.95	89	57.05
11. พื้นที่ทำการเกษตร				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	32	20.51	58	37.18
11 – 20 ไร่	22	14.11	11	7.05
21 – 30 ไร่	3	1.92	11	7.05
31 ไร่ขึ้นไป	10	6.41	9	5.77
$\chi^2 = 25.276$ df = 12 p = 0.014** รวม	67	42.95	89	57.05
12. หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560				
น้อยกว่า 10,000 บาท	20	12.82	2	1.28
10,001 – 30,000 บาท	18	11.54	36	23.08
30,001 – 50,000 บาท	1	0.64	21	13.46
51,001 ขึ้นไปบาท	28	17.95	30	19.23
$\chi^2 = 80.534$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
13. ช่วงหนี้ที่กู้ของหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560				
หนี้ที่กู้เพิ่มในปีบัญชี 2560 (1 เม.ย.59 - 31 มี.ค.60)	43	27.57	51	32.69
หนี้ที่เกิดก่อนปีบัญชี 2560 (ก่อน 1 เม.ย.59)	24	15.38	38	24.36
$\chi^2 = 57.268$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05
14. หลักประกันหนี้เงินกู้ยืมเงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์ ☐				
ใช้บุคคลค้ำประกัน	45	28.85	62	39.74
ใช้ทรัพย์สินค้ำประกัน	11	7.05	12	7.69
ใช้ทั้งบุคคลและทรัพย์สินค้ำ ☐ ประกัน	11	7.05	15	9.62
$\chi^2 = 2.853$ df = 6 p = 0.827 รวม	67	42.95	89	57.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.10 พบว่า

1. สมาชิกเพศชาย สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 29.49 เพศหญิงชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 13.46 และ สมาชิกเพศชาย ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 46.15 เพศหญิง สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 10.9 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. สมาชิกที่มีอายุระหว่าง 41-55 ปี สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.87 รองลงมาอายุระหว่าง 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.38 สมาชิกที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด มีอายุระหว่าง 41-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.85 รองลงมาอายุ 56 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 21.15 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square

Test) พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. สมาชิกที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป/อนุปริญญา/ปวส. สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.63 สมาชิกที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 30.77 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. สมาชิกที่สมรสแล้วสามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.10 และสมาชิกที่สมรสแล้วไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.87 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าสถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1-10 ปี สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.39 สมาชิกที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 11-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.56 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. สมาชิกที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ระหว่าง 1-2 คน และ 3 – 4 คน สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.38 เท่ากัน รองลงมา 5 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.19 และสมาชิกที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.54 รองลงมาสมาชิก 5 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.9 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ระหว่าง 3 – 4 คน สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.08 รองลงมา 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.62 และสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ระหว่าง 3 – 4 คน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.03 รองลงมา 5 - 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.18 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพ

ได้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. สมาชิกมีอาชีพหลักในภาคการเกษตร ส่วนใหญ่ทำไร่ สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.23 รองลงมาคือทำนา ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 18.59 และสมาชิกที่มีอาชีพทำนาข้าว ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 25.64 รองลงมาคือการทำสวน/ผสมสวน/เลี้ยงสัตว์/ประมง/อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 16.03 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าอาชีพหลักในภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9. สมาชิกที่มีอาชีพนอกภาคการเกษตร โดยการรับจ้างทั่วไป สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 6.41 และสมาชิกที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมา ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ/ค้าขาย/อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.84 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าอาชีพนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

10. สมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 29.92 ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 16.03 และสมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 40.38 ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 16.67 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ากรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

11. สมาชิกที่มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ไร่ สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.51 รองลงมาพื้นที่ 11 – 20 ไร่ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.11 และสมาชิกที่มีพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.18 รองลงมา พื้นที่ 11 – 20 ไร่ และ 21- 30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.05 เท่ากัน เมื่อพิจารณาค่าไค สแควร์ (Chi-square Test) พบว่าพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

12. สมาชิกที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ 51,000 บาทขึ้นไป สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.95 รองลงมาหนี้เงินกู้้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.84 และสมาชิกที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ระหว่าง 10,001 - 30,001 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.08 รองลงมาหนี้เงินกู้ 51,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.23 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

13. สมาชิกที่กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้นเพิ่มในปีบัญชี 2560 (1 เม.ย.59 – 31 มี.ค.60) สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 27.57 กู้ยืมก่อนปีบัญชี 2560 (ก่อน 1 เม.ย.59) ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 15.38 และสมาชิกที่กู้ยืมเงินในปีบัญชี 2559 (1 เม.ย.59 – 31 มี.ค.60) ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 32.69 กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้นก่อนปีบัญชี 2560 (ก่อน 1 เม.ย.59) ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 24.36 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าช่วงเวลาหนี้ที่กู้ของหนี้เงินกู้ระยะสั้นมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

14. สมาชิกที่ใช้บุคคลค้ำประกันหนี้เงินกู้ระยะสั้น สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.85 และสมาชิกที่ใช้บุคคลค้ำประกันหนี้เงินกู้ระยะสั้นไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.74 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าหลักประกันหนี้เงินกู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	42	26.92	53	33.97
50,001 – 100,000 บาท	17	10.90	18	11.54
100,001 – 150,000 บาท	6	3.85	10	6.41
สูงกว่า 150,000 บาท	2	1.28	8	5.13
$\chi^2 = 18.196$ df = 9 p = 0.033* รวม	67	42.95	89	57.05
2. รายได้จากนอกภาคการเกษตรต่อปี				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	54	34.61	73	46.79
50,001 – 100,000 บาท	6	3.85	14	8.98
100,001 บาท ขึ้นไป	7	4.49	1	1.28
$\chi^2 = 19.097$ df = 9 p = 0.024 * รวม	67	42.95	89	57.05
3. รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	40	25.64	48	30.77
50,001 – 100,000 บาท	13	8.33	31	19.87
100,001 – 150,000 บาท	9	5.77	1	0.64
สูงกว่า 150,000 บาท	5	3.21	9	5.77
$\chi^2 = 23.208$ df = 9 p = 0.006* รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
4. รายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่อปี				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	35	22.44	42	26.93
50,001 – 100,000 บาท	16	10.26	23	14.74
100,001 – 150,000 บาท	13	8.33	2	1.28
สูงกว่า 150,000 บาท	3	1.92	22	14.10
$\chi^2 = 217.829$ df = 15 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05
5. หนี้สินกับสถาบันการเงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ช.ก.ส./ธนาคารออมสิน	12	7.69	39	25.00
กองทุนหมู่บ้าน	29	18.59	32	20.51
กองทุน ส.ป.ก.	10	6.41	7	4.48
อื่นๆ	8	5.13	7	4.49
ไม่มีหนี้สินกับสถาบันการเงิน	8	5.13	4	2.50
$\chi^2 = 29.496$ df = 15 p = 0.014** รวม	67	42.95	89	57.05
6. หนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน				
ต่ำกว่า 25,000 บาท	14	8.98	15	9.62
25,001 - 50,000 บาท	13	8.33	18	11.54
50,001 - 75,000 บาท	8	5.13	22	14.10
สูงกว่า 75,000 บาท	10	6.41	1	0.64
ไม่มีหนี้สินกับสถาบันการเงิน	22	14.10	33	21.15
$\chi^2 = 25.024$ df = 15 = 0.050 รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
7. มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด				
ต่ำกว่า 500,00 บาท	5	3.21	12	7.69
500,000 – 100,000 บาท	15	9.61	6	3.85
100,001 – 300,000 บาท	17	10.90	18	11.54
300,001 – 500,000 บาท	9	5.77	16	10.25
สูงกว่า 500,000 บาท	21	13.46	37	23.72
$\chi^2 = 29.802$ df = 12 p = 0.003** รวม	67	42.95	89	57.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.11 พบว่า

1. สมาชิกที่มีรายได้จากภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.92 รองลงมารายได้ระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.90 และสมาชิกที่มีรายได้จากภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.97 รองลงมารายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.54 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายได้จากภาคการเกษตรต่อปีมีความสัมพันธ์กับความความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. สมาชิกมีรายได้จากนอกภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.61 รองลงมารายได้ระหว่าง 100,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.49 และสมาชิกที่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 46.74 รองลงมาสมาชิกที่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตรระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.98 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายได้จากนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. สมาชิกที่มีรายจ่ายภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.64 และรองลงมา มีรายจ่ายภาคการเกษตรต่อปี 50,0001 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.33 และสมาชิกที่มีรายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.77 และรองลงมา มีรายจ่ายภาคการเกษตรต่อปี 50,0001 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.87 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปีมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. สมาชิกที่มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.44 และรองลงมา คือ มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตร ต่อปี 50,0001 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.26 และสมาชิกที่มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่อปี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.93 และรองลงมา มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่อปี 50,0001 - 100,000 บาท ร้อยละ 14.74 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายจ่ายนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. สมาชิกที่มีหนี้สินกับกองทุนหมู่บ้าน สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.59 รองลงมา มีหนี้กับ ธ.ก.ส. และธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และสมาชิกที่มีหนี้สินกับ ธ.ก.ส. และธนาคารออมสิน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมา มีหนี้กับ กองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 20.51 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าหนี้สินกับสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. สมาชิกที่ไม่มีหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.10 รองลงมา มีหนี้กับสถาบันการเงินต่ำกว่า 25,000 คิดเป็นร้อยละ 8.98 และสมาชิกที่มีไม่หนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน ไม่สามารถ

ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.15 รองลงมาสมาชิกที่มีหนี้สินกับสถาบันการเงินระหว่าง 50,001 - 75,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.10 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. สมาชิกที่มีมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด (ที่ดิน บ้าน รถยนต์ รถไถ รถมอเตอร์ไซด์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์การประกอบอาชีพ) สูงกว่า 500,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.46 และรองลงมา มีมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด ต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.21 และสมาชิกที่มีมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด (ที่ดิน บ้าน รถยนต์ รถไถ รถมอเตอร์ไซด์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์การประกอบอาชีพ) สูงกว่า 500,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.72 และรองลงมา มีมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด ระหว่าง 100,001 - 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.54 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ามูลค่าสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น
ของสมาชิก

n = 67 : 89

ปัจจัยพฤติกรรมของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. ครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่น เช่น ผ่อนบ้าน, ผ่อนที่ดิน, ผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ				
มากที่สุด	3	1.93	1	0.64
มาก	19	12.18	16	10.26
ปานกลาง	12	7.69	44	28.21
น้อย	13	8.30	7	4.48
น้อยที่สุด	20	12.82	21	13.46
$\chi^2 = 23.207$ df = 12 p = 0.026* รวม	67	42.95	89	57.05
2. มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน เช่น เด็ก คนชรา คนพิการ บุตรที่กำลังศึกษา คนตกงาน ฯลฯ				
มากที่สุด	9	5.77	7	4.49
มาก	19	12.18	39	25.00
ปานกลาง	6	3.85	19	12.18
น้อย	12	7.69	18	11.54
น้อยที่สุด	21	13.46	6	3.84
$\chi^2 = 31.542$ df = 12 p = 0.002** รวม	67	42.95	89	57.05
3. มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเพิ่มขึ้น เช่น เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ ฯลฯ				
มากที่สุด	2	1.28	1	0.64
มาก	4	2.56	12	7.69
ปานกลาง	13	8.33	46	29.49
น้อย	27	17.31	23	14.74
น้อยที่สุด	21	13.46	7	7.49
$\chi^2 = 36.401$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยพฤติกรรมของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
4. มีปัญหาครอบครัว เช่น เกิดการหย่าร้าง หรือ แยกกันอยู่ ฯลฯ				
มากที่สุด	9	5.77	8	5.13
มาก	6	3.85	12	7.69
ปานกลาง	9	5.77	7	4.49
น้อย	9	5.77	20	12.82
น้อยที่สุด	34	21.79	42	26.92
$\chi^2 = 18.512$ df = 12 p = 0.101 รวม	67	42.95	89	57.05
5. การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เนื่องจากขาดความรู้ ความสามารถในการทำ การเกษตร / การประกอบอาชีพหรือธุรกิจที่เพียงพอ				
มากที่สุด	12	7.69	9	5.77
มาก			10	6.41
ปานกลาง			16	10.26
น้อย			11	7.05
น้อยที่สุด			18	11.54
$\chi^2 = 26.677$ df = 12 p = 0.009** รวม	67	42.95	89	57.05
6. นำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้				
มากที่สุด	9	5.77	11	7.05
มาก	7	4.49	7	4.49
ปานกลาง	2	1.28	22	14.10
น้อย	21	13.46	25	16.03
น้อยที่สุด	28	17.95	24	15.38
$\chi^2 = 25.873$ df = 12 p = 0.011** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 67:89

ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
7. ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกัน				
มากที่สุด	14	8.97	3	1.92
มาก	5	3.21	3	1.92
ปานกลาง	22	14.10	41	26.28
น้อย	10	6.41	9	5.77
น้อยที่สุด	16	10.26	33	21.16
$\chi^2 = 31.753$ df = 12 p = 0.002** รวม	67	42.95	89	57.05
8. กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่น ๆ ต่อ				
มากที่สุด	21	13.46	4	2.56
มาก	4	2.56	1	0.64
ปานกลาง	11	7.06	9	5.77
น้อย	4	2.56	8	5.13
น้อยที่สุด	27	17.31	67	42.95
$\chi^2 = 54.719$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.12 พบว่า

1. ครอบครัวยังมีภาระหนี้สินอื่น เช่น ผ่อนบ้าน ผ่อนที่ดิน ผ่อนรถเครื่องใช้ไฟฟ้าฯลฯ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.82 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.18 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในที่กำหนดระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.21 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.46

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่นมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ครอบครัวมีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน เช่น ทารก เด็กเล็ก คนชรา ผู้พิการ บุตรที่กำลังศึกษา คนดองาน ฯลฯ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.46 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.18 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 25 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 12.18 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ามี สมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ครอบครัวมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น เช่น เจ็บป่วย, ประสบอุบัติเหตุ, ประสบภัยธรรมชาติ, ฯลฯ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 17.31 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.46 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.49 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 14.74 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ามีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. มีปัญหาครอบครัว เช่น เกิดการหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.79 ระดับปานกลาง และมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.77 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.92 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.82 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ามีปัญหาครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวังเนื่องจากขาดความรู้ ความสามารถในการทำการเกษตร/การประกอบอาชีพหรือธุรกิจที่เพียงพอ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.54 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.26 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดระดับมาก และน้อยเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 17.31 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า

การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. การนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 17.95 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.46 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.03 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.28 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7. ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 14.10 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.26 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.28 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.16 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

8. กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นต่อ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.31 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.46 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.95 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.13 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการกู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นต่อมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.4 ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก)

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ และนำมา

ทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก

n = 67 : 89				
ปัจจัยด้านการการผลิต	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. ขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสม				
มากที่สุด	24	15.38	5	3.21
มาก	25	16.03	22	14.10
ปานกลาง	14	8.97	35	22.44
น้อย	1	0.64	10	6.41
น้อยที่สุด	3	1.93	17	10.89
$\chi^2 = 44.101$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05
2. ขาดแคลนแหล่งน้ำ				
มากที่สุด	42	26.92	11	7.05
มาก	9	5.77	15	9.62
ปานกลาง	12	7.69	28	17.75
น้อย	3	1.93	33	21.15
น้อยที่สุด	1	0.64	2	1.28
$\chi^2 = 61.520$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05
3. ขาดแคลนแรงงาน				
มากที่สุด	25	16.03	11	7.05
มาก	26	16.66	16	10.26
ปานกลาง	12	7.69	35	22.44
น้อย	3	1.93	24	15.38
น้อยที่สุด	1	0.64	3	1.92
$\chi^2 = 41.690$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการการผลิต	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
4. ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงานสูง				
มากที่สุด	22	14.10	36	23.07
มาก	34	21.79	40	25.64
ปานกลาง	3	1.93	8	5.13
น้อย	5	3.20	2	1.28
น้อยที่สุด	3	1.93	3	1.93
$\chi^2 = 25.849$ df = 12 p = 0.011** รวม	67	42.95	89	57.05
5. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ				
มากที่สุด	14	8.97	19	12.18
มาก	31	19.87	29	18.59
ปานกลาง	8	5.13	23	14.74
น้อย	3	1.93	9	5.77
น้อยที่สุด	11	7.05	9	5.77
$\chi^2 = 18.169$ df = 12 p = 0.111 รวม	67	42.95	89	57.05
6. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ				
มากที่สุด	24	15.38	24	15.38
มาก	17	10.90	35	22.43
ปานกลาง	19	12.18	25	16.03
น้อย	2	1.28	-	-
น้อยที่สุด	5	3.21	5	2.21
$\chi^2 = 13.641$ df = 12 p = 0.324 รวม	67	42.95	89	57.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า

1. การขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสมมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 16.03 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.38 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.44 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 14.10 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสมมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การขาดแคลนแหล่งน้ำมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.92 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.69 และ มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.15 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.75 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า การขาดแคลนแหล่งน้ำ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. การขาดแคลนแรงงานมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 16.66 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.03 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.44 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.38 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า การขาดแคลนแรงงาน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงานสูงมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 21.79 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.10 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 25.64 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.07 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงานสูงมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 19.87 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.97 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 18.59 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 14.74 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าขาดแคลนเทคโนโลยีหรือ นวัตกรรมใหม่ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับ

ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.38 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 10.90 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 22.43 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.03 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการตลาด(การขายผลผลิต)ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการตลาด(การขายผลผลิต)มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์(Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น
ของสมาชิก

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการตลาด	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน				
มากที่สุด	46	29.49	53	33.97
มาก	15	9.62	25	16.03
ปานกลาง	3	1.93	3	1.93
น้อย	0	0	3	1.93
น้อยที่สุด	3	1.93	5	3.21
$\chi^2 = 30.446$ df = 12 p = 0.002** รวม	67	42.95	89	57.05
2. ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง				
มากที่สุด	36	23.08	28	17.94
มาก	24	15.38	37	23.71
ปานกลาง	4	2.57	16	10.26
น้อย	2	1.28	3	1.93
น้อยที่สุด	1	0.64	5	3.21
$\chi^2 = 19.546$ df = 12 p = 0.076 รวม	67	42.95	89	57.05
3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา				
มากที่สุด	21	12.46	8	5.13
มาก	8	5.13	32	20.51
ปานกลาง	13	8.33	23	14.74
น้อย	10	6.41	20	12.82
น้อยที่สุด	15	9.62	6	3.85
$\chi^2 = 35.404$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการการตลาด	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย				
มากที่สุด	10	6.41	12	7.69
มาก	23	14.75	14	8.98
ปานกลาง	11	7.05	43	27.56
น้อย	13	8.33	18	11.54
น้อยที่สุด	10	6.41	2	1.28
$\chi^2 = 31.311$ df = 12 p = 0.002** รวม	67	42.95	89	57.05

จากตารางที่ 4. 14 พบว่า

1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.47 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 9.62 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.97 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 16.03 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การถูกกดราคาซื้อจากพ่อค้าคนกลาง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.08 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 15.38 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.71 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.94 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ถูกกดราคาซื้อจากพ่อค้าคนกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 13.46 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.62 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ

ละ 20.51 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 14.74 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.การขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 14.75 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.33 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.56 ระดับปานน้อย คิดเป็นร้อยละ 11.54 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านภัยธรรมชาติที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. เกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย				
มากที่สุด	22	14.11	17	10.90
มาก	11	7.05	27	17.31
ปานกลาง	23	14.74	41	26.28
น้อย	9	5.77	-	-
น้อยที่สุด	2	1.28	4	2.56
$\chi^2 = 21.429$ df = 12 p = 0.044* รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
2. เกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย				
มากที่สุด	20	12.82	9	5.77
มาก	24	15.39	22	14.10
ปานกลาง	19	12.18	37	23.72
น้อย	4	2.56	10	6.41
น้อยที่สุด	-	-	11	7.05
$\chi^2 = 29.588$ df = 12 p = 0.003** รวม	67	42.95	89	57.05
3. เกิดภาวะวาทภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย				
มากที่สุด	17	10.84	7	4.48
มาก	12	7.69	2	1.28
ปานกลาง	27	17.31	52	33.33
น้อย	11	7.05	13	8.33
น้อยที่สุด	-	-	15	9.61
$\chi^2 = 36.048$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05
4. เกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย				
มากที่สุด	18	11.54	6	3.85
มาก	23	14.74	10	6.41
ปานกลาง	7	4.49	33	21.15
น้อย	11	7.05	12	7.69
น้อยที่สุด	8	5.13	28	17.95
$\chi^2 = 48.451$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า

1. การเกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 14.74 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.11 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.28 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.31 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนชุกตก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การเกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้อาบน้ำรดหรือผลผลิตเสียหายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 15.39 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.82 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.72 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.10 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า เกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้อาบน้ำรดหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. การเกิดภาวะวอดภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.39 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.84 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.61 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ภาวะวอดภัย ลมพายุพัด ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. การเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหายเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.74 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.54 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 21.15 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นสมาชิกสหกรณ์เชิงค่า จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านนโยบายของรัฐที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ปัจจัยนโยบายของรัฐกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1.นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้				
มากที่สุด	6	3.85	12	7.69
มาก	20	12.82	26	16.67
ปานกลาง	21	13.46	26	16.67
น้อย	6	3.85	15	9.61
น้อยที่สุด	14	8.97	10	6.41
$\chi^2 = 11.060$ df = 12 p = 0.524 รวม	67	42.95	89	57.05
2. นโยบายการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้				
มากที่สุด	18	11.54	13	8.33
มาก	19	12.18	15	9.62
ปานกลาง	10	6.41	33	21.15
น้อย	14	8.97	10	6.41
น้อยที่สุด	6	3.85	18	11.54
$\chi^2 = 29.059$ df = 12 p = 0.004** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
3. นโยบายธนาคารประชาชนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้				
มากที่สุด	3	1.93	11	7.05
มาก	28	17.95	13	8.33
ปานกลาง	13	8.33	34	21.80
น้อย	16	10.26	18	11.54
น้อยที่สุด	7	4.48	13	8.33
$\chi^2 = 28.446$ df = 12 p = 0.005** รวม	67	42.95	89	57.05
4. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้				
มากที่สุด	11	7.05	6	3.85
มาก	11	7.05	26	16.66
ปานกลาง	29	18.59	28	17.95
น้อย	4	2.57	13	8.33
น้อยที่สุด	12	7.69	16	10.26
$\chi^2 = 21.209$ df = 12 p = 0.041* รวม	67	42.95	89	57.05
5. นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน มีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้				
มากที่สุด	9	5.77	2	1.28
มาก	8	5.13	13	8.33
ปานกลาง	11	7.05	32	20.52
น้อย	27	17.31	20	12.82
น้อยที่สุด	12	7.69	22	14.10
$\chi^2 = 27.480$ df = 12 p = 0.007** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
6.นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร มีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้				
มากที่สุด	11	7.05	5	3.21
มาก	5	3.21	17	10.90
ปานกลาง	14	8.97	33	21.15
น้อย	25	16.03	20	12.82
น้อยที่สุด	12	7.69	14	8.97
$\chi^2 = 31.003$ df = 12 p = 0.002 **รวม	67	42.95	89	57.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า

1. นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.46 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.82 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากและปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.67 เท่ากัน เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้านไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.18 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.54 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากและปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.15 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.54 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01

3. นโยบายธนาคารประชาชน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 17.95 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.26 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.80 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 11.54 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า นโยบายธนาคารประชาชน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.59 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.69 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.95 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 16.66 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 17.31 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.69 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 20.52 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.10 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.03 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 8.97 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.15 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.82 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์เชิงคำ จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ยื่นคำขอกู้และการชำระหนี้				
มากที่สุด	39	25.00	22	14.10
มาก	22	14.10	56	35.90
ปานกลาง	2	1.28	10	6.41
น้อย	3	1.93	-	-
น้อยที่สุด	1	0.64	1	0.64
$\chi^2 = 30.811$ df = 12 p = 0.002** รวม	67	42.95	89	57.05
2. สหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว				
มากที่สุด	44	28.21	28	19.95
มาก	16	10.26	24	15.38
ปานกลาง	4	2.56	36	23.08
น้อย	3	1.92	-	-
น้อยที่สุด	-	-	1	0.64
$\chi^2 = 40.180$ df = 12 p = 0.000** รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
3. สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว				
มากที่สุด	37	23.71	36	23.08
มาก	23	14.74	38	24.36
ปานกลาง	3	1.93	9	5.77
น้อย	3	1.93	5	3.20
น้อยที่สุด	1	0.64	1	0.64
$\chi^2 = 6.089$ df = 12 p = 0.912 รวม	67	42.95	89	57.05
4. เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก				
มากที่สุด	14	8.97	25	16.02
มาก	42	26.92	39	25.00
ปานกลาง	8	5.13	17	10.90
น้อย	3	1.93	8	5.13
น้อยที่สุด	-	-	-	-
$\chi^2 = 12.350$ df = 9 p = 0.194 รวม	67	42.95	89	57.05
5. สหกรณ์มีการตรวจสอบการติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง				
มากที่สุด	32	20.51	29	18.59
มาก	29	18.58	37	23.72
ปานกลาง	3	1.93	14	8.97
น้อย	3	1.93	9	5.77
น้อยที่สุด	-	-	-	-
$\chi^2 = 13.668$ df = 9 p = 0.135 รวม	67	42.95	89	57.05

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

n = 67 : 89

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก			
	ชำระได้ตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
6. สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ทั้งด้านสถานที่ และเจ้าหน้าที่				
มากที่สุด	33	21.15	23	14.74
มาก	28	17.95	49	31.41
ปานกลาง	4	2.56	15	9.62
น้อย	1	0.64	2	1.28
น้อยที่สุด	1	0.64	-	-
$\chi^2 = 18.110$ df = 12 p = 0.112 รวม	67	42.95	89	57.05
7. สหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้				
มากที่สุด	44	28.21	40	25.64
มาก	17	10.90	37	23.72
ปานกลาง	4	2.56	10	6.41
น้อย	2	1.28	2	1.28
น้อยที่สุด	-	-	-	-
$\chi^2 = 11.970$ df = 9 p = 0.215 รวม	67	42.95	89	57.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า

1. การให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในตั้งแต่นั้นคำขอกู้และ การชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 14.10 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.90 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.10 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า การให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในตั้งแต่นั้นคำขอกู้และการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การที่สหกรณ์ที่มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.21 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 10.26 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.08 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.95 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า การที่สหกรณ์ที่มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. การที่สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.71 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 14.74 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 24.36 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.08 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า การที่สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. การที่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับ สมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 26.92 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.97 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 25 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.02 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า การที่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. การตรวจสอบการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 20.51 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 18.58 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 23.72 ระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.59 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการตรวจสอบการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. สหกรณ์ให้ความอำนวยความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ ทั้งด้านสถานที่ และเจ้าหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.15 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 17.95 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 31.41 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.74 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการบริการรวมถึงการอำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อทั้งด้านสถานที่ และเจ้าหน้าที่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. สหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.21 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 10.90 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.64 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 23.72 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าสหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการทดสอบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.18 สรุปผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

ตัวแปร	Pearson Chi-Square	Asymp.Sig (2-sided)	/ มีนัยสำคัญทางสถิติ X ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ
1. ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก			
เพศ	5.796	.122	X
อายุ	8.073	.527	X
ระดับการศึกษา	43.247	.000**	/
สถานภาพการสมรส	20.893	.013*	/
ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์	23.152	.006**	/
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	18.604	.029*	/
สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้	18.664	.028*	/
อาชีพหลักในภาคการเกษตร	19.537	.021*	/
อาชีพนอกภาคการเกษตร	75.537	.000**	/
กรรมสิทธิ์ในที่ดิน	4.067	.668	X
พื้นที่ทำการเกษตร	25.276	.014*	/
หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์	80.534	.000**	/
ช่วงที่กู้หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ	57.268	.000**	/
หลักประกันหนี้เงินกู้ระยะสั้น	2.853	.827	X

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ตัวแปร	Pearson Chi-Square	Asymp.Sig (2-sided)	/ มีนัยสำคัญทางสถิติ X ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก			
รายได้จากภาคการเกษตร	18.196	.033*	/
รายได้จากนอกภาคการเกษตร	19.097	.024*	/
รายจ่ายภาคการเกษตร	23.208	.006**	/
รายจ่ายนอกภาคการเกษตร	217.829	.000**	/
หนี้สินกับสถาบันการเงิน	29.496	.014*	/
หนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน	25.024	.050	/
มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด	29.802	.003**	/
3. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก			
ครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่นๆ	23.207	.026*	/
มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้อง เลี้ยงดูหลายคน	31.542	.002**	/
มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น	36.401	.000**	/
มีปัญหาครอบครัว	18.512	.101	X
การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่ คาดหวัง	26.676	.009**	/
นำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้	25.873	.011*	/
ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะ ผู้ค้ำประกัน	31.753	.002**	/
กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นๆต่อ	54.719	.000**	/

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ตัวแปร	Pearson Chi- Square	Asymp.Sig (2-sided)	/ มีนัยสำคัญทางสถิติ X ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ
4. ปัจจัยด้านการผลิต(การประกอบอาชีพหลัก)			
ขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสม	44.101	.000**	/
ขาดแคลนแหล่งน้ำ	61.520	.000**	/
ขาดแคลนแรงงาน	41.690	.000**	/
ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงาน สูง	25.849	.011*	/
ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ใหม่ๆ	18.169	.111	X
ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ	13.641	.324	X
5. ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)			
ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการ ลงทุน	30.446	.002**	/
ถูกกดราคาซื้อขายจากพ่อค้าคนกลาง	19.546	.076	X
ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา	35.404	.000**	/
ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย	31.311	.002**	/
6. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ			
เกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิต เสียหาย	21.429	.044*	/
เกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้ ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย	29.588	.003**	/
เกิดภาวะवादภัย ลมพายุพัดทำให้ ไม่ได้ ไร่ ผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย	36.048	.000**	/
เกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย	48.451	.000**	/

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ตัวแปร	Pearson Chi- Square	Asymp.Sig (2-sided)	/ มีนัยสำคัญทางสถิติ X ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ
7. ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ			
นโยบายกองทุนหมู่บ้าน	11.060	.524	X
นโยบายการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อย และยากจน	29.059	.004**	/
นโยบายธนาคารประชาชน	28.446	.005**	/
นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	21.709	.041*	/
นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน	27.480	.007**	/
นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุน ฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร	31.003	.002**	/
8. ปัจจัยด้านด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์			
เจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้คำแนะนำสมาชิกอย่าง สม่ำเสมอตั้งแต่ยื่นคำขอกู้และการชำระ หนี้	30.811	.002**	/
สหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดย ความรวดเร็ว	40.180	.000**	/
สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว	6.089	.912	X
เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการวางแผนการ ผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการ ชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก	12.350	.194	X
สหกรณ์มีการตรวจสอบการติดตามการ ใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง	13.668	.135	X

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ตัวแปร	Pearson Chi- Square	Asymp.Sig (2-sided)	/ มีนัยสำคัญทางสถิติ X ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ
8. ปัจจัยด้านด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์			
(ต่อ)			
สหกรณ์ให้ความสำคัญขณะติดต่อ ชำระหนี้ด้านสถานที่และเจ้าหน้าที่	18.110	.112	X
สหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มี ความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้	11.970	.215	X

จากตารางที่ 4.18 พบว่า

1. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ด้านเพศ อายุ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หลักประกันและหนี้เงินกู้ระยะสั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยด้านดังกล่าวไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก แต่ ด้าน ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ อาชีพนอกภาคการเกษตร หนี้เงินกู้ระยะสั้น คงเหลือกับสหกรณ์ และช่วงที่กู้หนี้เงินกู้ระยะสั้น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และ ด้าน สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่ประกอบอาชีพได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้ อาชีพหลักในภาคการเกษตร และพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัย ด้านดังกล่าว มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ควรให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพของสหกรณ์ ตลอดจนการดูแลสมาชิกด้านสวัสดิการและการช่วยเหลือสมาชิกในด้านต่างๆ ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

2. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ด้านรายจ่ายภาคการเกษตร

รายจ่ายนอกภาคการเกษตร และมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และ ด้านรายได้จากภาคการเกษตร รายได้จากนอกภาคการเกษตร หนี้สินกับสถาบันการเงิน และหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยเศรษฐกิจของสมาชิกทุกด้าน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพของสหกรณ์ เพราะเศรษฐกิจของสมาชิกเกี่ยวข้องกับรายได้ รายจ่าย หนี้สิน ทรัพย์สินของสมาชิกและครัวเรือน ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

3. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก ด้านมีปัญหาครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยด้านดังกล่าว ไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก แต่ ด้านมีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ ในฐานะผู้ค้าประกัน และกู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นๆต่อ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และ ด้านครอบครัวมีหนี้สินอื่นๆ และนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยพฤติกรรมของสมาชิกดังกล่าว มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพของสหกรณ์ เพราะพฤติกรรมแสดงถึง สิ่งที่เป็นหรือการแสดงออกมาของสมาชิกในการใช้จ่ายเงิน และภาระหนี้สินหรือภาระค่าใช้จ่าย เมื่อมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ ก็จะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

4. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านการผลิต(การประกอบอาชีพหลัก) ด้าน ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม และผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่า

ปัจจัยด้านดังกล่าว ไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก แต่ด้าน ขาดที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสม ขาดแหล่งน้ำ ขาดแคลนแรงงาน และต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงาน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้อย่างมีประสิทธิภาพของสหกรณ์ เพราะปัจจัยด้านดังกล่าวจะส่งปริมาณผลผลิต และรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต ทั้งนี้บางปัจจัยสหกรณ์อาจขอความช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมาช่วยเหลือสมาชิก ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

5. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต) ด้าน ถูกกตราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยด้านดังกล่าว ไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก แต่ด้าน ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา และขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้อย่างมีประสิทธิภาพของสหกรณ์ เพราะปัจจัยด้านดังกล่าวจะส่งผลถึงรายได้จากการขายผลผลิตของสมาชิก ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

6. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ด้าน เกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย เกิดภาวะवादภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย และเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และด้าน เกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยพฤติกรรมของสมาชิกทุกด้าน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้อย่างมีประสิทธิภาพของสหกรณ์ เพราะปัจจัยดังกล่าวจะส่งปริมาณผลผลิต และรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต ทั้งนี้บางปัจจัย

สหกรณ์อาจขอความช่วยเหลือหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกองทุนช่วยเหลือสวัสดิการสมาชิกและครอบครัวของสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

7. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ด้าน นโยบายกองทุนหมู่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยด้านดังกล่าว ไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก แต่ด้าน นโยบายการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจน นโยบายธนาคารประชาชน นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และนโยบายการขายหนี้ตาม พรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และ ด้านบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยพฤติกรรมของสมาชิกดังกล่าว มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพของสหกรณ์ เพราะปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลถึงการก่อหนี้ของสมาชิก และการตัดสินใจชำระหนี้ของสมาชิก ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

8. ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ด้านสหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการวางแผนการ ผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลาชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก สหกรณ์มีการตรวจสอบการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ด้านสถานที่และเจ้าหน้าที่ และสหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านดังกล่าว ไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก แต่ด้านเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้คำแนะนำสมาชิกอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่นั้นคำขอกู้และการชำระหนี้ และสหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าปัจจัยดังกล่าว มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิก

ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพของสหกรณ์ เพราะปัจจัยดังกล่าวกับการให้บริหารสมาชิกอย่างดี สม่ำเสมอและเท่าเทียม ตลอดจนการกระบวนการพิจารณาอนุมัติเป็นไปด้วยความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และความจำเป็นในการใช้เงินและเป็นไปตามที่ข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์กำหนด ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

ตอนที่ 4 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถ และแก้ไขปัญหา ปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถ และแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถ และแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

n = 67 : 89

ข้อเสนอแนะ	ชำระได้ภายในกำหนด			ชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย
1. การนำเงินกู้อไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้	4.24	0.986	มากที่สุด	4.27	0.963	มากที่สุด
2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ	3.33	1.186	ปานกลาง	3.52	0.930	มาก
3. การลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	3.01	1.037	ปานกลาง	3.87	1.013	มาก
4. การขยายพื้นที่ทำการเกษตร	2.48	1.035	น้อย	3.20	0.814	ปานกลาง
5. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต	2.60	1.498	ปานกลาง	2.94	1.142	ปานกลาง
6. สหกรณ์ขยายเวลาการชำระหนี้	4.15	0.821	มาก	3.56	0.964	มาก
7. สหกรณ์ขยายวงเงินกู้	4.01	0.913	มาก	3.62	1.102	มาก
8. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ	4.03	0.937	มาก	3.65	1.108	มาก
9. สหกรณ์มีลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้	3.87	1.028	มาก	3.61	1.114	มาก
10. สหกรณ์ควรมีการตรวจสอบการใช้เงินกู้	4.19	0.764	มาก	3.99	0.715	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n = 67 : 89

ข้อเสนอแนะ	ชำระได้ภายในกำหนด			ชำระไม่ได้ภายในกำหนด		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ ของปัจจัย
11. สหกรณ์ควรมีการติดตาม เร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง	4.33	0.705	มากที่สุด	3.82	0.899	มาก
12. สหกรณ์ควรมีการส่งเสริม อาชีพเพิ่มเติม	3.69	1.047	มาก	3.72	1.087	มาก
13. สหกรณ์มีธุรกิจครบวงจร เพื่อให้บริการสมาชิกได้อย่าง ทั่วถึง	4.09	0.690	มาก	4.24	0.621	มากที่สุด
14. คณะกรรมการพิจารณาการ อนุมัติสินเชื่อโดยความรัดกุม วิเคราะห์ลูกหนี้และศักยภาพ ลูกหนี้	4.57	0.583	มากที่สุด	4.09	0.577	มาก
รวม	3.75	0.945	มาก	3.72	0.932	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่าข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.75 โดยปัจจัยย่อยคณะกรรมการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อโดยความรัดกุม วิเคราะห์ลูกหนี้และศักยภาพลูกหนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมา สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่องสามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุดคือ การขยายพื้นที่ทำการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ของสมาชิกในระดับน้อย และพบว่าข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.72 โดยปัจจัยย่อยการนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ เป็นลำดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด รองลงมา สหกรณ์ควรมีธุรกิจครบวงจร เพื่อให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 สามารถแก้ไขปัญหาใน

การชำระหนี้ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 สามารถแก้ไขปัญหา ในการชำระหนี้ของสมาชิกในระดับปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น จะเห็นได้ว่า ข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสมาชิกไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับความสำคัญของปัจจัยโดยรวม ระดับมาก เหมือนกัน แต่ระดับความสำคัญของปัจจัยย่อยแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังนั้น สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญ ในการที่จะนำข้อมูลเหล่านี้ มาประกอบการวางแผนการบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพของสหกรณ์ ภายใต้ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ได้ตามกำหนด

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด (2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด (3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆที่เกี่ยวกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด (4) ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม สมาชิกสหกรณ์ที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2560 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ จำนวน 156 คน กลุ่มตัวอย่างคือลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2560 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบไคสแควร์ โดยผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาอภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยา โดยรวมในแต่ละด้านเมื่อพิจารณาในรายละเอียด ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านสมาชิกที่ทำธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์ ประกอบด้วย

1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 77.60 เป็นเพศหญิงร้อยละ 22.40 มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.70 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา(ม.3,ม.6)/ปวช./อนุปริญญา/ปวส.ส่วนใหญ่ ร้อยละ 81 สมาชิกส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 84.60 สมาชิกส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 - 25 ปี ร้อยละ 41.70 มีสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ระหว่าง 3-4 คน ร้อยละ 52.6 สมาชิกส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพได้ระหว่าง 2 -3 คน ร้อยละ 64.70 สมาชิกประกอบอาชีพในภาคการเกษตร ส่วนใหญ่ทำนาเป็นหลัก ร้อยละ 44.20 สมาชิกประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 85.30 สมาชิกมีกรรมสิทธิ์

ในที่ดินส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.30 สมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่น้อยกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 59 สมาชิกส่วนใหญ่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560 51,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 37.20 หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือส่วนใหญ่เป็นหนี้เงินกู้ระหว่างปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2560 น้อยกว่า ร้อยละ 60.90 การค้าประกันเงินกู้ของสมาชิกส่วนใหญ่ใช้บุคคลค้าประกัน ร้อยละ 69.90 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นในรอบปีที่ผ่านมาของสมาชิก ส่วนใหญ่สมาชิกไม่สามารถชำระได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 57.10 สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 42.90

1.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก สมาชิกมีรายได้จากภาคการเกษตร (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ อื่นๆ) ต่อปี มากที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ร้อยละ 60.90 รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปี (รับจ้าง ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ ค่าขาย อื่นๆ) มากที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ร้อยละ 81.40 รายจ่ายภาคการเกษตรต่อปี (จากการทำนา ทำไร่ ทำสวน อื่นๆ) ส่วนใหญ่ คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ร้อยละ 56.40 รายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่อปี (รายจ่ายค่าใช้จ่ายทั่วไป, ส่งบุตร อื่นๆ) ส่วนใหญ่ คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ร้อยละ 49.40 หนี้สินกับสถาบันการเงินของสมาชิก สมาชิกมีหนี้สินกับ กองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.10 สมาชิกมีหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน มากที่สุด สูงกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 29.50 มูลค่าสินทรัพย์ของสมาชิก(ที่ดิน, บ้าน, รถยนต์, รถไถ, รถมอเตอร์ไซด์, เครื่องมือ หรือ อุปกรณ์ การประกอบอาชีพ ฯลฯ)ส่วนใหญ่ คือ สูงกว่า 500,000 บาท ร้อยละ 37.20

1.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ทั้งปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ และ ด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่ามีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกได้ตามกำหนดอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 กลุ่มชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 โดยปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของกลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.36 กลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.01 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในระดับ มาก รองลงมา ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก) กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.94 และปัจจัยด้านการตลาด สำหรับกลุ่มสมาชิกที่

ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดระดับความสำคัญของปัจจัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ผลต่อความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในระดับมาก เหมือนกัน

1.2.1 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก มีผลต่อความสามารถ ในการชำระหนี้ เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยรวมอยู่ใน ระดับน้อยเหมือนกัน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.54 และ 2.50 ตามลำดับ โดยปัจจัยย่อย ระดับความสำคัญของปัจจัยสูงสุด คือ ที่ระดับปานกลาง ของกลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด คือ ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกันเงินสหกรณ์ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.87 สำหรับกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับความสำคัญของปัจจัยที่สูงที่สุดคือ ที่ระดับปานกลาง คือ มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็น ภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.26 รองลงมา ระดับความสำคัญของปัจจัยปานกลาง ของกลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่ กำหนด คือ กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่น ๆ ต่อ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.82 สำหรับกลุ่มชำระไม่ได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด คือ การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.04 มีผลต่อ ความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง เหมือนกัน

1.2.2 ปัจจัยด้านการผลิต (จากการประกอบอาชีพ) มีผลต่อความสามารถในการ ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 และกลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.39 โดยปัจจัยย่อยขาดแคลนแหล่งน้ำ กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.31 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด กลุ่มชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ปัจจัยย่อยต้นทุนการผลิตสูง/อัตรากำไรต่ำ แรงงานสูง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13 มีผลต่อความสามารถ ในการชำระหนี้ในระดับมาก รองลงมา ระดับความสำคัญของปัจจัยมากที่สุด คือ ขาดแคลนแรงงาน กลุ่ม สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.06 กลุ่มชำระไม่ได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด คือ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 มีผลต่อความสามารถใน การชำระหนี้ในระดับมาก เหมือนกัน

1.2.3 ปัจจัยด้านการตลาด (จากการขายผลผลิต) มีผลต่อความสามารถในการชำระ หนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยที่สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนดเท่ากับ 3.80 ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด 3.63 โดยปัจจัยย่อยราคา ผลผลิตตกต่ำ สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 ชำระไม่ได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.33 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะ สั้นของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุดเหมือนกัน รองลงมาถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง สมาชิก

ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.87 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก เหมือนกัน

1.2.4 ปัจจัยด้านภักขธรรมชาติ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอยู่ในระดับมากและปานกลาง ค่าเฉลี่ยที่สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดเท่ากับ 3.63 ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด 2.95 โดยปัจจัยย่อย เกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตตามที่คาดการณ์ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของ สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 3.90 และชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ย 3.60 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก เหมือนกัน รongลงมา ภาวะ น้ำท่วมหรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตไม่ได้ตามที่คาดการณ์ สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 3.63 และชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.06 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ที่อยู่ในระดับมากและปานกลาง

1.2.5 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยที่สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดเท่ากับ 2.97 ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด 2.84 โดยปัจจัยย่อยนโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยมี สมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 3.43 และชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ย 2.90 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมากและปานกลาง รongลงมา คือ นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยมี เท่ากับ 3.07 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยและนโยบายธนาคารประชาชนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.90 เท่ากัน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง เหมือนกัน

1.2.6 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของกลุ่มสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 โดยปัจจัยย่อยสหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้ กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ที่อยู่ใน ระดับมากที่สุด สำหรับกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.16 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก รongลงมาสหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความ

รวดเร็ว กลุ่มสมาชิกชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้อยู่ใน ระดับมากที่สุด และกลุ่มสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ เจ้าหนี้ที่สหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.10 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมาก

1.3 ความสัมพันธ์ปัจจัยด้านต่างๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ ระดับการศึกษา สมาชิกสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ มีอาชีพหลักในการเกษตร มีอาชีพนอกภาคการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรกร หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ช่วงเวลาที่กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น

1.3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก คือ รายได้จากภาคการเกษตร รายได้จากนอกภาคการเกษตร รายจ่ายภาคการเกษตร รายจ่ายนอกภาคการเกษตร หนี้สินกับสถาบันการเงิน หนี้กับคงเหลือกับสถาบันการเงิน มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด

1.3.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก คือ มีครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่น มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงหลายคน การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เนื่องจากขาดความรู้ ความสามารถในการทำการเกษตร/การประกอบอาชีพหรือธุรกิจที่เพียงพอ การนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกัน กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นๆต่อ

1.3.4 ปัจจัยด้านการผลิต คือ การขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสม การขาดแคลนแหล่งน้ำ การขาดแคลนแรงงาน ต้นทุนการผลิตสูงอัตราค่าจ้างแรงงานสูง

1.3.5 ปัจจัยด้านการตลาด คือ ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา การขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย

1.3.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ คือ การเกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย การเกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย การเกิดภาวะวอดภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย การเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหายเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย

1.3.7 ปัจจัยด้านการนโยบายของรัฐ นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อย นโยบายธนาคารประชาชน นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร

1.3.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ คือ สหกรณ์มีการให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในตั้งแต่ยื่นคำขอกู้และการชำระหนี้ การที่สหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว

1.4 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์

ข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกโดยรวมอยู่ในระดับมาก สมาชิกที่ชำระได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 สมาชิกที่ชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ปัจจัยย่อยคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อโดยความรัดกุม วิเคราะห์ลูกหนี้และศักยภาพลูกหนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ของสมาชิกที่ชำระได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และการนำเงินไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ ของสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด เหมือนกัน รองลงมา สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ของสมาชิกที่ชำระได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสหกรณ์ควรมีธุรกิจครบวงจร เพื่อให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ของสมาชิกชำระไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด เหมือนกัน

2. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยา ที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2560 ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยา จำนวน 156 ราย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ ผู้ศึกษาได้พบประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก พบว่า ระดับการศึกษา สมาชิกสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ มีอาชีพหลักในการเกษตร มีอาชีพนอกภาคการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรกร หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ช่วงเวลาที่กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิดใดที่อ้างอิงแต่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธ ชูรัตน์ (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์ ” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ ยกเว้น เพศ และอายุ งานวิจัยของ อรรถัญญา เพียรการ (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ และงานวิจัยของ สุนันท์ อินขัน (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ สมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ และช่วงเวลาที่กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น

2.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก พบว่า รายได้จากภาคการเกษตร รายได้จากนอกภาคการเกษตร รายจ่ายภาคการเกษตร รายจ่ายนอกภาคการเกษตร หนี้สินกับสถาบันการเงิน หนี้กับคงเหลือกับสถาบันการเงิน มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่อ้างอิง คือ ประเมศวร์ อินทรชมนุม (2557:1-8) การพิจารณาให้สินเชื่อของสหกรณ์ ในเบื้องต้นหน้าที่ในฐานะที่เป็น “เจ้าหนี้” คือหน้าที่หลังการให้กู้ยืมเงิน หน้าที่

“ผู้ให้กู้” คือ หน้าที่ที่จะต้องพิจารณาว่าผู้กู้มีศักยภาพในการชำระหนี้เพียงใด ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ที่จะคืนเงินกู้แก่ผู้ให้กู้หรือเจ้าหนี้ภายในระยะเวลาที่เจ้าหนี้กำหนดได้นั้น มีเงื่อนไขหลักที่ต้องพิจารณา 3 เรื่อง อันประกอบด้วย (1) ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก (2) ความสามารถในการดำรงชีพของสมาชิกและครอบครัว (3) ความสามารถในการเก็บออมของสมาชิก และงานวิจัยของ สุคนธ์ อินขัน (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านเศรษฐกิจของสมาชิก คือรายได้จากภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร หนี้กับธนาคารออมสินและมูลค่าสินทรัพย์

2.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก พบว่า มีครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่น มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงหลายคน การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เนื่องจากขาดความรู้ ความสามารถในการทำการเกษตร/การประกอบอาชีพหรือธุรกิจที่เพียงพอ การนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกัน กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นๆต่อ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่อ้างอิงคือ แนวคิด ปรมะศวร์ อินทรชมนุม (2557:1-8) การพิจารณาให้สินเชื่อของสหกรณ์ ในเบื้องต้นหน้าที่ในฐานะที่เป็น “เจ้าหนี้” คือหน้าที่หลังการให้กู้ยืมเงิน หน้าที่ “ผู้ให้กู้” คือ หน้าที่ที่จะต้องพิจารณาว่าผู้กู้กู้เงินไปเพื่อการอันใด โดยปกติในการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ก็เน้นวัตถุประสงค์ของการกู้ว่า “กู้เงินไปเพื่อการอันจำเป็นในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก” แนวคิด วนิดา จันทวงศ์, 2550:14-15 กล่าวว่า มูลเหตุของการค้างชำระหนี้ อันเป็น มูลเหตุที่เกิดจากตัวลูกหนี้ คือ 1) การที่ลูกหนี้ นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม และงานวิจัยของ สุคนธ์ อินขัน (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านพฤติกรรมของสมาชิก คือมีปัญหาครอบครัว และการประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

2.4 ปัจจัยด้านการผลิต พบว่า การขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสม การขาดแคลนแหล่งน้ำ การขาดแคลนแรงงาน ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงานสูง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยใดที่อ้างอิง เว้นแต่ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุคนธ์ อินขัน (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านเศรษฐกิจและการเมือง คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

2.5 ปัจจัยด้านการตลาด พบว่า ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา การขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยใดที่อ้างอิง เว้นแต่ ผลผลิตการเกษตรมีราคาตกต่ำสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร ลิ้มประพันธ์ (2553:บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรการเกษตร ในจังหวัดสุโขทัย” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดสุโขทัย ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ ผลผลิตการเกษตรมีราคาตกต่ำ

2.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ พบว่า การเกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย การเกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย การเกิดภาวะวอดภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย การเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหายเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่อ้างอิง คือ แนวคิด วนิดา จันทวงศ์, 2550:14-15 กล่าวว่า มูลเหตุของการค้างชำระหนี้ อันเป็น มูลเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอกนี้ คือ 4) ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ ภัยจาก น้ำท่วม ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ และงานวิจัยของ นภาพร ลิ้มประพันธ์ (2553:บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรการเกษตร ในจังหวัดสุโขทัย” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดสุโขทัย ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้
รองลงมา คือ ปัจจัยธรรมชาติ ที่มีผลกระทบ คือ ภาวะฝนแล้ง

2.7 ปัจจัยด้านการนโยบายของรัฐ พบว่า นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของ
เกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อย นโยบายธนาคารประชาชน นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร
นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนา
เกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่อ้างอิง
คือ แนวคิด วนิดา จันทวงศ์, 2550:14-15 กล่าวว่า มูลเหตุของการค้างชำระหนี้ อันเป็น มูลเหตุที่เกิด
จากปัจจัยภายนอก นี้ คือ 2) นโยบายรัฐบาล การดำเนินธุรกิจย่อมต้องเป็นไปในขอบเขตแห่ง
กฎหมายธุรกิจบางชนิดรัฐบาลอาจเห็นว่ามีผลจำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนก็อาจจะ
กำหนดให้มีการควบคุมราคา และงานวิจัยของ อรรถัญญา เพียรการ (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษา
เกี่ยวกับ “ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูป
ที่ดินเมืองพะเยา จำกัด “ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้
เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลทุกปัจจัย

2.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีการให้คำแนะนำอย่าง
สม่ำเสมอของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในตั้งแต่ยื่นคำขอกู้และการชำระหนี้ การที่สหกรณ์ที่มีการพิจารณา
อนุมัติโดยความรวดเร็ว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยใดที่
อ้างอิง เว้นแต่ การให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถัญญา เพียร
การ (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ “ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของ
สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด “ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่
ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ทุกปัจจัยยกเว้นการให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลศึกษาไปใช้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก พบว่าปัจจัยย่อย ระดับการศึกษา สมาชิกสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ มีอาชีพหลักในการเกษตร มีอาชีพนอกภาคการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรกร หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือกับสหกรณ์ ช่วงเวลาที่กู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร “ด้านสมาชิก” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างจิตสำนึกของหน้าที่และความรับผิดชอบบังคับของสหกรณ์ และหน้าที่ของสมาชิกที่ดี และส่งผลสู่การเป็นลูกหนี้ที่ดี มีส่วนร่วมในการพัฒนาธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจด้านอื่น เพื่อการพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน

2) สหกรณ์ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสมาชิกเป็นปัจจุบัน ประจำและสม่ำเสมอ โดยผ่านการรับรองจากประธานกลุ่ม เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาคำขอกู้ และในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะสามารถเข้าไปช่วยเหลือ สนับสนุนสมาชิกและครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สหกรณ์ควรวางระบบหรือการกำหนดนโยบายการดำเนินงานให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรที่จะส่งผลให้สหกรณ์มีความมั่นคงตามแบบแผนที่กำหนด เพราะหากสมาชิกคิดนัดชำระหนี้ ระยะเวลายาวนาน และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อาจส่งผลให้มีดอกเบี้ย ค่าปรับค้างรับเพิ่มขึ้น และอาจส่งผลต่อการคิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกที่ดีที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอีกด้วย และสิ่งสำคัญคือ สหกรณ์ขาดสภาพคล่องในการดำเนินงาน

3.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก พบว่า ปัจจัยย่อย รายได้จากภาคการเกษตร รายได้จากนอกภาคการเกษตร รายจ่ายภาคการเกษตร รายจ่ายนอกภาคการเกษตร หนี้สินกับสถาบันการเงิน หนี้กับคงเหลือกับสถาบันการเงิน มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควรพิจารณารายได้ รายจ่าย และทรัพย์สินของสมาชิกสหกรณ์เพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณาวงเงินกู้ของสมาชิกและในการชำระหนี้

2) สหกรณ์ควรพิจารณา จำนวนหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ที่มีอยู่เดิมและหนี้กับสถาบันการเงินอื่นๆ หากสมาชิกมีหนี้หลายทางก็อาจส่งผลต่อการชำระหนี้ได้

3) สหกรณ์ควรมีการอบรมให้ความรู้ หรือกำหนดนโยบาย เงื่อนไข กับสมาชิกในการทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีต้นทุน เพื่อให้บริหารรายจ่ายครัวเรือนอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง และเพื่อประกอบการวางแผนการผลิตของพืชแต่ละชนิด ให้มีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเพียงพอต่อการชำระหนี้ หรือการลงทุนในการผลิตพืชใดคุ้มค่าหรือไม่ หากไม่ก็พิจารณาหาทางเลือกในการทำการเกษตรพืชชนิดอื่นๆแทน

4) สหกรณ์ควรวางแผนการส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกโดยพิจารณาจากภูมิปัญญา จุดเด่นของวัฒนธรรม หรืออาชีพหลักทางการเกษตรของเกษตรกรสมาชิก หรือการส่งเสริมอาชีพด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร หรือการทำการเกษตรในเชิงเกษตรท่องเที่ยว เป็นต้น

5) สหกรณ์ควรทำธุรกิจครบวงจร ตั้งแต่ ธุรกิจเงินฝาก ธุรกิจบริการ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิตสมาชิก ฯลฯ ซึ่งจะสามารถสร้างรายได้ลดต้นทุน ให้สมาชิก ให้มีเงินเพียงพอที่จะชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์ได้ตามกำหนด

3.1.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก พบว่า ปัจจัยย่อย มีครอบครัวมีภาระหนี้สินอื่น มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงหลายคน การประกอบอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เนื่องจากขาดความรู้ ความสามารถในการเกษตร/การประกอบอาชีพหรือธุรกิจที่เพียงพอ การนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกัน กู้ยืมเงินสหกรณ์ให้บุคคลอื่นๆต่อ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์กำหนดนโยบายให้สมาชิกดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งการดำรงชีพชีวิตประจำวัน ครอบครัว และการประกอบอาชีพทางการเกษตร เพื่อให้สมาชิกใช้จ่ายอย่างประหยัด และไม่มีการสร้างภาระหนี้สินเพิ่มเติม ตลอดจนถึงการมีเงินเหลือเพื่อการเก็บออม ดำเนินชีวิตด้วยความระมัดระวังรอบคอบ

2) สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายสวัสดิการแก่สมาชิกหรือการช่วยเหลือสมาชิกที่ได้รับความเดือดร้อน เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกมีแรงศรัทธาและจงรักภักดีต่อสหกรณ์ โดยอาจกำหนดเป็นนโยบายของสหกรณ์ หรือการเชื่อมโยงกับนโยบายจากภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือ เช่น โครงการพักชำระหนี้แก่สมาชิกที่ประสบภัยธรรมชาติ การฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร การส่งเสริมอาชีพอื่นๆ เป็นต้น

3) สหกรณ์ควรมีธุรกิจ บริการด้านการเกษตร แก่สมาชิก โดยอาจจัดทำศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตร เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ได้ศึกษาและนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างถูกต้อง และอาจส่งผลให้สมาชิกมีผลผลิตเพิ่มขึ้นและมีรายได้ได้เพิ่มขึ้นด้วย

4) สหกรณ์ควรมี การสร้าง คัดเลือก หรือประกวด สมาชิกต้นแบบที่ดี ทั้งทางด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีพของตนเองและครอบครัว เพื่อเป็นต้นแบบ และแบบอย่างที่ดีให้สมาชิกได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม และอาจเป็นศูนย์เรียนรู้ในเครือข่ายสหกรณ์ได้อีกด้วย

3.1.4 ปัจจัยด้านการผลิต พบว่า ปัจจัยย่อยการขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสม การขาดแคลนแหล่งน้ำ การขาดแคลนแรงงาน ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงานสูง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควรมีการวางแผนการผลิตพืชแต่ละชนิด ร่วมกับสมาชิกและหน่วยงานที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น สำนักงานชลประทานอำเภอ สถานีพัฒนาที่ดิน สำนักงานเกษตรกรอำเภอ ศูนย์วิจัยข้าว ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรสมาชิกมีที่ปรึกษาที่มีองค์ความรู้และประสบการณ์ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืชนั้นๆ

2) สหกรณ์วางแผนธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด แก่สมาชิก ในเรื่องของการจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ราคายุติธรรม หรือส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต เช่น การสั่งปุ๋ยสั่งตัด หรือทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ขึ้นใช้เอง ตามความเหมาะสมของพืชและสภาพของดินของสมาชิก

3) สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายให้สมาชิก เรียนรู้ และจัดทำ บัญชีต้นทุนการผลิต เพื่อให้สมาชิกสามารถ คำนวณต้นทุนการผลิต ความคุ้มค่าของการผลิตพืชนั้นๆ ภายใต้นต้นทุนต่ำสุด ถือเป็นการวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีรายได้ที่มั่นคง

3.1.5 ปัจจัยด้านการตลาด พบว่า ปัจจัยย่อย พบว่า ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา การขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควร แนะนำส่งเสริมให้สมาชิกผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เพื่อแข่งขันให้ตลาดได้ ผลผลิตมีราคาสูง

2) สหกรณ์ควร แนะนำส่งเสริมให้สมาชิกผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลายของชนิดพืช เพื่อป้องกันความเสี่ยงในเรื่องราคา หรือผลผลิตเกษตรนั้นๆ สิ้นตลาดเกินความต้องการของผู้บริโภค ไม่สามารถจำหน่ายได้ หรือจำหน่ายก็ไม่คุ้มกับการลงทุนหรือขาดทุน

3) สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายและแผนงานการดำเนินธุรกิจบริการ ด้านการขนส่งหรือบริหารให้เข้ายุ่งฉาง โกดัง เป็นสถานที่เก็บผลผลิตหรือบริการรับฝากผลผลิตของสมาชิกเพื่อรอราคาที่เหมาะสม หรือกระตุ้นราคาตลาดให้สูงขึ้น ซึ่งสหกรณ์มีทรัพย์สินเหล่านี้ให้บริการอยู่แล้วโดยไม่ต้องลงทุนเพิ่ม

4) สหกรณ์ควรมีการดำเนินการกำหนดนโยบายและแผนงานการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก เพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้ขายผลผลิตในราคาที่ยุติธรรม หรือเป็นการกระตุ้นราคาตลาดให้สูงขึ้น ทำให้สมาชิกขายผลผลิตได้ราคาที่สูงขึ้น คู่แข่งกับการลงทุน

3.1.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ พบว่า ปัจจัยย่อย การเกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย การเกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย การเกิดภาวะวอดภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย การเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหายเกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายสวัสดิการแก่สมาชิกหรือหรือการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัว ที่ประสบภัยธรรมชาติ การช่วยเหลือสมาชิกที่ได้รับความเดือดร้อน เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกมีแรงศรัทธาและจงรักภักดีต่อสหกรณ์ โดยอาจกำหนดเป็นนโยบายของสหกรณ์ หรือการเชื่อมโยงกับนโยบายจากภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือ เช่น โครงการพักชำระหนี้แก่สมาชิกที่ประสบภัยธรรมชาติ การฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร การส่งเสริมอาชีพอื่นๆ เป็นต้น

2) สหกรณ์ควรกำหนดแนวทางการแก้ไขภัยธรรมชาติของสมาชิก โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อช่วยเหลือหรือหาแนวทางการแก้ไขให้แก่สมาชิกในเบื้องต้นถึงสาเหตุที่ทำให้ผลผลิตเสียหายได้อย่างทันที่

3) สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายในการส่งเสริมอาชีพการเกษตรอื่นๆ ที่เป็นทางเลือกให้แก่สมาชิก เช่น การส่งเสริมการเลี้ยงโค – กระบือ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไก่ หรืออาชีพนอกภาคการเกษตรอื่นๆ ที่สมาชิกและครอบครัวสามารถทำได้ เช่น งานจักรสาน งานทอผ้า ทำขนม เพื่อเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายแก่สมาชิกและครอบครัว

3.1.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ พบว่า ปัจจัยย่อย นโยบายการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อย นโยบายธนาคารประชาชน นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกร

และพัฒนาเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควรสร้างการรับรู้ สร้างจิตสำนึกการเป็นสมาชิกที่ดี ความเป็นเจ้าของสหกรณ์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ความรู้เรื่องอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้สมาชิกมีจิตสำนึก รู้รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตนเอง

2) สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายในการให้การช่วยเหลือสมาชิก ด้วยการกำหนดมาตรการความช่วยเหลือของสหกรณ์เอง และการเชื่อมโยงนโยบายการช่วยเหลือของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อทั้งสมาชิกและสหกรณ์

3.1.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยย่อย สหกรณ์มีการให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในตั้งแต่ยื่นคำขอกู้และการชำระหนี้ การที่สหกรณ์ที่มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควรมีวางระบบการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การรับคำขอกู้ การพิจารณาคำขอกู้ การพิจารณาอนุมัติให้กู้ การทำสัญญา การจ่ายเงิน การติดตามการนำไปใช้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จนถึงติดตามทวงหนี้ โดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งต้องกำหนด และปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานหรือระบบงานที่กำหนดไว้ โดยความรอบคอบ ถูกต้อง ครบถ้วนและรวดเร็ว

2) สหกรณ์ควรวางระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบการชำระหนี้ที่ดีและรัดกุมเพื่อป้องกันการทุจริตและควรมีการตรวจสอบยื่นยันยอดลูกหนี้ร้อยละ 100 หรือเรียกว่าการสอบทานหนี้ หากสามารถร่วมดำเนินการกับหน่วยงานราชการเช่น สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด หรือองค์กรที่สนับสนุนเงินทุนให้กู้ยืม เช่น ธกส.เข้าร่วมสอบทานหนี้ด้วย

3) สหกรณ์ควรให้คำแนะนำแก่สมาชิกหรือลูกหนี้เงินกู้เกี่ยวกับระเบียบหลักเกณฑ์ในการให้บริการสินเชื่อ (งวดการชำระ ดอกเบี้ย ค่าปรับ ฯลฯ) การชำระหนี้เงินกู้ เพื่อให้สมาชิกเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ที่สหกรณ์กำหนด

3.1.9 ข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ พบว่าข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.75 โดยปัจจัยย่อยคณะกรรมการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อ โดยความรัดกุม วิเคราะห์ลูกหนี้และศักยภาพลูกหนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 สามารถแก้ไขปัญหาใน

การชำระหนี้ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก และข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.72 โดยปัจจัยย่อยการนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ เป็นลำดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสหกรณ์ควรพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สหกรณ์ควรมีวางระบบการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การรับคำขอกู้ การพิจารณาคำขอกู้ การพิจารณาอนุมัติให้กู้ การทำสัญญา การจ่ายเงิน การติดตามการนำไปใช้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จนถึงติดตามทวงหนี้ โดยคณะกรรมการดำเนินการกำหนดเป็นนโยบายหลักของสหกรณ์เพื่อให้การพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อ เป็นไปโดยความรัดกุม วิเคราะห์ลูกหนี้และศักยภาพลูกหนี้ได้อย่างถูกต้อง สามารถชำระหนี้ได้กำหนดระยะเวลา

2) สหกรณ์ควรมีการกำหนดแนวทางการบริหารสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดเป็นนโยบายหลักของสหกรณ์ โดยสหกรณ์ดำเนินการ คือ การพิจารณาสินเชื่อ โดยมีวางระบบลงทุน ก่อภาระผูกพัน และธุรกรรมคล้ายสินเชื่อ คือ แนวนโยบายการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ และ หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้ระยะสั้น และลูกหนี้ระยะปานกลาง การกำกับดูแลคุณภาพสินเชื่อ คือ การสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง และการประเมินราคาหลักประกันของสมาชิก และท้ายสุด การกำกับดูแลเมื่อสินเชื่อมีปัญหา (ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด) คือ การติดตามทวงถามหนี้ ผู้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แนวนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และการตีทรัพย์ชำระหนี้ หรือดำเนินคดี บังคับหลักประกัน แนวนโยบายการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์ รอการขาย

5) สหกรณ์ควรทำธุรกิจครบวงจร ให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ตั้งแต่ธุรกิจเงินฝาก ธุรกิจบริการ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิตสมาชิก ธุรกิจแปรรูป ธุรกิจส่งเสริมอาชีพ ฯลฯ ซึ่งจะสามารถสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ลดต้นทุนการผลิตในการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้สมาชิกมีเงินเพียงพอที่จะชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์ได้ตามกำหนดเวลา

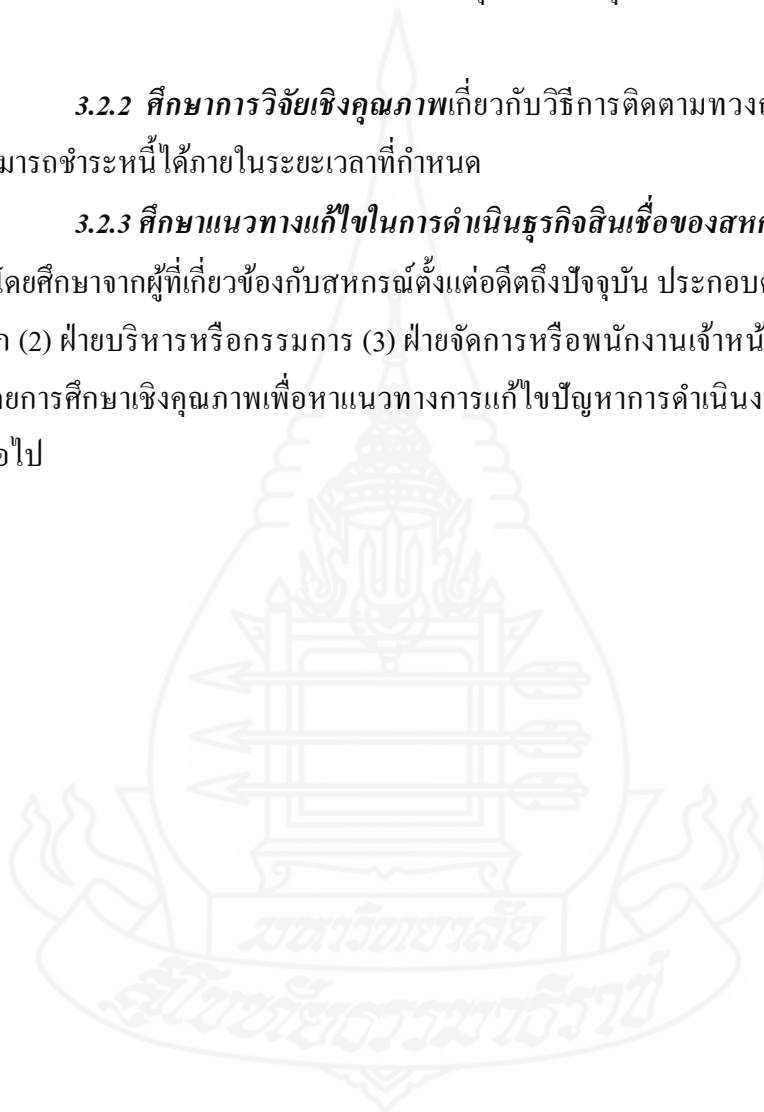
6) สหกรณ์ควรดำเนินการ จัดระดมทุนจากทั้งภายในและภายนอก เพื่อนำมาจัดสรรในการให้กู้ยืมแก่สมาชิก และควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับระยะเวลาในการชำระหนี้หรือการให้สินเชื่อ เช่น นโยบายการขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นช่วงเกิดวิกฤตการณ์ทางการเกษตร ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตการเกษตรล้นตลาด หรือสมาชิกประสบภัยธรรมชาติ ผลผลิตเสียหาย

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดกับสมาชิกที่ชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดกับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดและสหกรณ์ประเภทเดียวกัน เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และเปรียบเทียบ ปรับปรุงและประยุกต์ใช้สหกรณ์การเกษตรเชิงคำจำกัด

3.2.2 ศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับวิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่มีผลทำให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.2.3 ศึกษาแนวทางแก้ไขในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรเชิงคำจำกัด โดยศึกษาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ประกอบด้วยบุคคล 3 ฝ่าย คือ (1) สมาชิก (2) ฝ่ายบริหารหรือกรรมการ (3) ฝ่ายจัดการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาสถิติและการวิจัยทางสหกรณ์. (2558). ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสถิติและการวิจัยทางสหกรณ์ หน่วยที่ 1-15*. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2551). *ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์*.
- สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด. (2559). *รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด*.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2557,2558,2559). *รายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด*.
- สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด. (2560). *รายงานสรุปเงินกู้สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด*.
- สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด. (2559). *ระเบียบสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์*.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2557). *คู่มือปฏิบัติงานสินเชื่อสหกรณ์*.
- _____ กระบวนการทางด้านสินเชื่อ. สืบค้น 14 พฤษภาคม 2560 จาก <http://www.novabizz.net/credit-1.html>.
- _____ บทบาทสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจ. (2560). สืบค้น 14 พฤษภาคม 2560 จาก <http://www.novabizz.net/credit-1.html>
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2559). *คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร*.
- ปรเมศวร์ อินทรชุมนุม. (2557). *การบริหารงานสหกรณ์, การพิจารณาให้สินเชื่อของสหกรณ์*.
ในเอกสารประกอบการบรรยาย โครงการสัมมนาให้ความรู้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำกัด
- วนิดา จันทวงศ์. (2550). *แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหนี้ค้างชำระหนี้ในสหกรณ์*.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2551). *คู่มือการบริหารสินเชื่อและแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้เงินให้กู้ที่ผิดนัดชำระหนี้*.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2551). *แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ภาพรวมหลักเกณฑ์กำกับดูแลด้านกระบวนการสินเชื่อ*. สืบค้น 14 พฤษภาคม 2560 จาก https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/PruReg_HB/Documents/25591101_hearing2_overall.Pdf.

- กฤษฎ ภูริสินสิทธิ์. (2550). เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม, ประเด็นในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อ
ของธนาคาร สืบค้น 14 พฤษภาคม 2560. จาก e-book.ram.edu/e-
book/e/EC320/EC320-intro.pdf
- นภาพร ลิ้มประพันธ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรการเกษตร ในจังหวัดสุโขทัย.
- นฤมล คำทอง. (2557). ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด
อำเภอเมือง จังหวัดตาก.
- สุเมธ ชูรัตน์. (2557). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียร
บุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์.
- อรกัญญา เพียรการ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด.
- สุคนธ์ อินัน. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก
สหกรณ์นิคมพนม จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

เรียน ท่านสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยนักศึกษาบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีความประสงค์ ศึกษ **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด** เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา โดยศึกษาเฉพาะกรณีของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ซึ่งการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

อนึ่ง การตอบแบบสอบถามนี้ ผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมของท่านในสหกรณ์ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ เกี่ยวข้องในการได้รับความช่วยเหลือและการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่สหกรณ์ และเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ ของสหกรณ์ การเกษตรเชิงคำ จำกัด ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และ การให้บริการต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

นงลักษณ์ สุนันตะ
นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุดโดยใช้
เครื่องหมาย / ลง ในช่อง หน้าข้อความที่ท่านเลือก

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ไม่เกิน 25 ปี 2. 25 – 40 ปี
 3. 41 – 55 ปี 4. 56 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า 2. มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช.
 3. อนุปริญญา/ ปวส. 4. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. สถานภาพสมรส

1. โสด 2. สมรส
 3. หย่าร้าง 4. หม้าย

5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

1. 1 – 10 ปี 2. 11 - 25 ปี
 3. 26 - 40 ปี 4. 41 ปี ขึ้นไป

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

1. 1 - 2 คน 2. 3 - 4 คน
 3. 5-6 คน 4. 6 คนขึ้นไป

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ (รวมตัวท่านเอง)

1. 1 คน 2. 2 - 3 คน
 3. 4-5คน 4. 5 คนขึ้นไป

8. อาชีพหลักในภาคการเกษตรประเภทใด (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)

1. ทำนา 2. ทำสวน 3. ทำไร่
 3. พืชผสมผสาน 4. เลี้ยงสัตว์/ประมง 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

9. อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตรประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. รับจ้างทั่วไป 2. ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ
 3. ค้าขาย 4. ไม่มี 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

10. กรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

11. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรเท่าไร (ทั้งนี้รวมของตนเอง ญาติ หรือเช่า)

1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ 2. 11 - 20 ไร่ 3. 21 - 30 ไร่
 4. 31 - 40 ไร่ 5. 41 - 50 ไร่ 4. 51 ไร่ขึ้นไป

12. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560 ท่านมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์จำนวนเท่าใด

1. น้อยกว่า 10,000 บาท 2. 10,001 - 30,000 บาท
 3. 30,001 - 50,000 บาท 4. 50,001 ขึ้นไป

13. หนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือสหกรณ์ ตามข้อ 12. เป็นหนี้ที่กู้ในช่วงใด

1. หนี้เงินกู้ระหว่างปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2560 (1 เมษายน 2559 – 31 มีนาคม 2560)
 2. หนี้เงินกู้ก่อนปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2560 (ก่อน 1 เมษายน 2559)

14. หลักประกันในการกู้เงินระยะสั้น (ตามข้อ 12.)

1. ใช้บุคคลค้ำประกัน 2. ใช้สินทรัพย์ในการค้ำประกัน(ที่ดิน/บ้าน/รถยนต์ ฯลฯ)
 3. ใช้ทั้ง ข้อ 1 และ 2

15. การชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์ (ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560)

1. ชำระได้ตามกำหนด (ชำระทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย)
 2. ชำระไม่ได้ตามกำหนดดังนี้
 1. ชำระได้เฉพาะค่าปรับ
 2. ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย
 3. ชำระได้ทั้งค่าปรับและดอกเบี้ย
 4. ชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน
 3. ชำระไม่ได้ทั้งหมด ทั้งต้นเงิน ค่าปรับ ดอกเบี้ยและต้นเงิน

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

1. รายได้จากภาคการเกษตร(รายได้จากการทำไร่ ทำนา ทำสวนและเลี้ยงสัตว์หรือประมง)

1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี 4. สูงกว่า 150,000บาท/ปี

2. รายได้จากนอกภาคการเกษตร(รายได้จากการรับจ้างค้าขายบุตรส่งให้และอื่นๆ)

1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ50,000 บาท/ปี 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี 4. สูงกว่า 150,000บาท/ปี

3. รายจ่ายจากภาคการเกษตร(รายจ่ายจากการทำไร่ ทำนา ทำสวนเลี้ยงสัตว์)

1. น้อยกว่า 50,000 บาท/ปี 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี 4. สูงกว่า 150,000บาท/ปี

4. รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร(รายจ่ายจากการรับจ้างค้าขายส่งบุตรให้และอื่นๆ)

1. น้อยกว่า 50,000 บาท/ปี 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี 4. สูงกว่า 150,000บาท/ปี

5. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560 ท่านมีหนี้สินกับสถาบันการเงินใด (ตอบได้มากกว่าข้อ)

1. ธ.ก.ส. 2. ธนาคารออมสิน
 3. กองทุนหมู่บ้าน 4. กองทุนส.ป.ก.
 5. อื่นๆ (ระบุ)..... 6. ไม่มีหนี้กับสถานบันการเงินอื่น

6. ณ 31 มีนาคม 2560 ท่านมีหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงินตามข้อ 5. จำนวนเงินเท่าใด

1. ต่ำกว่า 25,000 บาท 2. 25,000 - 50,000 บาท
 3. 50,001- 75,000 บาท 4. 75,001- 100,000 บาท
 5. สูงกว่า 100,000 บาท 6. ไม่มี

7. ณ 31 มีนาคม 2559 มูลค่าสินทรัพย์ที่ท่านมีอยู่ทั้งหมดเท่าใด (ที่ดิน,บ้าน,รถยนต์,รถไถ,รถมอเตอร์ไซด์,

เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ การประกอบอาชีพ)

1. ต่ำกว่า 50,000 บาท 2. 50,000 - 100,000 บาท
 3. 100,001- 300,000 บาท 4. 300,001- 500,000 บาท
 5. สูงกว่า 500,000 บาท

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิก

คำชี้แจง โปรดระบุระดับความสำคัญของความสัมพันธ์ ที่ท่านเห็นว่า เป็นปัญหา หรือเป็นปัจจัย
ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของท่านมากน้อยระดับใด

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ของท่านมากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของความสัมพันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสมาชิก					
1.1 ครอบครัวท่านมีภาระหนี้สินอื่นๆ เช่น ผ่อนบ้าน, ผ่อนที่ดิน, เครื่องใช้ไฟฟ้า, ฯลฯ					
1.2 ท่านมีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นภาระต้องเลี้ยงดูหลายคน เช่น ทารก เด็กเล็ก คนชรา ผู้พิการ บุตรที่กำลังศึกษา คนตกงาน ฯลฯ					
1.3 ท่านมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น เช่น เจ็บป่วย, ประสบอุบัติเหตุ, ประสบภัยธรรมชาติ, ฯลฯ					
1.4 ท่านมีปัญหาครอบครัว เช่น เกิดการหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ ฯลฯ					
1.5 การประกอบอาชีพของท่านไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง					
1.6 ท่านนำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้					
1.7 ท่านต้องรับภาระหนี้ของสหกรณ์ในฐานะผู้ค้ำประกัน เงินสหกรณ์					
1.8 ท่านกู้ยืมให้บุคคลอื่นๆ ต่อ					
2. ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก)					
2.1 ขาดที่ดินที่มีอุดมสมบูรณ์เหมาะสม					
2.2 ขาดแคลนแหล่งน้ำ					
2.3 ขาดแคลนแรงงาน					

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของท่านมากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของความสัมพันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.4 ต้นทุนการผลิตสูง/อัตราค่าจ้างแรงงานสูง					
2.5 ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่					
2.6 ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ					
3. ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)					
3.1 ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน					
3.2 ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง					
3.3 ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา					
3.4 ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย					
4. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ					
4.1 เกิดภาวะน้ำท่วม น้ำหลาก หรือฝนตกชุก ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย					
4.2 เกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้ตามที่คาดการณ์หรือผลผลิตเสียหาย					
4.3 เกิดภาวะวาตภัย ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
4.4 เกิดแมลงศัตรูพืชระบาด ผลผลิตเสียหาย					
5. ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ					
5.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
5.2 นโยบายการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อย และยากจนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
5.3 นโยบายธนาคารประชาชนมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของท่านมากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของความสัมพันธ์ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5.4 นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
5.5 นโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน มีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
5.6 นโยบายการขายหนี้ ตามพรบ.กองทุนฟื้นฟูเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร มีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
6. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์					
6.1 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้คำแนะนำท่านอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ยื่นคำขอกู้และการชำระหนี้					
6.2 สหกรณ์มีการพิจารณาอนุมัติโดยความรวดเร็ว					
6.3 สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว					
6.4 เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลากับการชำระหนี้ร่วมกับสมาชิก					
6.5 สหกรณ์มีการตรวจสอบการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง					
6.6 สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ทั้งด้านสถานที่ และเจ้าหน้าที่					
6.7 สหกรณ์มีระบบการชำระหนี้ที่ดี ไม่มีความเสี่ยงทุจริตขึ้นเมื่อสมาชิกส่งชำระหนี้					

ตอนที่ 4 ระดับความสำคัญและข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น
ของสมาชิกสหกรณ์ ท่านคิดว่าท่านจะเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น
ที่มีต่อสหกรณ์ได้

ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นของท่าน มากที่สุดระดับใด	ระดับความสำคัญของการเพิ่มความสามารถ ในการชำระหนี้เงินกู้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้					
2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ					
3. การลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					
4. การขยายพื้นที่ทำการเกษตร					
5. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต					
6. สหกรณ์ขยายเวลาการชำระหนี้					
7. สหกรณ์ขยายวงเงินกู้					
8. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ					
9. สหกรณ์มีลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้					
10. สหกรณ์ควรมีการตรวจสอบการใช้เงินกู้					
11. สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง					
12. สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมอาชีพเพิ่มเติม					
13. สหกรณ์มีธุรกิจครบวงจรเพื่อให้บริการสมาชิกได้ อย่างทั่วถึง					
14. คณะกรรมการพิจารณาการอนุมัติสินเชื่อโดยความ รัดกุม วิเคราะห์ลูกหนี้และศักยภาพลูกหนี้					
15. อื่นๆ (ระบุ).....					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ข

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ.2559

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ.2559

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ 13,75 และข้อ 102 (3) ที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 48 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2559 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ. 2559”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ยกย่องระเบียบสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ.2546 และบรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติ หรือข้อตกลงอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4. การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น

ข้อ 5. วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน สมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตาม แผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่นค่าพันธุ์ยางพารา ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหาร สัตว์ วัสดุ การเกษตรอย่างอื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปุ๋ยสัตว์ หรือสัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำเพื่อ เลี้ยงขายหรือค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตรค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลผลิต การเกษตรซึ่งผู้กู้ ผลิตขึ้น

(ค) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด

(ง) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

(จ) ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ค่าใช้จ่ายของครุเรือตามทีจำเป็น

(ช) ซื้อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ประสงค์จะขายสัตว์ นั้น ส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 7 วรรคแรก เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการ ลงทุนตามแผนการใช้เงินในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิต หนึ่ง ๆ เช่น

(ก) บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

(ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดินอย่างอื่น

(ค) ทำสวนยาง

(ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

(จ) ซื้อมอเตอร์ใช้งาน ซ่อมหรือสร้างหรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์ขนส่ง และอุปกรณ์อื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ลงทุนในการเลี้ยงปลาสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตร

(ช) ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตรสมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้เป็นธุระกวาดขันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

ข้อ 6. จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้นสุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตและการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขายซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้นในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้ระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่ โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้ จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างก่อน ต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขาย

การประเมินราคาผลิตผลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้คะเนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้า

จำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น

อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลางรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่งจะเกิน 350,000.00 บาท ไม่ได้

ข้อ 7. ระยะเวลาแห่งเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้นนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิก ผู้กู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลิตผลด้วยเงินกู้นั้นได้ จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้ระยะปานกลางนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิกผู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึงถึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้จำนวน

เงินกู้รายได้และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในสามปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ อาจใช้เวลาไม่เกินห้าปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐาน การกู้
 หนึ่ง ภายใต้อำนาจข้อ 14 การชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดนั้น
 ไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ย่อมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นต่อไปอีก

ข้อ 8. หลักประกันเงินกู้ การกู้เงินตามระเบียบนี้ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการ
 ดำเนินการพิจารณา กำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่นจำนองเป็นหลักประกัน โดย
 คณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่าอสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาตลาดตามที่
 สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (2) หรือ (3)
 หรือ (4) การจำนองนั้น ให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงสุดเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์หรือ
 ในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกินเจ็ดแสนบาท จะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้ไม่เกินเจ็ด
 แสนก็ได้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิกซึ่งมีอยู่หรือจะมี
 ในเวลาหนึ่งเวลาใดต่อสหกรณ์เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์
 กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้
 ของสมาชิคนั้นได้เมื่อคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตาม
 เงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้ (2) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก
 ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้ เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวนที่
 คณะกรรมการดำเนินการกำหนดซึ่งต้องไม่สูงกว่า 100,000 บาท ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่ประสงค์จะใช้
 หลักประกันตาม (1) หรือ (3) หรือ (4) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคน ซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาล
 ผลิตหนึ่ง ๆ ทำหนังสือค้ำประกันต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้โดยผู้ค้ำประกันต้องรับ เมื่อผู้กู้คน
 ใดในบรรดาผู้ทำหนังสือค้ำประกันไม่ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้น
 ให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้ ในกรณีสมาชิกผู้
 กู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูง
 กว่า 100,000.00 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 150,000.00 บาท (3) สำหรับการกู้เงินทุก
 ประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่
 คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 350,000.00 บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1)
 หรือ (2) หรือ (4) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณา เห็นสมควร
 แล้วเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคนในจำนวนผู้ค้ำประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้นอย่างน้อยคน
 หนึ่งต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร หรือผู้กู้ต้องจัดหาบุคคลภายนอกให้นำ

อสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหน้าที่อื่น จำนองเป็นหลักประกันโดยคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่า อสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ (4) ภายใต้ระเบียบข้อ 7 สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตตาม ชนิดของผลิตผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวม จัดการขายซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เพื่อการนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกผู้กู้มีสัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่งผลิตผลชนิดเดียวกันกับผู้กู้มูลค่ารวมกันอย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้กู้ และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกันสมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือค้ำประกันหรือหลักฐานการค้ำประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดสมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้กู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้เมื่อผู้ค้ำประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์โดยเหตุอื่นหรือมีเหตุซึ่งคณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้กู้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดการที่สมาชิกผู้ค้ำประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้กู้นั้น หลุดพ้นจากการค้ำประกันจนกว่าผู้กู้ได้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 9. การควบคุมหลักประกัน

(1) ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการตรวจสอบ เพื่อเงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่องให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด

(2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกให้สมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือสำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ และหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่นบรรดา มีไว้แก่ สหกรณ์จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

ข้อ 10. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่าการกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกันและ โดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิกและ เกษตรกรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักเมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิต สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึง คณะกรรมการดำเนินการโดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

(3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงานผลิตและค่าของกู้แต่ละรายและกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิก โดยในทางปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สอบสวนข้อมูลและรายละเอียดตามแผนงานผลิตและค่าของกู้ ยังที่ประชุมกลุ่มหรือไร่ นา หรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้กู้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทผลิตผล เนื้อที่เพาะปลูกซึ่งจะใช้เงินกู้นั้น ผลที่ได้ต่อไร่ ตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าเช่าใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์และใช้ในทางอื่น ๆ ผลิตผลส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดว่าจะได้และราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขาย ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่จะส่งมอบต่อสหกรณ์เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) (ในกรณีสหกรณ์ดำเนินธุรกิจ ในด้านการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบสวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่อนำมาใช้ ทั้งจำนวนเงินทุนของผู้กู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และ กำหนดการจ่ายเงินกู้แก่ผู้กู้ กำหนดชำระคืนเสร็จ และการชำระหนี้เงินกู้อย่างไรก่อน ๆ ของผู้กู้นั้น ในกรณีผู้กู้เลือกใช้การจ้างอสังหาริมทรัพย์หรือ

การค้าประกัน ก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สิน ที่เสนอเป็นประกันหรือสอบสวนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้าประกันด้วยและเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบและรับรองรายการต่าง ๆ แล้ว จึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้กู้แต่ละคนจากกลุ่มนั้น ๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ (4) สมาชิกผู้กู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์ พร้อมกับแผนงานผลิตและค่าของกู้ อนึ่ง สมาชิกผู้กู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำหนังสือค้าประกันต่อสหกรณ์ตามความในข้อ 8 (2) เสนอไปพร้อมกันด้วย (5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้สมาชิก ผู้กู้ถือใช้หนังสือกู้ได้ โดยกำหนดวงเงินกู้และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย (6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้ว สมาชิกผู้กู้จึงเบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวด ๆ ตามจำนวนและในเวลาที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมต้นเงินไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ใน การเบิกรับเงินกู้ ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ย่อมคิดดอกเบี้ยตามจำนวนต้นเงินที่เบิกรับไปจริงเท่านั้น

อนึ่ง หากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินของสมาชิกเป็นไปเพื่อจัดซื้อวัสดุการเกษตรเครื่องอุปโภคบริโภคหรือสินค้าอย่างอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่ สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ในรูปของสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค หรือวัสดุการเกษตรนั้น ๆ แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 11. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

(1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลัก

หรือระยะปานกลางต้องแจ้งความจำนงของคู่ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอคู่รายที่ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ซึ่งสหกรณ์พึงพิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อแนะนำสมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอคู่ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควร และให้ผู้สอบสวนทำรายการประกอบคำขอคู่ด้วยการสอบสวนดังกล่าวรวมทั้งรายการต่าง ๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานผลิตหรือความมุ่งหมายที่ต้องการเงินทุนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้น จำนวนเงินทุนของสมาชิกผู้ขอคู่เองที่จะนำมาใช้รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอคู่กำหนดชำระหนี้เงินกู้ และที่มาแห่งรายได้สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้การชำระหนี้เงินกู้รายก่อน ๆ ของผู้ขอคู่ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ขอคู่ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอในแผนงานผลิตหรือแผนงานการใช้เงินทุนและคำขอคู่และข้อความอื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและฐานะทั่วไปของผู้ขอคู่ ตลอดจนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกัน หรือรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอคู่ และผู้เสนอค้ำประกัน ตลอดจนผู้เสนอจำนองทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ (2) สมาชิกผู้ขอคู่ต้องทำหนังสือคู่ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์ พร้อมกับแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอคู่ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตามข้อ 8 (3) ก็ให้ผู้ค้ำประกัน ทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้เสนอไปพร้อมกันด้วย (3) ให้นำความในระเบียบข้อ 10 (6) และข้อ 12 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลางโดยอนุโลม

ข้อ 12. การตรวจสอบการใช้เงินกู้สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ หนึ่ง กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้เพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตามในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้นหรือภาวะแห่งการผลิตที่ใช้เงินกู้นั้น แสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่ายเงินกู้งวด ต่อๆ ไป สำหรับรายนั้นได้

ข้อ 13. ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผู้กู้ สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในด้านกรรวบรวบผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของตนทางสหกรณ์นี้ตามข้อกำหนดในข้อ 14 ในปริมาณที่คุ้มกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย)

อันพึงชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์คิดราคาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์นั้น ในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ มีสิทธิเข้าสำรวจผลิตผลของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลาน ในที่เก็บหรือที่อื่น ๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 14. การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้ และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลาซึ่งสมาชิกนั้นๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือจำนวนผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่สำหรับชำระหนี้เงินกู้รวมทั้งดอกเบี้ยในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ตามข้อ 13 ในกรณีจำเป็นสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคนเพื่อให้ชำระคืนเงินกู้ หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตามในการชำระหนี้เงินกู้ นั้น ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงานของสหกรณ์ หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราว ๆ

ข้อ 15. การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายราย ให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระให้เป็นไปตามกำหนดได้ทุกรายหนี้เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระเสร็จก่อนที่ชำระหนี้เงินกู้รายนั้นให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่น ในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละราย หลังจากจัดให้ค่าฤชาธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงจะชำระต้นเงิน

ข้อ 16. ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น คณะกรรมการดำเนินการ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ย ให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือกู้เงินให้สหกรณ์เรียกค่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้น ในอัตรา ร้อยละ 3 ต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ทั้งนี้ โดยคำนวณเป็นรายวัน นับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญาเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้ตามข้อ 18 การชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมนั้น ถึงกำหนดพร้อมกับการชำระคืนเงินกู้หรืองวดชำระหนี้

อนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้กู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้น ต่อ สหกรณ์ด้วย

ข้อ 17. ในกรณีที่สหกรณ์ให้เงินกู้ระยะสั้น หรือระยะปานกลางแก่สมาชิกจากกองทุน พิเศษส่งเสริมการเกษตร ให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 9 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือ เป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น การชำระดอกเบี้ยให้เป็นไปตามข้อ 16 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่

ข้อ 18. การผ่อนเวลา เมื่อสมาชิกผู้กู้รายใดมีหนี้เงินกู้ใกล้จะครบกำหนดชำระตามสัญญาแต่มีเหตุจำเป็นตามวรรคสองที่ไม่อาจจะชำระคืนเงินกู้ได้ตามสัญญา สมาชิกผู้กู้จะต้องติดต่อกับสหกรณ์เพื่อขอทำหนังสือสัญญาผ่อนเวลาต่อสหกรณ์ (ให้ใช้กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย) หากไม่ปฏิบัติ สมาชิกอาจจะหมดสิทธิที่จะขอผ่อนเวลาในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่า สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถจะชำระคืนเงินกู้ไม่ว่าประเภทใด ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้เพราะมีเหตุจำเป็นเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงจนเป็นเหตุให้สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนต้นเงินได้ ก็อาจผ่อนเวลาให้ได้ตามที่เห็นสมควรคราวละไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาเกินกว่าสามคราวไม่ได้ (ให้ใช้ในกรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย)

ข้อ 19. การเรียกคืนเงินกู้ ในกรณีใด ๆ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเงินกู้เป็นอันถึงกำหนดชำระคืนโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยทันที โดยมีพักค้ำเงินถึงระยะเวลาที่ให้ไว้สำหรับเงินกู้นั้น ๆ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

(1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ

(2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินไปใช้ผิด

วัตถุประสงค์ของการกู้เงินหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

(3) เมื่อสมาชิกผู้กู้มิได้จัดการแก้ไข หรือเพิ่มเติมหลักประกันตามคำสั่งของคณะกรรมการดำเนินการ

(4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในข้อ 13 โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

(5) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้ และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับเงินกู้นั้น ๆ โดยไม่ได้รับผ่อนเวลาหรือไม่ชำระคืนให้เสร็จภายในระยะเวลาที่ผ่อนให้ หรือเมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินงวดชำระหนี้ตามกำหนดสำหรับงวดนั้น ๆ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ข้อ 20. สหกรณ์จะออกสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกคน โดยให้ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการ ลงรายการการเบิกรับเงินกู้ การชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยและค่าปรับและการถือหุ้นของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน ห้ามมิให้สมาชิกลงหรือแก้ไขรายการใด ๆ ในสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่

ข้อ 21. การบันทึกรายการ ให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการเป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับรายการในสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกครั้งที่มีรายการเงินกู้เกิดขึ้น

ข้อ 22. การเก็บรักษาสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ สมาชิกต้องเก็บรักษาสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ไว้ให้ปลอดภัย ไม่พึงให้ผู้อื่นใช้สมุดค้ำบัญชีเงินกู้แทนเป็นอันขาดและทุกคราวที่ต้องติดต่อกับสหกรณ์ หรือเกี่ยวข้องกับสหกรณ์หรือในการประชุมสมาชิกต้องนำสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ไปแสดงด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกต้องการขอกู้เงินเบิกรับเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้หรือชำระหนี้อื่น ๆ สมาชิกจะต้องนำสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ไปยื่นต่อสหกรณ์ด้วยตนเอง หากสมาชิกผู้ใดมิได้นำสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ไปด้วยสหกรณ์จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อ 23. การเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ เมื่อสมาชิกมาเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ลงรายการต่าง ๆ ในสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานของสหกรณ์ทุกครั้งแล้วให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเท่านั้นเป็นผู้ลงลายมือชื่อในช่อง “ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์” กำกับทุกช่อง และสหกรณ์จะใช้เป็นหลักฐานว่า ผู้ที่ลงลายมือชื่อดังกล่าวเป็นผู้รับรองและรับผิดชอบในการเบิกหรือชำระหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

ข้อ 24. การออกสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ใหม่กรณีหายหรือชำรุด ถ้าสมุดค้ำบัญชีเงินกู้ของสมาชิกหายหรือชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ให้สมาชิกผู้นั้นรีบแจ้งต่อสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อสหกรณ์ยกเลิกเล่มที่หายหรือชำรุดนั้น และออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยสมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเล่มละ

ข้อ 25. การออกสมุดบัญชีเงินกู้ใหม่กรณีบันทึกรายการเต็ม เมื่อสมุดบัญชีเงินกู้
ของสมาชิกลงรายการเต็มแล้วให้สมาชิกส่งคืนสหกรณ์เพื่อสหกรณ์จะออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดย
ไม่คิดมูลค่า

ประกาศ ณ วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2559

ธีรยุทธ คำมา

(นายธีรยุทธ คำมา)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนงลักษณ์ สุนันตะ
วัน เดือน ปีเกิด	7 ธันวาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี 2544
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ

